Bibl C/29/2

National Library Biblioteca Nationale SEP 2

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. Kundrats, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor Karlis Kalejs, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 37 SESTDIENA, 1985. GADA 14. SEPTEMBRIS 35. GADS SATURDAY, SEPTEMBER 14, 1985.

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 1 DOLARS

Gatavojas globālām dienām

Daugavas vanagu centrālās valdes prezidijs sanāca paplašinātai sēdei 24. augustā DVF Koventrijas nodaļas Mūsmājā. Sēdē piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, prezidija locekļi S. Lindiņš un A. Lindens, DV vanadžu goda priekšniece M. Ķeņģe, DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa, DV Kanadas valdes priekšsēža vietnieks A. Kalupnieks, nākamā gada globālo Daugavas vanadžu dienu rīcības komitejas priekšsēdis O. Baltputnis, DVF Koventrijas nodaļas valdes priekšsēdis D. Krūmiņš ar kundzi, vanadžu kopas vadītāju, un centrālās valdes padomnieks jaunatnes jautājumos I. Kažociņš. Sēdi atklājot, DV priekšnieks uzaicināja ar klusuma brīdi pieminēt nesen mirušos DV darbiniekus: izcilo karavīru, ideologu un audzinātāju pulkvedi Kārli Lobi, Latvijas sūtņa Lielbritanijā dzīvesbiedri Henrieti Zariņu un Kanadas DV darbinieci Almu Vasariņu.

Pievēršoties sēdes darba kārtībai, pirmā kārtā pārrunāja nesenās trimdinieku politiskās akcijas, it sevišķi Baltiešu Brīvības un Miera kuģa braucienu pa Baltijas jūru, kurā kā DV oficiālā pārstāve piedalījusies Elma Miniate. No viņas ir saņemts informatīvs ziņojums. Pēc pārrunām prezidijs pieņēma šādu atzinumu:„DVCV prezidijs ļoti atzinīgi vērtē baltiešu, it sevišķi latviešu, trimdas un galvenokārt jaunatnes politiskās akcijas šā gada jūlijā, un izsaka pateicību DV zemju valdēm, nodaļām, apvienībām, kopām un biedriem par materiālo atbalstu un līdzdalību iecerētās rīcības īstenošanā." DV centrālā valde no savas puses ir atbalstījusi Baltiešu Brīvības un Miera kuģa braucienu ar propagandas marku izdevumu, no kura 1000 loksnes bez atlīdzības nodotas brauciena organizācijas komitejai. DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa pastāstīja sēdes dalībniekiem savus novērojumus Kopenhāgenas tribūnālā, kuru atzinīgi novērtēja kā baltiešu politisku panākumu. PBLA priekšsēža Dr. O. Pavlovska aicināta, A. Liepiņa ir piedalījusies arī Londonā rīkotajās pārrunās par baltiešu politisko rīcību kā DV oficiāla pārstāve.

Runājot par baltiešu pasākuma ierosinātājiem un rīcības īstenotājiem, DV priekšnieks ar atzinību pieminēja Māri Graudiņu, kas ir aktīvs DV organizācijas loceklis un ar kuŗa rīcību var lepoties visa DV organizācija. DV organizācija ir atbalstījusi pasākumu arī ar naudas līdzekļiem. Kopējā atbalsta summa vēl nav zināma, jo atbalstus izmaksāja zemju, nodaļu un apvienību valdes.

Daugavas vanagu 5. globālās dienas notiks Freiburgā, Vācijā, no 1986.g. 17. līdz 23. jūnijam. Par Vācijā veiktajiem priekšdarbiem plašu ziņojumu sniedza rīcības komitejas priekšsēdis O. Baltputnis. Svētki ir plānoti ar plašu vērienu. Svinīga atklāšana ar cīnītāju pieminekļa iesvētīšanu notiks Bērzainē, citi lielākie sarīkojumi Freiburgā, tā sauktajā Kolpingmājā. Tur būs skatāmas arī izstādes un būs iespējams paēst. Programmā paredzēta kārtējā DV centrālās valdes sēde, vanadžu sagaita, jaunatnes sagaita un citi nozaŗu darba sēdes. Svinībās ietilps varoņu piemiņas dievkalpojums. Pārējā programmā uzņemta kultūras un sabiedrisko darbinieku sanāksme un paneldiskusija par trimdu un latviešiem Latvijā. Panelī paredzēts aicināt politisko partiju, jaunatnes organizāciju un trimdinieku pārstāvību runātājus. Būs teātŗa izrādes, koŗu koncerti, Čikagas piecīšu uzvedums, jaunatnes koncerts un balle. Bez tam paredzēts izbraukums uz Švarcvaldi un noslēgumā — Jāņu vakars. Lai sagādātu līdzekļus sagatavošanas darbiem, rīcības komiteja ir paredzējusi loteriju ar vērtīgiem laimestiem un lūdz DV zemju valdes palīdzēt loterijas biļešu izplatīšanā. Rīcības komitejas priekšs. adrese ir: Gen.Oberst-Beck-Str. 10, 2080 Pinneberg. Tālr. (04101) 28259.

Klātesošie pārrunāja DV jaunatnes informācijas lapas saturu un izteica cerību, ka lapa būs drīzumā pieejama izplatīšanai.

Vanadžu goda priekšniece M. Ķeņģe ieteica visiem darba darītājiem jau laikus domāt par savu atvietotāju sagatavošanu, lai organizācijas darbs nekavētos jauno darbinieku pieredzes trūkuma dēļ. Viņa izteicās atzinīgi par jaunajiem latviešu sabiedrības darbiniekiem, ar kuŗiem ir iespējams rast labu sadarbību. DV priekšnieks J. Frišvalds savā ziņojumā pieminēja V. Hāznera pateicību par daudzajiem apsveikumiem un laba vēlējumiem viņa 80. dzimšanas dienā.

A. Kalupnieks pastāstīja par Kanadas Daugavas vanagu un Latviešu institūta sadarbību latviešu kultūras un archivālo vērtību saglabāšanā, kur jācenšas saskaņot personu un organizāciju darbu, lai nešķiestu laiku un līdzekļus. O. Baltputnis aicināja dot lielāku atbalstu Bērzainei kā invalidu atpūtas namam, it sevišķi sakarā ar lielajiem izdevumiem globālo dienu sarīkošanai.

Iks.

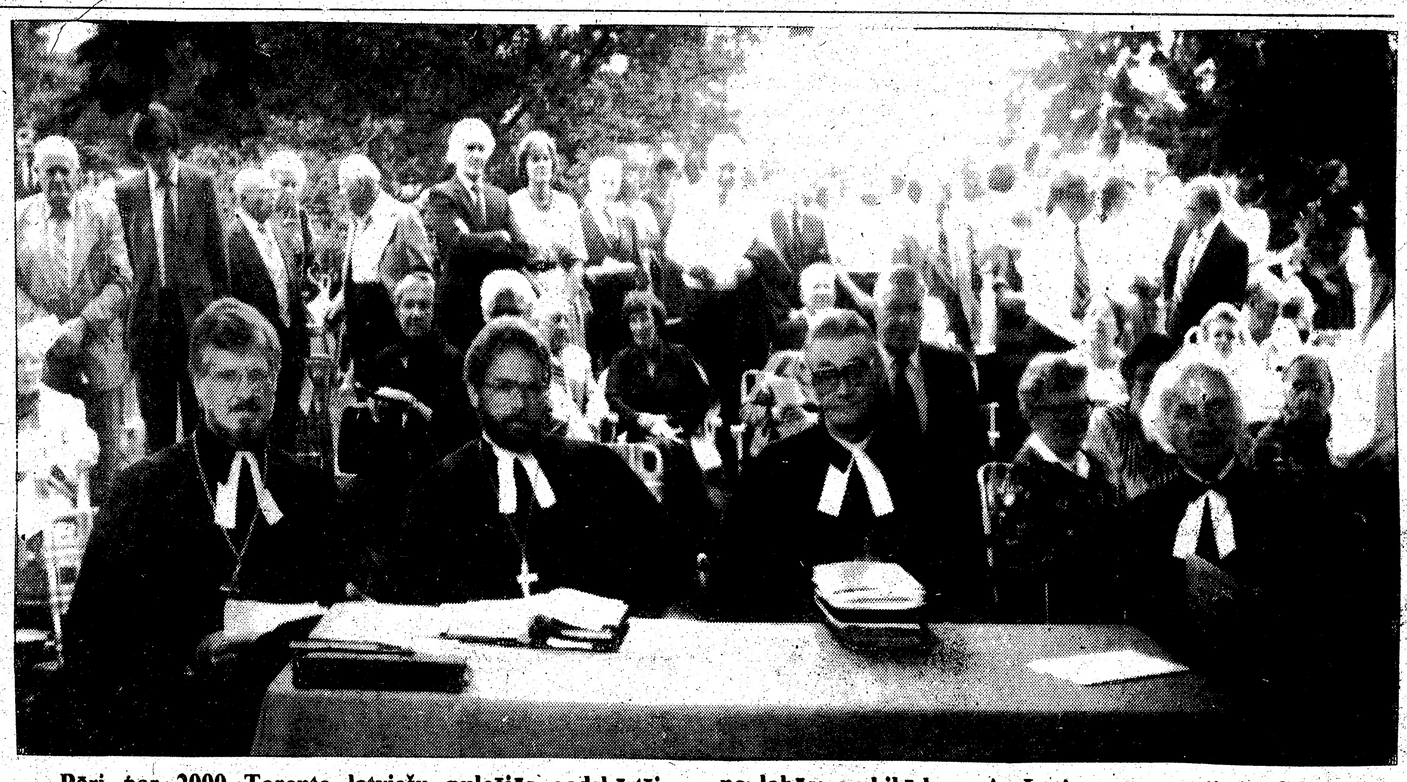

Pāri par 2000 Toronto latviešu pulcējās gadskārtējos kapu svētkos Jorkas kāpsētā. Dievkalpojumā piedalījās no labās: archibīskaps A. Lūsis un mācītāji A. Celms, [illegible]. Kristbergs un J. Calītis. Foto J. Ligers.

Vienu partiju — Latvijas partiju

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Mūsu trimdas dokumentācijā līdz šim lielāko darbu ir veikusi Daugavas Vanagu organizācija, rūpīgi savācot ziņas no visas pasaules par savu biedru aktīvitātēm visdažādākos sabiedriskās dzīves izpaudumos. Tas ir vēl pilnībā nenovērtēts milzu darbs, kas prasījis daudz pūļu, bet var izrādīties neatsveŗams ziņu avots nākamajām paaudzēm. Arī mūsu centrālā pārstāvniecība — Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība pēdējos gados ir kāpinājusi savu aktīvitāti, bet līdz šim tās informācijas nozare nevarēja lepoties ar lieliem veikumiem. Jaunu spējīgu darbinieku iesaistīšana organizācijas administratīvā aparātā dod pamatu cerībām, ka nākotnē vēl neaizpildītais robs pazudīs.

Ir labi, ka Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība uzņēma šīs vasaras politiskās aktīvitātes filmā — pareizāki sakot video lentē. Tā mēs pievienojamies modernajai tehnoloģijai un parastās kino filmas vietā, kas izmaksātu simtiem tūkstošu dolaru notikumu dokumentēšanā esam pārgājuši uz video lentēm, kuŗas projecējas gan mazāka apmēra ekrānā, bet toties ir tūkstoš vai pat vairāk reižu lētākas. Šīs vasaras notikumu video lenšu pavairošana maksā tikai dažus desmitus dolaru, un tās varēs nosūtīt uz visiem latviešu centriem, kas tās vēlētos redzēt. Te jāpiezīmē, ka operā-

(Turpinājums 20. lp.)

Kapu svētkos DV Toronto nodaļas priekšnieks Z. Akots un valdes locekle A. Selga ar ziediem atcerējās mirušos biedrus. Foto J. Ligers.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 14. SEPTEMBRIS, 37. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Skolas gadam sākoties. Mūslaiku bērniem grāmatas atvieto modernie kompjūteri!
Latviešu bērnu dārza absolventa **Dadža zīmējums LA.**

Viktors Kalniņš

Jaunais padomju ārlietu ministrs

Pirms dažiem gadiem mēs LA rakstījām, ka Pugo ir eventuālais kandidāts uz Latvijas komunistiskās partijas centrālkomitejas pirmā sekretāra amatu. Pagājušajā gadā tā arī notika. Tā ir tāda kā gandrīz galvenā padomju tendence: partijas funkcionārus nosūtīt uz čeku vai iekšlietu ministriju, pēc tam iecelt atbildīgākā partijas postenī. Tā tas notika arī Lietuvā un Igaunijā, kā arī Kaukāza republikās. Tiesa, kaukazieši Alijevs un Ševardnadze tagad tikuši jau Maskavā, atšķirībā no saviem Baltijas kollēgām.

Tātad dažreiz prognozes piepildās. Neviens nešaubījās par Ševardnadzes tālāku karjēru, bet, liekas, neviens nedomāja, ka viņu iecels par ārlietu ministru.

Eduarda Ševardnadzes vārdu pārējā Padomju savienībā uzzināja 1972.g., kad viņš nomainīja galīgi koruptīvo Mžavanadzi Gruzijas kompartijas pirmā sekretāra amatā. Mžavanadze ievēroja visus Maskavas priekšrakstus, bet pārsniedza kukuļņemšanas vispār pieņemtās normas.

Ševardnadze līdz tam piedzīvoja parasto partijas funkcionāra karjēru: komjaunatnes aktīvists, instruktors, Kutaisi pilsētas komjaunatnes pirmais sekretārs, Gruzijas komjaunatnes pirmais sekretārs, ministra vietnieks, pēc tam iekšlietu ministrs. Vispār viņš ļoti atgādina Borisa Pugo karjēru, tikai ar to starpību, ka Pugo kā komjaunatnes funkcionārs dabūja pastrādāt arī Maskavā. Bet tās ir tikai niansītes, kas apstiprina kopēju tendenci.

Iekšlietu ministra amatā viņš neko daudz necīnījās pret izslavēto Gruzijas korupciju, tikai vāca materiālus, īpaši pret saviem sāncenšiem. Kad tos saņēma Maskavā, Ševardnadzi iecēla par Tbilisi pilsētas partijas komitejas pirmo sekretāru, un pēc mēneša viņš varēja iesēsties Gruzijas šefa krēslā. Tagad pēc Maskavas pavēles viņš sarīkoja dažas atrakcijas — sodīja vairākus pārāk koruptīvos partijniekus.

Drīz tomēr atklājās — kaut kampaņa ir skaļa, faktiski nevienu no šās pasaules varenajiem cietumā neiesēdina, pat vislielāko kukuļņēmēju centrālkomitejas sekretāru rūpniecības jautājumos Niku Chakaju, kam strādāja veseli pagrīdes kombināti, tikai atcēla no amata. Pagrīdes ražošana un melnais tirgus zaudēja savu skandalozo raksturu, bet likvidēti, protams, tie nebija.

Pats Ševardnadze, atšķirībā no iepriekšējā pirmā sekretāra Mžavanadzes kukuļus neņēma un izcēlās ar pasvītrotu demokratismu. Tā reiz pat lika atvērt partijas sadalītāja durvis, un pirmie gaļām gājēji varēja iegādāties trūkstošās preces. Protams, sadalītāji pēc tam eksistēja kā līdz šim. Tas bija nepieciešams, lai iekaļotu popularitāti.

Man bija izdevība dzirdēt gruziņu brīvības cīnītāju viedokli par Ševardnadzi. Tie raksturoja viņu kā varaskāru, viltīgu un cietsirdīgu karjēristu, kas turklāt slikti runā gruziniski (vai nav līdzība ar Latvijas partijas funkcionāriem?). Protams, Ševardnadze paklausīgi padevās Maskavas norādījumiem, cīnījās pret gruziņu nacionālismu. Tiesa, reiz viņam (protams, ar Maskavas svētību) bija jāpiekāpjas. 1978. g. aprīlī desmitiem tūkstoši gruziņu, īpaši intelliģence, studenti, skolnieki, demonstrācijā protestēja pret to, ka republikas konstitūcijas projektā gruziņu valoda nav izsludināta par valsts valodu. Ševardnadze piekrita: ko nozīmē nenozīmīga rindiņa nenozīmīgajā papīra gabalā, ko sauc par konstitūciju? Toties jo zvērīgāk pēc tam apkaroja gruziņu nacionālismu.

Tas, ko man stāstīja gruziņu draugi par Ševardnadzes brutālitāti, apstiprinājās samizdata materiālos. Viņš sankcionēja spīdzināšanu cietumos, starp citu tā saucamās spiediena kameras: pie cilvēka, kas jāsalauž, ievieto rūdītus kriminālistus, kuriem apsola soda samazināšanu, ja viņi gūs panākumus. Tad tie ķeras pie lietas un zvērīgi piekauj, bieži vien līdz nāvei, savu upuri. Kā liecina Barkāna lieta, šo metodi pārņēma arī Latvijas čekisti.

Lūk, šādu cilvēku tagad iecēla par ārlietu ministru. Gorbačovs var būt pārliecināts, ka partijas zaldāts Ševardnadze stingri padosies viņa norādījumiem arī ārpolitikas laukā.

Lasītāju vēstules

VAI GRIBĒS DZIRDĒT?

Jūsu laikrakstā pēdējās nedēļās izteikti vairāki svarīgi ierosinājumi par to, kas vēl būtu darāms kā veco ļaužu problēmās, tā arī mūsu jaunatnes glābšanas novadā.

Es šaubos, vai tie, kam būtu jātur ausis vaļā, gribēs klausīties, jo sanākt sēdēs savstarpējai uzslavināšanai ir daudz vieglāk.

Ir laiks pārtraukt kuģot pa mākoņiem un sākt paskatīties, kas īsti notiek mūsu pašu mājās.

Elizabete Liepa
Misisaga.

KĀDĒĻ NE LATVIEŠU ARCHITEKTA?

Paldies par veco ļaužu mītnes jautājuma pacelšanu. Gribu aizrādīt, ka pirmais projekta autors bija architekts Gastons Korulis, kuŗa vārds Kanadas celtniekiem vēl pazīstamāks nekā Dr. Eižena Janiša. Viņi abi ir izcili architekti. Tāpat par Kristus Dārzu interesējies arī trešais latviešu architekts N. Sebris. Kādēļ presē nav parādījies tā architekta vārds, pēc kuŗa meta celtnei jau uzcelti mūŗi, un kādēļ vairs nekur nepublicē kāda izskatīsies celtne, kad tā būs gatava.

Pēteris Zemnieks
Toronto

PALDIES!

Sirsnīgs paldies Vankuveras dziesmu svētku rīcības komitejai ar tās priekšsēdi V. Pūpolu par skaistajiem dziesmu svētkiem un par skaisto ideju — Dievs, svētī Latviju ļaut diriģēt jaunās paaudzes pārstāvim — tautu meitai! Kādu varenu iespaidu tas atstāja uz klausītājiem!

Žēl, ka Kanadas himnu nediriģēja jaunietis tautas tērpā, kas atstātu daudz sirsnīgāku iespaidu nekā diriģents, tērpies melnā frakā agrā pēcpusdienā.

Patīkami bija dzirdēt ,,pašu mājas'' solisti O. Griķi Tēvijas solo daļās, tik izjusti sirsnīgā izpildījumā.

Ilgi atmiņā paliks L. Ritmanes komponētā un diriģētā Dziedāj tautu tālumā ar A. Lūša un A. Ritmaņa vārdiem. Kāds prieks, ka mums jau ir tik jauna spējīga komponiste!

E. Berķis.

NEGRIB STRĀDĀT

Bērnu nometņu personāla algošana patiesi ir sāpīgs jautājums. Audzinātāji un vadītāji bieži strādā ne naudas, bet latviska pienākuma dēļ. viņu algas ir daudz par zemām. Tiesa, ka virtuves strādniekiem jāmaksā līdz trīsreiz vairāk, bet arī par to dabūt latviešu strādniekus vairs nav iespējams, un jāpieņem darbā kanadieši.

J.S. Utopija.

VELNS DANCO

Žurnāla Saulainā Krasta Vēstis izdevējs un redaktors A. Lamberts ar savu uzstāšanos amerikāņu televīzijā un apvainojumiem pret latviešu karavīriem šī gada pavasarī Floridā ir atklājis savu patieso seju.

Latviešiem ir teiciens: ,,Par naudu arī velns danco!'' Jājautā tikai, kādā valūtā tā nauda īsteni ir.

P. Abrenietis Čikagā.

Anšlavs Eglītis

Vai

Gadskārtējais
strētais rakstu
vija šodien 198
Pasaules brīvo
nība, sniedz at
prātīgu pārska
notiek okupēta
23 krājuma lī
seši ne pārāk
Latviju, bet t
viens lietuvietis,
vo padomju ze
rakstus atsūtīju
nodrošina infor
bu un vispusību
Latvijas iedzī
pēc Latvijas ce
tikas pārvaldes
šūras (1979.) a
bēdīgu ainu. L
tikai 53,7 proc
22,8 proc. ir k
proc. citu tautī
ukraiņi, poļi, lie
tās latviešu ir ti
Rīgā pat tika
Jūrmalā 48,3
pils kļuvusi pil
un latviešu tur
proc. Latviskāk
rādās Limbažu,
snes, Valkas, N
benes, bet Kurz
Talsu un Saldu
dīgā, piemēram
Kandavā 92 pr
mārpilī 94 proc
dējos 5 gados
būt grozījušās
viešiem par lab
Padomju īpa
grafiskajiem a
ti vairāki raks
ners iztirzā pār
tās Latvijas pār
Kopš Andropo
ietekme pieaug
domju Krievijā
mēram, par ,,r
vu iecelts Rīgas
Pugo, pazīstam
disidentu vajāt

TOR
DV
Rež
Gunārs V
Laila Galdu
Andris Lej
HAMILTO
Dalewoo
Biļetes p
OTAVĀ
Dom P
Iepriekšpār
DAUGAVA

Anšlavs Eglītis

Vai viņi citādi nevar?

Gadskārtējais, bagātīgi ilustrētais rakstu krājums Latvija šodien 1984, ko laiž klajā Pasaules brīvo latviešu apvienība, sniedz atkal plašu, lietprātīgu pārskatu par to, kas notiek okupētajā Latvijā. No 23 krājuma līdzstrādniekiem seši ne pārāk sen atstājuši Latviju, bet trīs, to starpā viens lietuvietis, joprojām dzīvo padomju zemēs un savus rakstus atsūtījuši nelegāli. Tas nodrošina informācijas ticamību un vispusību.

Latvijas iedzīvotāju sastāvs pēc Latvijas centrālās statistikas pārvaldes slepenās brošūras (1979.) atklāj diezgan bēdīgu ainu. Latvijā ir vairs tikai 53,7 procenti latviešu, 22,8 proc. ir krievi un 13,5 proc. citu tautību (baltkrievi, ukraiņi, poļi, lietuvieši). Pilsētās latviešu ir tikai 45,1 proc., Rīgā pat tikai 38,3 proc., Jūrmalā 48,3 proc. Daugavpils kļuvusi pilnīgi krieviska, un latviešu tur vairs tikai 12 proc. Latviskākie apgabali izrādās Limbažu, Rūjienas, Alūksnes, Valkas, Madonas, Gulbenes, bet Kurzemē Kuldīgas, Talsu un Saldus rajoni (Kuldīgā, piemēram ir 86 proc., Kandavā 92 proc. un Valdemārpilī 94 proc. latviešu). Pēdējos 5 gados attiecības varbūt grozījušās un ne jau latviešiem par labu.

Padomju īpatnējiem demografiskajiem apstākļiem veltīti vairāki raksti. Vilis Hāzners iztirzā pārmaiņas okupētās Latvijas pārvaldes aparātā. Kopš Andropova laika čekas ietekme pieaugusi visā padomju Krievijā. Latvijā, piemēram, par ,,republikas'' galvu iecelts Rīgas čekas vadītājs Pugo, pazīstams kā nesaudzīgs disidentu vajātājs. Cerības, ka pārmaiņas mazinās korupciju partijā un valdītājā šķirā, kas Vosa valdīšanas laikā bija sasniegusi leģendārus apmērus, tomēr ir mānīgas. Padomju despotijās, kur vadoņiem nav jāatbild tautas priekšā, valdošās nomenklatūras deģenerācija, tāpat kā vienkāršās tautas — ,,permanentā proletariāta'' demoralizēšanās ir neatvairāmas blakus parādības.

Vecās paaudzes inteliģences dzīvi Latvijā labi raksturo daudzinātās operdziedones Mildas Brechmanes-Štengeles vēstuļu sērija, kas Ulža Ģērmaņa sakārtojumā turpinājās jau vairākos Latvija šodien izdevumos. Okupācijas un rusifikācijas spaidos valda nospiedīga bezcerība. Viens pēc otra aiziet vecie draugi un laika biedri. Pastāvīgi jācīnās ar materiālām grūtībām. Gādājot kurināmo ziemai, sirmajai dziedonei pašai jānes un jākravā malka, jāšķūrē ogles. Kad viņa lūdz iestādes iekārtot tai gāzes apkuri, viņa saņem atbildi, ka gāze privātdzīvokļiem nav paredzēta. Bet kaimiņos dzīvo valdošās šķiras pārstāvis, un tam gāze ir ievilkta. ,,Pie mums pastāv kastu sistēma,'' raksta dziedone. Viņa skumst par daudzo veco ļaužu bēdīgo likteni. Nonākot ,,invalīdu namā'', jāatdod visi īpašumi, arī pensija. Paturēt drīkst tikai 5 rubļus mēnesī kabatas naudas. Un apstākļi šādās nabagmājās ir atbaidīgi. Gaišākie brīži dziedones dzīvē ir sapulcēšanās sakarā ar kādu atceri vai jubileju. Viņa mirusi 1981. g. 30. oktobrī.

Pretēji lietuviešiem, kas var lepoties ar veselu rindu pagrīdes izdevumu, latviešiem tāda nav neviena, un tikai retumis mūs sasniedz kāda pagrīdes dzeja. Ingūna G. raksta par deportētu dzejnieku, kas pieņēmis vārdu Andris Bērzs. Viņa Sibirijā laikā no 1945. līdz 1954.gadam uzrakstītie 107 dzejoļi jau kopš gadiem sasnieguši rietumus, bet saņēmēji tos kavējušies publicēt, uzskatīdami dzejoļus par vecmodīgiem un diletantiski klišejiskiem. Taisnība, rakstīdams parastajās četrrindās, Bērzs pārāk nopūlās ar atskaņām, un tās nereti ,,klab''.Reizēm rindās iemaldās pa liekam balsienam un sametas ritms. Bet izsūtīta dzejnieka darbu nevar vērtēt ar mūsu izsmalcinātajiem, pašreiz iecienītajiem mērogiem. Bērzs rakstījis aizgūtnēm un nevaļas apstākļos uz bēdīgām papīra skrandām. Viņš ir salauzts, nomocīts cilvēks, kam nav vairs spēka protestam, vai pat cerībai, kam atlikusi tikai galēja, rūgta rezignācija. Bet — viņa klišejas dažkārt sedzas ar patiesu pārdzīvojumu:

Bez mitas tundras debess raud
par zemi izmocītu salā...

Nav dzīves vairs—ir tikai skrandas,
Nav smieklu vairs—ir tikai izsmieklis.

Un tagad ejam plecs pie pleca
mēs pa tundras melno sāpju jūru...

Smags kā liktens ķerru rindas plūst.
Kaplis dragā sasalušās zemes krūti.

Pat dzejā, veltītā dēlam, viņš var pateikt tikai:

Grimstu tundras dūņās es, —
nevaru tev rādīt ceļu drošu...

Un cik aizkustinoši maz dzejnieks vēl cerē vai vēlas no sagandētās dzīves:

Es gribu aizmirst sagānīto dzīvi
un badu, izmisumu, salu.
Vēl pabūt saulē, elpot brīvi...

Māris Rauda veltījis 28 lappuses 1983. gadā mirušajam dzejniekam Ojāram Vācietim, apjūsmojot viņu kā drosmīgu dzejas atjaunotāju 60. gadu ,,atkušņa'' laikā. — Nebija jau Vācietis gluži vienīgais, kas sāka iedrošināties šo to rakstīt ārpus propagandiska un tiešām superklišejiska ,,sociālistiskā reālisma'', bet viņam, dedzīgam un uzticamam komjaunietim, pavērās labākās un drošākās iespējas.

Mēs kāri un dažkārt nekritiski tveram pēc katra okupētajā Latvijā sarakstīta kaut cik apolītiska panta. Šaurajā, ,,neitrālajā'' jomā — dabas apjūsmojumos, mīlestības un personīgo gara stāvokļu tēlojumos, dažs labs turienes dzejolis izskan ļoti jauki. Bet ja mēs gribam runāt par dzejniekiem kā par tautas sirdsapziņu, tad aina ir daudz drūmāka. Tad paverdzinātās Latvijas dzejnieki atgādina invalīdus vai amputētos, kas reizēm piedalās sporta sacīkstēs. Viņi skrien ar savām protēzēm vai kruķiem nereti ar apbrīnojamu enerģiju. Mēs viņiem sirsnīgi jūtam līdzi un novēlam vislabākās sekmes, bet arī — labi zinām, ka nekādi nopietni sasniegumi tiem nepaveiksies, nemaz nerunājot par ,,rekordiem''.

Zemē, kur katru iespiestu rindiņu sijā cenzori, nav iespējams papaust ne klusāko domiņu, kas nesaskanētu ar ģeķīgo, nederīgo Marksa utopiju vai cinisko ,,ļeņinismu'', kas nav nekas cits, kā recepte, kā sagrābt un noturēt brutālu, netaisnu varu. Turienes titulētājiem teicamniekiem jāapsveic visas okupantu mežonības, un tie nedrīkst pat ar pušplestu vārdiņu godam pieminēt savas tautas gaišāko, spožāko laiku — neatkarības gadus. Totiesu laiku pa laikam viņi nodod spēcīgus mesli partijas ,,līnijai'' un piedevām, drošības labā, piesauc padomju varmācības simbolu, čekas iedzīvinātāju, Ļeņinu kā ,,pasaules sirdi'' vai ,,aci'', un dažs no viņiem pat oficiāli pateicas čekai, despotijas galvenajam ierocim, ka tā pasargājusi viņu no kļūdām un maldiem.

Mēs ieciet̄īgi sakām: ,,Viņi jau citādi nevar''. Taisnība, uz spēles ir dzejnieka karjera, viņa paša un arī tuvinieku labklājība, personīgā brīvība, varbūt pat dzīvība. Bet tieši tāpēc arī turienes dzejas teicamnieku un pirmrindnieku skrējiens tik skumi atgādina invalīdu ķepurošanos.

Rolfs Ekmanis iepazīstina ar jaunu Latgales dzejnieci Annu Rancāni, citēdams rindu viņas spirgto, krāsaino pantu. Piesardzīgi, varētu teikt, šifrēti, viņa patēlo arī tautas nebrīvību, piemin vandaliskos iebrucējus (kāpēc nolauzi liepu, sen stādītu manā sētā?) Jauniem talantiem modrie uzraugi kādu laiku atļauj drusku ,,patrakot'', lai tad, pieaugot jaunā autora popularitātei, aicinātu viņu iestāties partijā un pievienoties literāro invalīdu saimei.

Latvijā dzīvojošā Māra Vilceniece notēlo spēcīgo, augošo interesi par folkloru Latvijā, pieminēdama garu rindu tautisko dziedātāju un dejotāju ansambļu un īpatnējos ,,folkklubus'', kuŗos pulcējas folkloras pētnieki un draugi. Šajā kustībā iekļaujas Māras Zālītes dzidrā, latviskā valodā un mundros, dainiskos pantos sarakstītā drāmatiskā poēma Pilna Māras istabiņa, kas guvusi ievērību un daļēji izrādīta arī rietumos. Lugas gaitā Māra piešķir trim brāļiem brīnišķīgas veltes, bet izrādās, ka tās sagādā tikai postu un nelaimes. Kā lai to tulko? Izskan

(Turpinājums 18. lp.)

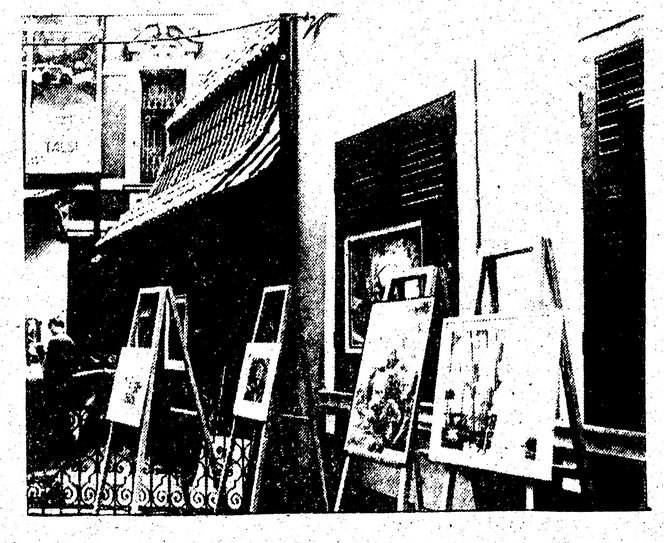

TORONTO
DVTK
Režisors:
Gunārs Vērenieks
...TIKUMĪGAIS...UZDZĪVOTĀJS...

Laila Gaidule, Ernests Jurševskis, Herta Jurševska, Imants Lapiņš, Andris Leja, Liene Martinsone, Valdis Martinsons, Marta Ozola

HAMILTONĀ — svētdien, 15. septembrī, pl. 17.00
Dalewood Secondary School, 1150 Main St.W. Hamilton, Ont.
Biļetes pārdošanā pie kases — stundu pirms izrādes.

OTAVĀ — svētdien, 22. septembrī, pl. 15.00
Dom Polski, 379 Waverly St., Ottawa, Ont.
Iepriekšpārdošana: K. Millers 733-8709; A. Millers 224-2343.

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRA KANADĀ UZVEDUMS

Jaunie latviešu mūzikas censoņi

Talivalža Ķeniņa iespaidi jaunatnes mūzikas nometnē

Gadiem pieaugot, uz visāda veida jaunatnes nometnēm, ieskaitot Divreizdivi, braucu nelabprāt. Mani traucē jauniešu (gluži dabiska) trokšņošana, nemitīgā burzma. Labprātāk sēžu mājās, klausos mūziku vai rakstu simfonijas, vai arī dodos uz Parīzi vai Romu, kur mieru vai nemieru izvēlos pats.

Kad uzzināju, ka mūzikas nometnei izvēlēta Kvebekas Maunt Orforda, Kanadas pirmreizējais vasaras mūzikas centrs, tad prāts bija mierīgs: piemērotas studijas un koncerttelpas, dzīvošana kā motelī, maltītes kā nu jau lielākam ļaužu baram, bet ar franču prasībām, kas ēdiena izvēlē ir krietni vien civilizētāki nekā ziemeļamerikāņi. Un kur nu vēl pati mūsu mūzikālā jaunatne, nometnes dalībnieki (skaitā kādi septiņdesmit), nu... zelta gabaliņi van gandrīz. Jo vecāks kļūstu, jo visi jaunākie liekas vēl jaunāki, bet šķiet, ka tur bija labs skaits pusaudžu meiteņu un zeņķu (šeit teiktu ,,padsmitgadnieku''), bet varen pieklājīgi un uzvedīgi. Un braukuši no visām pasaules malām — Rietumkrasta, Vidienes, Austrumkrasta pilsētām, pat no Anglijas, Vācijas un Zviedrijas!

Kā viņi dziedāja kamerkorī! — nu vecākā paaudze no sajūsmas noģībtu. Fakts, ka enerģiskās koŗa vadones Vizmas Maksiņas vadībā tie varēja pieveikt tik cietus riekstus kā nepārspējamās P.Dambja Jūras dziesmas, jau turpat izsaka visu. Nometnes orķestrim varbūt veicās ne gluži tik veikli, jo instrumentālmūzika prasa ilgu treniņu, taču arī tur valdīja labs gars, nodošanās mūzikas priekam un līdzīga disciplīna. Varēja just, ka jaunie entuziasti bija devušies uz nometni ar mērķtiecīgu prātu: ko panākt, kaut ko dot un eventuāli arī iegūt. Par to rūpējās 18 lektori, teicami savu nozaŗu speciālisti. Cik nu pēc trīs dienu pavadīšanas šajā simpatiskajā vidē varēju spriest, viss tas bija izdevies un ar uzviju. To saku neliekuļoti, lai gan man personiski veltītā atsaucība būtu lēti varējusi mani piekukuļot. Kopš esmu no mūzikas paidagoģijas pensionējies, jūtu, ka lekcijas un darbs ar saviem 9 kompozicijas kandidātiem (no iesācējiem līdz maģistriem) mani nogurdināja, taču prieks un interese vairāk nekā kompensēja pūles. Pretēji cita veida nometnēm, šie taču bija mani ļaudis, mūziķi, ar kuŗiem var tērzēt vienā valodā, dalīties kopējās interesēs un centienos. Tiem interesēja latviešu mūzika, bijušā un esošā, tās problēmas un sasniegumi. Mēs esam maza tauta, mums nav jākaunas no neveiksmēm; mums līdzīgā kārtā jābūt lepniem ar visu to, kas paveikts.

Nebiju klāt Rasmas Lielmanes un Artura Ozoliņa solo vakaros, tāpat Jauno mākslinieku koncertā, bet tie pirmajiem izdevušies spīdoši un jaunākajiem — vairāk nekā teicami. Ar lielu interesi mēģinājumos sekoju Imanta Mežaraupa koncertam vijolei un kamerorķestrim (soliste Laura Padega), kur 12 toņu tehnika mijas ar Stravinska stila konstruktīvismu un ritmisko figurāciju. Pēteŗa Aldiņa Kustības ir īstenībā koncerts saksofonam (izcils solists ir Jānis Steprāns), ,,obligāto'' klavierēm (Marta Prāmniece) un orķestrim: šeit saista dzīva melodika, amerikāniska romantisma iezīmētās harmonijās, drīzāk pabiezā faktūrā. Abi darbi interesanti, un tāda droši vien ir pārējā instrumentālmūzikas programma, kā, piemēram, simpatiskā Andra Mantinieka Sonatīna klarnetei (solists Edijs Lindts).

Laura Zariņa man nodziedāja vairākas brāļa Pēteŗa dziesmas, un kā pianists-komponists, tā dziedone uzrāda vērā ņemamu progresu. Laila Saliņa mani iepriecināja ar dzīvās, bet smalkjutīgās līnijās modulētu A. Jēruma skaisto ciklu Mūzika kompetentā kamermūzikas sniegumā līdz ar māsu flautisti Lalitu un vijolnieci Lauru Padegu, kuŗai uzdevumu bija ne mazums. Arturs Ozoliņš savā lekcijā-koncertā mūs pārliecināja kā dzīvīgs latviešu klaviermūzikas pārzinātājs un tulks, saturīgi un saistoši runājot un illustrējot. Tā bija klase par sevi, kas jaunajiem reizē atklāja Artura mākslas dziļos ūdeņus un vienkāršo sirsnību.

Lai beigu vārds par diviem ,,jaunatradumiem'' mūsu svešuma mākslas ierobežotībā. Viena no tiem ir Lolita Ritmane. Cik dažāda, savā ziņā līdzīgi manējai — eklektiska ir viņas mūzikas pasaule! Bet cik droša un stingra ir jau izkoptā tehnika to neviltoti izteikt un kopā saturēt. Šodienas filmu mūzikai domātie Skati (Images) trīsdesmitajos gados Latvijā viņai būtu garantējuši simfonistes reputāciju, turklāt vēl diezgan gaumīgas. Šodien tā ir ,,tikai'' filmu mūzika, bet laba gan. Tā viņai pa kaulam, bet no ,,nopietnās'' mūzikas neesam tālu. Ar savu talantu viņa no tās neizbēgs.

Četrus gadus nebiju dzirdējis Paulu Berkoldu un... nepazinu. Pazudusi jaunekļa nedrošība, interpretācijas biklums, Tagad basbaritona amplitūdē stāv priekšā turpat jau profesionālā konkurencē gatavs mākslinieks, kas māk lieliski veidot komisko Veco burinieku, bet prot arī pārliecināt ar drāmatisko pārdzīvojumu ārijā no operas Dēmons. Viņš stāv uz sliekšņa daudzsološai karjērai, gan kā operas, tā koncertmūzikas laukos.

Žēl, ka citu pienākumu dēļ bija jāatgriežas Toronto, Jaunatnes dziesmu svētku koncertus nedzirdējušam, bet spriežot pēc noklausītā, nešaubos, ka tie izdosies vērienīgi. Jauniešu mūzicēšanas kvalitāte kopš Klīvlandes jaunatnes svētkiem ir noteikti augusi. Šo mūzikas nometnes dienu sekmes ir tik pārliecinošas, ka prasīt prasās pēc atkārtojuma līdzīgos profesionālos apstākļos. Par šo apstākļu iekārtošanu pateicība pienākas Ilgai un Mārtiņam Štauveriem, kuŗu apņēmīgā iedrīkstēšanās un neiedomājamās pūles — dot latviešu jaunatnei to labāko, vainagojās panākumiem. Un paldies visiem darba darītājiem, prasmīgai administrātorei Zintai Mateus un par visu vairāk — nometnes sirdij un dvēselei — jaukajai komponistei Dacei Štauverei-Aperānei, kas, pašaizliedzībā pārvarot grūtības, šo skaisto mērķi noveda līdz tā īstenošanai ar tik vērtīgiem rezultātiem.

Tālivaldis Ķeniņš

50 darba gadi Kristus druvā

Mācītājam Pēterim Nesaulem Indianapolē 22. septembrī apritēs 50 gadi kopš ordinācijas mācītāja amatā.

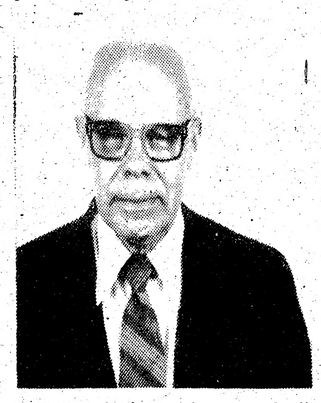

Pēc Valmieras komercskolas beigšanas 1930. gadā viņš uzsāk studijas Baznīcas virsvaldes Teoloģiskā institūtā, tās turpina Latvijas universitātē, un teoloģisko fakultāti nobeidz 1935.g., aizstāvot diplomdarbu pie prof. Dr. T. Grīnberga (Katēchumēnāts kristīgā baznīcā pirmajos gadsimtos).

Pēc ordinācijas vēsturiskajā Alūksnes baznīcā 1935.g. 22. septembrī ievēlēts par mācītāju Nītaures un Zaubes draudzē, kuŗās nokalpo 9 gadus, līdz dzimtenes atstāšanai. Jau studiju laikā iesaistās jaunatnes kristīgās audzināšanas darbā (Slokas draudzē, pie prāv. V. Rozenieka), vēlāk (1943.g.) ir studentu mācītājs un Baznīcas jaunatnes darba pārzinis britu pārvaldes joslā Vācijā. Baznīcas darbu turpina Bodelšvingenas misijā pie Berlīnes, pēcāk britu joslas latviešu nometnēs.

1950.g. ieradies Indianapolē, strādājot fizisku darbu, noorganizē rosīgu latviešu draudzi (ar savu dievnamu, skolām, kori u. tml.), apkalpojot arī latviešu luterāņu saimes Senatobijā, St. Luisā un Luivillē.— Māc. P. Nesaule bija Latviešu draudžu apvienības priekšnieka vietnieks, Baznīcas ārmisijas un jaunatnes nozaŗu vadītājs, par ko Baznīcas virsvalde viņu apbalvojusi ar Nopelnu krustu (1970.g.). Daudz rakstījis garīgos izdevumos.

Kristus druvā nokalpotajos 50 gados māc. P. Nesaule allaž centies būt ikvienam tautietim garīgs palīgs, sludinot kopā iešanu un palīdzēšanu viens otram, lai labestībā un mīlestībā vieglāki kļūtu mūsu trimdas ceļi. **Vanagu Kārlis.**

TORONTO LATVIEŠU NAMA

21. gada svētki

Sestdien, 1985. gada 26. oktobrī pl. 19

NAMA TELPĀS, 491 COLLEGE STR.

*Mūzikāli priekšnesumi * Kopējas vakariņas*
*Atspirdzinājumu bufete * Deju mūzika*

Piedalīšanās 15 dol. no personas, vakariņas ieskaitot.
Pieteikšanās līdz 20. oktobrim pie
S. Zaķa kundzes, tālr. 293-2513 vai
A. Dubrovska kundzes, tālr. 922-2931.

VISUS LAIPNI IELŪDZ
NAMA VALDE UN DĀMU KOMITEJA

Sveicam akadēmiķi — ainavistu O. Grebži 75 g. jubileja!

Sirsnīgi pateicamies par apsveikumiem un laba vēlējumiem sakarā ar mūsu meitas

Kristas Lauras

piedzimšanu 1985. gada 23. jūlijā.

Dace un Andris Strīpnieks

Nozīmīgākie notikumi Latvijā

Vilis Hāzners

(Turpinājums)

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS PADOMES PREZIDIJĀ IEVĒLĒTI:

Priekšsēdis — Pēteris Strautmanis (līdzšinējais), pr-ža vietn. — Viktors Blūms (arī līdzšinējais), Oļegs Ļenovs (VEF ģenerāldirektors), sekretāre — Valentīna Klibiķe (LKP CK zinātnes un mācības iestāžu nodaļas vadītāja); locekļi: Aleksandrs Kurašovs (kolchoza Ļeņinec priekšsēdis), Anna Kuzmina (trikotāžas ražošanas apvienības Sarkanais rīts adītāja), Jānis Nesaule (Latvijas Republikāniskās arodbiedrību padomes sekretārs), Konstantīns Ņuška (ražošanas apvienības Rīgas elektro mašīnu rūpnīcas instrumentu atslēdznieks), Lūcija Pētersone (kolchoza Lēdurga mechanizētās slaukšanas meistare), Boriss Pugo (Latvijas KP CK pirmais sekretārs), Bruno Puriņš (Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas prezidents), Alfrēds Rubiks (Rīgas pilsētas izpildkomitejas priekšsēdis) un Mārīte Rukmane (Latvijas komjaunatnes CK pirmā sekretāre).

Visi ir partijas biedri, pārsvarā Krievijas latvieši vai krievi. Bet, kā jau minēts, šis prezidijs ir vienīgi ārēji formāla lieta. Visu kārto Pugo.

Savā ziņā amizants ir arī Augstākās padomes pastāvīgo darba komisiju izveidošana, jo tām, tāpat kā pašai AP vadībai, nekāda pastāvīguma nav. Jādara tas, ko nosaka partija. Šīs komisijas ir:

Mandātu komisija, Likumdošanas ierosinājumu komisija, Plāna un budžeta komisija, Ārlietu komisija, Rūpniecības, transporta un sakaru komisija, Celtniecības un būvmateriālu rūpniecības komisija, Agrorūpnieciskā kompleksu komisija, Tautas patēriņu preču komisija, Tirdzniecības un sadzīves pakalpojumu komisija, Komunālās saimniecības un labiekārtošanas komisija, Veselības aizsardzības un sociālās nodrošināšanas komisija, Tautas izglītības, zinātnes un kultūras komisija, Sieviešu darba un sadzīves, mātes un bērna aizsardzības jautājumu komisija, Jaunatnes lietu komisija un Darba aizsardzības komisija.

Kā jau šo komisiju nosaukumi rāda, viss vairums no tām ir, tā sakot, ,,joku pēc'', jo ne šīm komisijām, ne pašai Augstākai padomei teikšanas nav! Bet ,,parlamentārās iekārtas izskata pēc'' to visu jau var darīt. Saprotams, katrā komisijā ir ievēlēts arī savs priekšsēdis un zināms skaits locekļu. Arī izskata pēc...

Otrā sesijas dienā 30. martā apstiprināja arī Latvijas PSR Ministru padomi (ministru kabinetu) šādā sastāvā:

Priekšsēdis (ministru prezidents) Juris Rubenis, priekšsēža pirmais vietnieks — Roberts Praude, vietniece — Nina Deņisenko, vietnieks un ārlietu ministrs — Viktors Krūmiņš, vietn. Jurijs Lisaks, valsts plāna kom. priekšsēdis — Miervaldis Ramāns, vietn. — Kazimirs Sproģis.

Ministri: Augļu un dārzāju saimniecības — Voldemārs Kurpnieks, Augstākās un vidējās speciālās izglītības — Edgars Linde, Būvmateriālu rūpniecības — Juris Jūra, Celtniecības — Nikolajs Kaftailovs, Finanču — Jānis Blekte, Gaļas un piena rūpniecības — Marīna Siņeļņikova, Iekšlietu ministrs — Machails Drozds, Izglītības — Aldonis Builis, Kokapstrādes rūpniecības — Vsevolods Birkenfelds, Kultūras — Vladimirs Kaupužs, Lauksaimniecības — Antons Briļs, Meliorācijas un ūdenssaimniecības — Leonards Misāns, Mežsaimniecības un mežrūpniecības — Leons Vītols, Pārtikas rūpniecības — Alfrēds Eglītis, Sagādes — Zigfrīds Girgensons, Sakaru — Osvalds Stungrevics, Tieslietu — Jānis Salenieks, Tirdzniecības — Rūdolfs Salputra, Veselības aizsardzības — Vilchelms Kaņeps, Vieglās rūpniecības — Valentīns Ņižņiks, Auto transporta un ceļu — Egons Slēde, Komunālās saimniecības — Voldemārs Markots, Sadzīves pakalpojumu — Jāzeps Tumovs-Beķis, Sociālās nodrošināšanas — Guna Lūss, Vietējās rūpniecības — Roberts Misāns. Valsts komiteju priekšsēži (ar ministru tiesībām): Celtniecību lietu — Ēriks Pētersons, Materiāli tehniskās apgādes — Ļevs Lubockis, Darba komitejas — Valerijs Čevačins, Valsts cenu — Jānis Liepiņš, Profesionāli techniskās izglītības — Jānis Brodelis, Televīzijas un radio raidījumu — Leonards Bartkevičs, Kinemotografijas — Elvīra Dreibande, Izdevniecību, poligrafijas un grāmatu tirdzniecības lietu — Irēne Reimane, Drošības komitejas (čekas) — Staņislavs Zukulis, Lauksaimniecības ražojumu tehniskās nodrošināšanas — Pēteris Belorukovs, Naftas produktu nodrošināšanas — Jevgeņijs Djačkovs, Rūpniecības darbu drošības uzraudzības un kalnrūpniecības uzraudzības — Jevgeņijs Laskins, Gazifikācijas — Viktors Greiža-Lisovskis, Ministru padomes lietu pārvaldnieks — Jānis Šneiders, Centrālās statistikas pārvaldes priekšnieks — Gunārs Baltiņš.

Bez tam Ministru padomes sastāvā iekļauts arī Latvijas PSR Tautas kontroles komitejas priekšsēdis.

Vēl nozīmīgs amats, kam ir sakarība ar Ministru padomi, ir Latvijas PSR prokurors Jānis Dzenītis.

Šis saraksts liecina par neiedomājamo birokratiju, kāda valda Latvijā. Pat 48 vīri un sievas ar ministru portfeļiem! Visi šo portfeļu nēsātāji ir gados samērā jauni, caurmērā ne vairāk kā 50, visi ar augstāko vispārējo un partijas speciālo izglītību. Vairums Krievijas latviešu vai to pēcnācēju vai arī dzimuši komūnistiskās valdīšanas laikā un jau lielā mērā zaudējuši savu piederības sajūtu pie savas tautas. Kā jau agrāk minēts, visi savā starpā sarunājas un sarakstās krievu valodā un visi ir arī pārkrievināšanas politikas veicinātāji un, nedod Dievs, ja kāds iedomātos pretoties Borisa Pugo gribai vai neizpildīt partijas CK attiecīgo nozaru vadītāju rīkojumus!

30. martā izveidoja arī Latvijas PSR Tautas kontroles komiteju, kuŗu uzskata par svarīgāko republikas darbu kontroles organu. Tās sastāvs ir šāds:

Komitejas priekšsēdis — Egils Ozols (kas ir arī Ministru padomes loceklis), Komitejas priekšsēža pirmais vietnieks — Jānis Voss, viņa vietnieks — Pēteris Patenko, Kontroles komitejas locekļi: Tatjana Baranova, republikāniskās arodbiedrību padomes sekretāre, — Viktors Beļajevs, rūpnīcas direktors, — Gaļina Grinova, VEF vadu sakaru aparātūras regulētāja, — Alfrēds Ivanovskis, Tautas kontroles komitejas organizatoriskā darba nodaļas vadītājs, — Arnis Kalniņš, LPSR Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta agrāri rūpnieciskā kompleksa nodaļas vadītājs, — Aleksandrs Karvonens, Rīgas pils. Tautas kontroles komitejas priekšsēdētājs, — Alberts Praude, LKP CK ekonomikas nodaļas vadītājs, — Ivars Priedītis, Latvijas komjaunatnes CK sekretārs, — Maigonis Skulte, republikas finanču ministra pirmais vietnieks, Ignats Spila, kolchoza Lāčplēsis mechanizātora posmnieks, — Andris Sproģis, Cīņas redaktora vietnieks, — Viktors Stefanovičs, Sovetskaja Latvija redaktora vietnieks.

Visi ir partijas biedri, nelatvieši vai pārkrievināti latvieši. Pēc izglītības stāvokļa spriežot, spējīgākā darba komiteja Latvijā, kas pratīs labāk īstenot Pugo gribu. Bet arī ko kontrolēt ir daudz!

(Turpinājums sekos)

5. oktobrī pl. 18.00 DV Toronto nod. namā

Latviešu kaŗavīru sadraudzība

Programmā: 1/ 5. Cēsu kājnieku pulks skatos un skaņās. 2/ Latviešu kaŗavīru mūzika un dzeja.

Piedalās: komponists Imants Sakss, rakstniece Tonija Krūka, dziedātāja koklētāja Ariana Liepiņa un aktieris humorists Stans Butkēvics.

Toronto vanadžu cienasts

Loterija un pilna bufete.

Ieejas cena, ieskaitot vienu glāzi sadraudzības kokteiļa, 10 dol. no personas. Ieejas kartes iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā, 491 College ielā. Informācija pie A. Ancāna, telef. **466-8957**.

IELŪDZ
BIJUŠIE LATVIJAS ARMIJAS KAŖAVĪRI

Latvju rakstu raudzis

šķiedras darbiem

Saturs: Latvju tēlotājs raksts, tā saturs, konstrukcija un piemērošana materiāliem. Ievads latviešu stilu mācībā un kompozicijā. Formāts 11''x15'', lappušu skaits 240. Daļa iespiedumu krāsās.

Grāmatas cena varētu būt no 50—60 dol., atkarībā no iespiesto grāmatu skaita. Subskribentiem paredzēta 20% atlaide ar 50 dolariem par eksemplāru. Čekus rakstīt uz vārda: **,,Ornaments'' — E. Jansons.**

Grāmatu cer iespiest 1986. gada pirmajā pusē. Pēc grāmatas iznākšanas ar subskribentiem norēķināsies kā solīts.

Erna Puriņa-Jansone
6836 Aetna Ct., Wauwatosa,
Wisconsin 53213, U.S.A.

Šai pašā reizē ziņoju, ka grāmatas **Māte meitai pirmā burtnīca vēl rokrakstā; sagatavošanā ir vēl Aušanas mācība.** Tās iznāks pēc Rakstu raudža.

Arturs Rūsis Sietlā preses konferencē amerikāņu žurnālistiem rādīja protesta zīmes, ar kuŗām latvieši atgādina Pad. savienības varmācīgo Baltijas valstu okupāciju.

Cietumnieki pašu zemē

Per Ahlmark Baltiešu Tribunāla Kopenhāgenā tiesneša runas tulkots teksts, ko viņš sniedza piedaloties Baltic Star braucienā Baltijas jūrā, 1985. gada 27. jūlijā:

Nekad neaizmirstiet Baltijas valstis!

Baltiešu Brīvības un Miera kuģa brauciens Baltijas jūrā un tribunāls Kopenhāgenā abi mudina *nekad neaizmirst.*

Uzvarētāji parasti nosaka, kā rakstīt vēsturi. Tie, kas zaudē — tautas, kas tiek sakautas, izklaidētas un terorizētas, ļoti reti rod izdevību pastāstīt savu viedokli un patiesību.

Baltiešu tribunāls deva iespēju izteikties tiem, kas bija zaudētāji un tagad dzīvo apspiestībā. Tiesas spriedums lai demokrātiskā veidā attiecas uz visiem — gan tiem, kas spriež, gan tiem, kam nav tiesības izteikties. Mūsu uzdevums ir skaidrs: nekad neaizmirst un neļaut pasaulei aizmirst Igaunijas, Latvijas un Lietuvas traģisko likteni un apstākļus, kādi pašlaik tur valda. Ir pilnīgi skaidrs, citējot rakstnieku Elie Wiesel, kas pārdzīvoja Aušvicas koncentrācijas nometnes briesmas: ,,Klusu ciešana nekad nepalīdz upuriem, bet vienmēr (gan) slepkavām''.

Tādēļ klusēšana par Baltijas valstu likteni nekad nepalīdzēs Baltijas tautām, tikai Padomju Savienībai.

Pēdējos gadu desmitos esam piedzīvojuši — un tas pierādījās arī tribunāla laikā, — ka šīs trīs kādreiz neatkarīgās valstis ir bijušas pakļautas garam un nežēlīgam iznīcināšanas procesam. Par to, kas pašlaik notiek Baltijas valstīs, dzirdējām Kopenhāgenā vairāku liecinieku satraucošās, aizkustinošās faktuālās un brīžiem vienreizēji iespaidīgās liecības.

Iznīcināšanas procesu Padomju vara izved ļoti mērķtiecīgā veidā. Visās trīs Baltijas valstīs tā mēģina iznīcināt valodu, kultūru un nacionālo pašapziņu. Pa visu plašo Padomju imperiju un Gulagu ir izklīdināti tūkstošiem baltiešu, kas mīl savu zemi.

Simttūkstošiem krievu ir ievesti Baltijas valstīs un ne tādēļ, ka baltieši to vēlētos, bet gan tādēļ, ka viņu klātiene un skaitliskais pārākums ar laiku izskaustu tās tautas, kuŗas viņi būs pārņēmuši.

Kopš Padomju vara ir okupējusi Baltijas valstis, Tallina, Rīga un Viļņa nav vairs mums tuvu. Zināmā mērā tās atrodas it kā uz citas planētas. Un ne tādēļ, ka baltieši paši to prasīja, bet gan tādēļ, ka viņi ir kļuvuši kā cietumnieki paši savā zemē.

Viņi ir redzējuši, kā viņu valstis ir pārvērstas militārās bāzēs, lai pasargātu stiprāko diktatūru visā cilvēces vēsturē. Viņi ir bijuši aculiecinieki varmācībām —ir redzējuši, kā draugus nošauj, apcietina vai aizved izsūtījumā. Viņi apzinās, ka viņu bērnus ikdienā garīgi ietekmē tā, lai mazinātu nākošajā paaudzē nacionālo pārliecību.

Kopenhāgenas Manifestā, kāds ir parādījies pirmoreiz forumā, mēs apliecinājām Baltijas valstu vienreizējo likteni. Nekad vēl cilvēces vēsturē, un nekur pašreiz pasaulē, nepastāv tāda situācija, kāda pastāv Baltijas valstīs, kur iekārtotāja vara ir ieņēmusi, pievienojusi un kolonizējusi iepriekšēji demokrātiskas valstis.

Un šis vienreizējais Baltijas valstu liktenis uzliek vienreizējus pienākumus pārējām demokrātiskām valstīm pasaulē. Kopenhāgenas Manifests aicina, lai šīs valstis internacionālās konferencēs un organizācijās, saskaroties ar Padomju pārstāvjiem, kā arī publiskās runās paceļ Baltijas valstu okupācijas jautājumu. Prasīt brīvību Igaunijai, Latvijai un Lietuvai nozīmē pasargāt brīvību zemēs, kur šodien dzīvojam. Bet apzināti klusu ciest par Baltijas valstīm nozīmē nenovērtēt un pat apsmiet to civilizāciju, kas mūs balsta.

Daudzās liecības Kopenhāgenā mums skaidri norādīja, ka pastāv terrors pret baltiešiem. Pretoties pastāvošai iekārtai nozīmē atlaišanu no darba, KGB apcietināšanas nakts vidū, vai arī nepārtrauktas vajāšanas, līdz pretošanās vairs neliekas to vērts.

Jā, viņi dzīvo uz citas planētas, kur cilvēku vēlmes ir atvietotas ar Kremļa pavēlēm. Viņi dzīvo uz totalitarisma planetas, kas ir 20. gadsimteņa nenormāls iestādījums. Un tomēr, viņi ir mums tuvu, jo mums ir kopēja vēsture Baltijas teritorijā. Izmisumā viņi grib ar mums sazināties. Viņi ienīst katru, kas tur viņus ieslodzījumā, bet mūs prom no viņu redzes loka.

Viņi no mums prasa: ,,Neaizmirstiet Baltijas valstis! Paceliet savas balsis, jo mūsējās ir apklusinātas! Protestējiet, jo mēs esam apspiesti! Stāstiet taisnību, jo Padomju vara slēpj un sagroza patiesību!'' Viņi mums prasa: ,,Nekad neatzīstiet mūsu valstu nelegālo okupāciju, pievienošanu Padomju savienībai un kolonizāciju!''

Uz šīm prasībām mēs Kopenhāgenā reaģējām un devām pozitīvu atbildi. Mums, kas esam brīvībā, ir pienākums rūpēties, lai mūsu valdības un cilvēki neaizmirst Baltijas valstis. Jūs, kas esat noorganizējuši šo tribunālu un šo kuģa braucienu, jūs, kas esat nākuši no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas, vai kam vecāki bēguši no šīm valstīm, jūs neatvietojamā veidā esat palīdzējuši pasaules demokrātijai. Jūs esat brīdinājuši mūs, kam nav tādas ģimeņu un tautiskas saites un kas nav pieredzējuši apspiešanu un trimdu. Jūs, kas darbojaties baltiešu organizācijās, stiprinat brīvības apziņu tautās, kas mīl brīvību. Jūs brīdinat mūs neiespaidoties un nepadoties padomju draudiem. Jūs esat stiprinājuši demokrātiju tais valstīs, kur pašlaik dzīvojat, kamēr demokratija ir aizliegta valstīs, no kuŗām esat nākuši.

Tādēļ, spriedums Kopenhāgenā bija arī apsolījums: mēs nekad neaizmirsīsim! Mēs nepārtraukti prasīsim brīvību Igaunijai, Latvijai un Lietuvai. Mūs neapklusinās līdz kamēr panāksim, ka valdība, kas ir tautas un tautai paredzēta, atgriezīsies Baltijas valstīs.

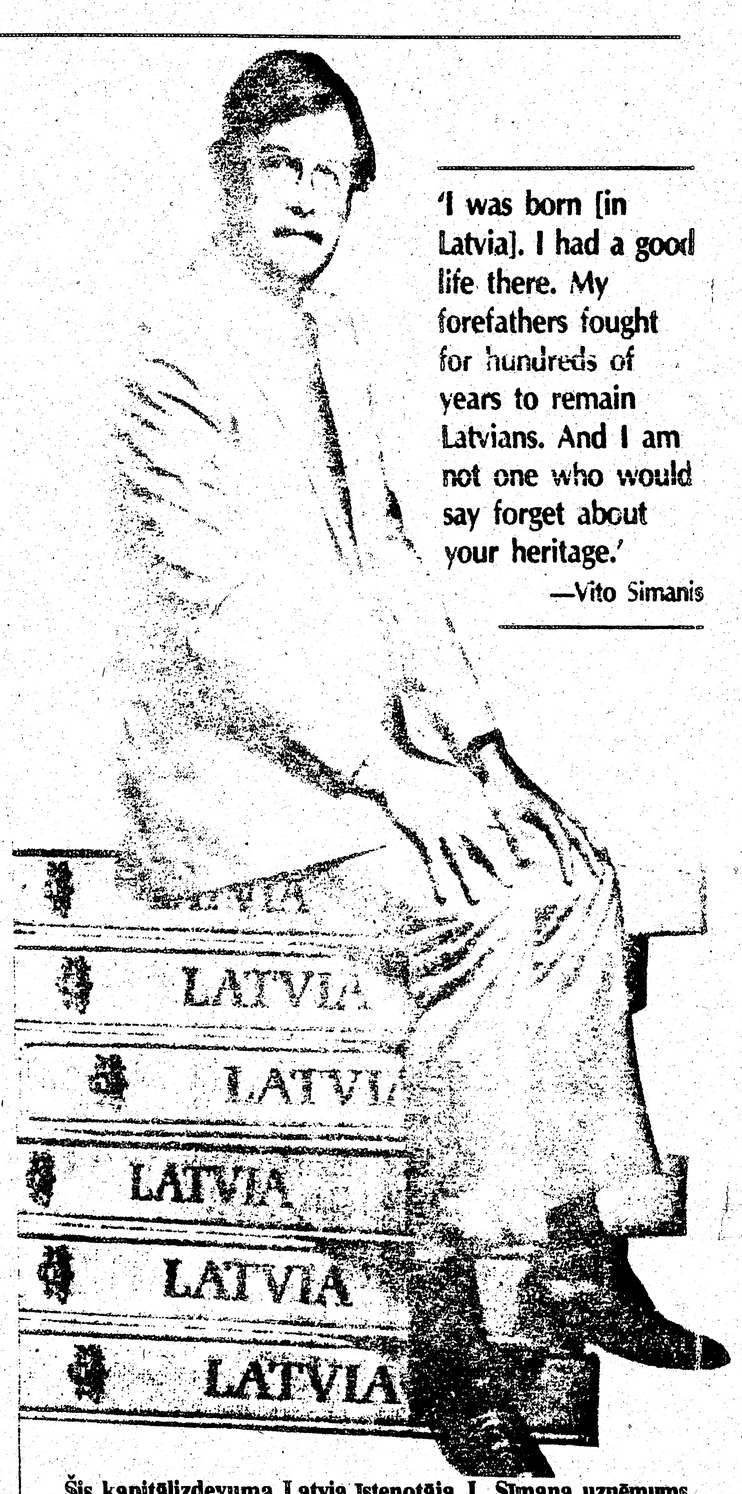

'I was born [in Latvia]. I had a good life there. My forefathers fought for hundreds of years to remain Latvians. And I am not one who would say forget about your heritage.'

—Vito Simanis

Šis kapitālizdevuma Latvia Istenotāja J. Sīmaņa uzņēmums nesen parādījās Chicago Tribune slejās.

Svētku vainags

Latviešu Jaunatnes dziesmu svētku padomes priekšsēdis M. Štauvers savā uzrunā norādīja:

Tieši pirms 10 gadiem Montrealā notika pirmie Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētki. Toreiz tie bija sava veida brīnums, notikums, kas pārsteidza. Aizvadītā laikā šis brīnums turpinājies Ročestrā, Montrealā, Klīvlandē un nu atkal Montrealā. No svētkiem uz svētkiem esam vijuši svētku vainagu, kas īpatns un latvisks, kam kultūras, politikas, cīņas, pastāvēšanas un, galvenokārt, mūsu nākotnes elementi.

Vainaga vijējos atrodam visu paaudžu pārstāvjus, bet, protams, visvairāk jaunatnes, kas gadu tecējumā ieaudusi sevi mūsu sabiedrības audumā un kļuvusi tā neatņemama daļa. Vainaga vijējos ir dažādi talanti, cilvēki ar vispusīgām spējām katrā no šāda pasākuma vajadzībām — tādēļ šajā svētku vainagā daudz krāsu, daudz īpatnību, daudz skaistu un neparastu ziedu un lapu. Katru atsevišķo vainagu vijot, mainījušies pinēji, bet reizē izveidojies kodols, kam šie svētki bijuši it kā vizija, bez kuŗas tie nevar iztikt, un šī kodola uzdevums arvien ir bijis darboties Latvijas nākotnes labad.

Desmit gados latviešu jaunatnes dziesmu svētki ne tikai kļuvis jēdziens mūsos pašos, bet arī vietējā sabiedrībā. Šie svētki pierādījuši, ka tādiem bija jānotiek, lai tie latvietībā ievestu katru jaunās audzes pārstāvi, kam Latvija un latvieši ir asinīs.

Aizvadītos gados šo svētku vainaga vīšanā ir radusies plaša pieredze ik darbiniekā, ik programmas dalībniekā, ik svētku apmeklētājā. Šī pieredze devusi ne tikai gandarījumu, bet reizē audzinājusi būt un kļūt par labākiem un darbīgākiem latviešiem. Tas ir ieguvums, ko var panākt neatlaidīgā darbā. Un darba paveikts daudz. Šo svētku vainaga vijējiem šogad pievienojās vēl cits pasākums — plaša mēroga Mūzikas nometne ar vairāk kā 100 dalībniekiem, lektorus un administrāciju ieskaitot. Tā bija liela un darbīga speciālnometne, kas labi paveica savu uzdevumu. Nometne mūsu šodienas svētku vainagā ievijusi savu rozi.

Mēs visi, visi paaudžu pārstāvji, esam šī svētku vainaga darinātāji. Tam tā jābūt, un tas nevar būt citādi. Un uz katriem svētkiem mēs vijam savu svētku vainagu, lai tas izceltos savā skaistumā.

Un skaists ir tas brīdis, kad mēs šādu svētku vainagu varam nodot Mātes Latvijas rokās. Šāds brīdis ir šobrīd — 5. Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku atklāšanā.

Latvija, mēs Tev nododam šo svētku vainagu aizdegtām un priecīgām sirdīm, pateikdamies Dievam, ka Viņš mums atvēlējis izdevību un svētījis mūs šajā darbā.

Dievs, svētī Latviju!

M. Štauvers,
Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētku Padomes priekšsēdis

T. Ķenina mūzika Kalgarijas festivālā

Septembrī Kalgarijā atklās 80 miljonu supermodernu Centre of the Performing Arts, ar nedēļu ilgu mūzikas festivālu. To pārraidīs Kanadas valsts radiofons CBC Arts National programmā no krasta līdz krastam. Festivāla ietvaros trešdien, 18. septembrī, pl. 20 visu stereo-FM staciju pārraidē varēs dzirdēt Tālivaldža Ķeniņa 1. klavieŗsonātu kanadiešu pianista Dž. Saijera (Syer) atskaņojumā.

Latvijas universitātes dibināšanas atceres

svētku akts

sestdien, 1985. gada 28. septembrī, pl. 17.00

TORONTO LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE IELĀ.

Svētku runa: ,,Latvijas brīnums''

Dr. Edgars Andersons, tal!

Sekojošā koncerta piedalās DV sieviešu koris Zīle diriģenta A. Purva vadībā.

Pēc akta tējas vakars ar deju un atspirdzinājumiem.

APMEKLĒT AICINA

TORONTO KORPORĀCIJU KOPA un STUDENŠU KORPORĀCIJU KOPA

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 189

Mēs neaizmirstam! Bez 1941. g. 14. jūnija Bērtuļa nakts vēl lielākas masu deportācijas mūsu tēvzemē pēc otrreizējās Latvijas okupācijas norisinājās 1945. gada augustā (trešās — 1949.g. martā). Vai kāds mūsu trimdas presē ir lasījis kādu rindu par augusta necilvēcībām Latvijā priekš 40 gadiem? Mēs taču savas tautas upuŗus neaizmirstam, vai ne?

Mūsu presē nepieminēta norise palika 23. jūlijā priekš 45 gadiem ASV valsts departamenta vēsturiskā deklarācija par ASV nostāju Baltijas valstu neatkarības izvarošanā (deklarācija joprojām ik gadus tiek par jaunu apstiprināta) un Padomju savienības agresijas nosodīšanu. Baltiešu centrālajam vadības lokam makten būtu iederējies kāds diplomātisks žests šī svarīgā dokumenta četrdesmit piecgades pacildināšanai Baltajā namā! —

1945.g. februārī Jaltā ,,trīs varenie'' — Rūzvelts, Čerčils un Staļins slepenā protokolā vienojās, ka pēc uzvaras komūnistiem izdodami visi rietumos dzīvojošie cilvēki, kas pirms 1939.g. 1. septembŗa skaitījušies PS pilsoņi. Šo Jaltas vienošanos īstenojot, briti un amerikāņi no 1945—47.g. Operation Keelhaul necilvēcīgajā akcijā izdeva krieviem nozūmēšanai vai vergu darbiem Sibirijā 2 milj. ļaužu (Vlasova 4 divīzijas, krievu strādniekus un kaŗa bēgļus u.c.). Vēsturē iemūžināts izdošanas barbariskais veids (piem. angļi smagi piekāva kazaku vadoņus, iemeta tos transporta vāgos un aizveda pie krieviem).

Kad Londonas centrā pie karalienes Viktorijas un prinča Alberta mūzeja šiem Jaltas upuŗiem uzcēla pieminekli, kas pasaulei apsūdzēja kā britus, tā komūnistus, šis kauna traips britu civīlizācijai vienkārši ,,pazuda''. Lordu baltās vestes atkal bija tīras! —

Neaizmirstama kauna diena vēsturē arīdzan ir 13. augusts, kad Berlīnē krievi uzcēla 36 jūdzes gaŗo Kauna mūri, aizmūrējot 55 ielu krustojumus un ierīkojot 7 pārejas punktus. Pirms Kauna mūŗa krievi bija ierīkojuši savas okupācijas joslas norobežošanai, lai tanī iesprostotie cilvēki neaizbēgtu rietumu brīvībā, dzeloņstiepļu žogus, bet kad rietumvalstis par to vienīgi uzsāka ,,diplomātisku kritiku'', maskavieši sadūšojās un, rietumu acu priekšā uzceļot Kauna mūri, pēdējiem parādīja morālu sakāvi.

Priekš 35 gadiem 25. jūnijā sākās Korejas kaŗš, kuŗā 50.000 amerikāņu kaŗavīru, cīnoties zem Apvienoto Nāciju karoga, zaudēja dzīvības. Arī latvieši, kas apgūlās Korejas kaujas laukos, cīnījās par ASV brīvības ideāliem!

Priekš 55 gadiem, 1930.g. 30. augusta rītā no Spilves lidlauka pie Rīgas mūsu kaŗa lidotāji, toreiz modernajās čechu Smolik-16 izlūklidmašīnās, uzsāka Eiropas aplidojumu. 4890 km gaŗo maršrutu tie paveica 30 stundās 45 minūtēs (nolaidās Spilvē 7. sept., pl. 18). Lidojums ieguva visai plašu publicitāti ārzemju presē. ,,Un gaisā skrejot propelleri, dzied jaunu slavu Latvijai!'' (Edvards Virza).

* * *

Lielība vai patiesība? Misters Dains, Amerikas polītiskā centra — American-Izrael Political Action Committee vadītājs, nesen devis šādu žīdu polītisko rosmju summējumu: ,,Mēs esam tik spēcīgi, ka varam noteikt ASV ārpolītiku!'' Ja zināms, ka žīdu tautības pilsoņu ir tikai 1 procents no ASV iedzīvotāju kopskaita, tad tas nu gan izklausās pēc lielības, taču vērojot, ka viņu rokās atrodas ASV lielākās televīzijas un radio stacijas un laikraksti, tad bez tālākiem komentāriem jāatzīstas, ka misters Dains patiesību un tikai patiesību teicis vien būs. Spēks, no kā trūkstas pat visspēcīgākie polītiķi..

* * *

Ačgārnība: Lai sabotētu komūnistu sistēmu, padomju zemkopji apzināti necenšas pēc lielām ražām, ļauj labībai sakrist veldrē, tupeņiem sapūdēt, u. tml. Bet kāda visam tam nozīme, ja ASV valdība priecīgi apgādā uz parāda komūnistu bada kāšus ar labību un palīdz nostiprināties padomju varai, kas kā ļauns ķirmis grauj ASV stiprumu un varenību? —

Dusmīgi vārdi: ,,Mūsu plakātiem un saukļiem demonstrācijās vajadzētu būt ar ,,skandalozu'' saturu, vairāk aizkarošiem, vērstiem ne tikai pret īstajiem noziedzniekiem — sarkanajiem nacistiem, bet arī pret mūsu brīvības nodevējiem — kādreizējiem sabiedrotiem!'' (Ž. Valdheims, Kanadā).

* * *

Montrealas jaunatnes dziesmu svētku Jaunatnes orķestŗa koncertā solisti bija Lalita Saliņa (flauta), Dāvids Kaņeps (oboja), Pauls Berkolds (basbaritons), Kristīne Treimane (čello) un (labā pusē) Edijs Lindts (klarnete) Foto J. Neimanis.

Jaunatnes orķestŗa koncertu diriģēja Dace Štauvere-Aperāne, bet solisti bija mecosopráns Lalita Saliņa un tenors Alb. Vītols. Foto J. Neimanis.

Nu trimdas latviešiem ir pat sava ,,spēļu ellīte'' — Sidnejas DV klubā pēc atļauju saņemšanas tagad legāli un rosīgi naudiņu izvilina 5 pokera naudas spēles mašīnas. Vai pirmā šāda veida bezdelīga naudas sarūpēšanai labdarīgiem mērķiem? Gaidīsim ziņas par ,,lielajiem laimestiem''!

* * *

Brunītis nacionāli progresē: kad šovasar pie Stokholmas notika Sociālistiskās Internacionāles vadības loka dižsaiets, mūsu Dr. Bruno Kalniņš, referējot par pašreizējo stāvokli krievu okupētajās Baltijas valstīs, pārmeta internacionālajiem sociķu vadoņiem viņu klusēšanu mūsu brīvības jautājumos. Brunīša rezolūcija, ka Socinternam jāiestājas par Baltijas valstu pašnoteikšanās tiesībām, dižbiedri, protams, noraidīja un par Brunīša sasparošanos, kas traucē Socinterna meņģēšanos ar Kremli, priecīgi vis nebija. Biedrīšu lielsanāksmē pagājušajā gadā Brunītis, pie vārda ticis, runāja tikai par Poliju, par Poliju vien...

* * *

Pāvests Jānis Pauls II Kameronā 13. augustā lūdza afrikāņus piedot ASV un Eiropas kristiešiem viņu 400 gadus ieilgušo grēku verdzināt afrikāņus... Tā kā komūnisti, kas iebruka mūsu tēvzemēs, nav kristieši, mēs gan tiem nekad nepiedosim, ka tie nožmiedza mūsu valstisko neatkarību un verdzināja mūsu tautas. 45 nebrīvības gados Latvijā uzaugušas divas latvju paaudzes, kas, spītējot čekai, drosmīgi liek okupantiem manīt, ka krievi ir ienīsti iebrucēji mūsu sentēvu zemē!

* * *

Kas to uzņemsies? Divus gadus, no 1953.—54.g., ASV Tautas vietnieku nama deputāta Kerstena vadītā komisija vāca liecības Amerikā un Eiropā par krievu noziedzībām Baltijas valstīs. Tās sakopotas 5 paprāvos sējumos un pārliecinoši apsūdz PS 18 punktos. Jānožēlo, ka 30 gadu laikā neviens nav savāktās svarīgākās ziņas izsijājis, raksturīgākās no tām sakopojot līdz ar vēsturisko norišu komentāriem vienā grāmatā, kas tad labā angļu valodā būtu koncentrēts dokumentētu faktu sakopojums par mūsu tautu un valstu iznīcināšanu komūnistu jūgā. Tāds visnotaļ noderētu mūsu jaunajai maiņai, kam šūpulis kārts svešumā un kam par mūsu Baigo gadu ziņas jāmeklē pa dažādiem izdevumiem. Tas sekmētu mūsu nesaudzīgo cīņu par mūsu tautu nākotni, bet — kas dos ,,sēklas naudu'' mūsu jaunajiem akadēmiķiem šāda darba paveikšanai?

* * *

,,Krājēja'' (Kanadā) šīs vasaras izdevumā ievietots attēls no kādas padomju pastkartītes, kas no Rīgas sasniegusi rietumus, uz kuŗas uzlīmēta Daugavas Vanagu pretkomūnisma propagandas marka — ,,Russia, get out of Baltic States''. Šo marku daļēji apzīmogojis padomju pasts ar kompartijas 80. gadu jubilejas speciālspiedogu! Kā gan Rīgas pastā tas varējis notikt, par to tagad tur ir stingra izmeklēšana un vainīgo tvarstīšana. Daugavas Vanagu apvienībās vēl arvien dabūjamas šo jauko propagandas lipekļu izdevumi, kuŗu lietošana gan privāta, gan saimnieciska rakstura korespondencē teicami populārizē mūsu brīvības cīņas aktīvitāti!

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazija sāka jauno mācības gadu 6. septembrī Latviešu Namā ar mācītāja A. Celma vadītu svētbrīdi un ģimnazijas direktrises V. Slaviešas uzrunu. Viņa arī pasniedza ģimnazijas abiturientu žetonus uz 4. kl. pārceltajiem nākamajiem šī mācības gada 12 abitūrientiem. Šopavasar skolu beidza 10, bet šoruden mācības ģimnazijas 1. klasē sāka 11: no Toronto latviešu sestdienas skolu beigušajiem 9, viens no ģimnazijas sagatavošanas klases un viens no latviešu skolas Valodiņas. Ģimnazijas sagatavošanas klasē pieteicies viens skolēns; 3. klasē 11 skolēni, 2. klasē — 12, kopā 47 audzēkņi. Tātad kopskaits līdzīgs pagājušā mācības gada audzēkņu skaitam (48). Šinī mācības gadā par literātūras skolotāju strādās māc. A. Celms. Ģimnazijas sanāksmes: 25. septembrī pl. 20 pirmās klases audzēkņu vecāku sapulce, 7. oktobrī pl. 20 skolas padomes sēde. Gadskārtējā vecāku un skolotāju sapulce 16. oktobrī pl.19.30 un 19. janvārī no pl. 14—15 skolas vecāku un skolotāju individuālās intervijas, pēc tam no pl. 15—18 vecāku un skolotāju kopējas pārrunas. Ģimnazijas audzēkņi arī šogad organizēti apmeklēs Latvijas valstssvētku aktu. Turpmākie skolas sarīkojumi:slēgts eglītes vakars 20. decembrī pl. 19, Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojums ar ģimnazijas drāmas kopas jauniestudējuma izrādēm 25. janvārī pl. 18 un 26. janvārī pl. 15; audzēkņu vakars 24. aprīlī pl. 19, izlaiduma akts 30. maijā pl. 19. Visi šie sarīkojumi notiks Latviešu Namā. Ģimnazija meklē režisoru un drāmas pulciņa vadītāju līdzšinējā Ernesta Jurševska vietā, kas darba apstākļu dēļ šos pienākumus vairs nevar turpināt.

● Toronto Latviešu biedrības dāmu komitejas sarīkojums notiks 20. oktobrī, nevis 30., kā iepriekš ziņots.

● Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas mācību sākuma aktā 7. septembrī Jesse Ketchum pamatskolā kopā ar skolēniem piedalījās ap 80 pieaugušo — skolotāju, vecāku un viesu. Lūgšanu teica māc. Fr. Kristbergs, un skolas saimi uzrunāja LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks un TLB valdes priekšsēdis L. Ozols. Skolas pārzine M. Matīsa pastāstīja par skolēniem pieejamām īpašām nodarbībām: koklēšanu, latvju rakstu un tradiciju pazīšanu, filateliju, skolas žurnālu Auseklītis, kur labāko rakstu autorus ik gadus Draudzīgā aicinājuma atcerē apbalvo Latviešu preses biedrības Kanadas kopa. Vecākiem māca tautas tērpu gatavošanu bez maksas. Pirmajā dienā pieteicās 10 jaunu skolēnu, bet parasti vēlakajās nedēļās pieteicas vēl citi. Pagājušā mācības gadā skolā mācījās 89 ģimeņu 112 bērnu. Šogad skolā par skolotāju atkal strādās šīs skolas 21. izlaiduma absolvents Raimonds Brencis, kas jau četrus gadus strādājis skolā; Hugo Miķelsons, kam 18 gadu darba pieredze ģimnazijā, no jauna Andra Lukovska, ar latviešu skolas pieredzi Anglijā, Anda Ābele un skolotājs E. Kiršs, kas jau māca ģimnazijā. Darbu skolā uz pāris gadiem pārtraukusi Līga Miklašēvica, kas audzina meitiņu Eriku Lailu. No skolas aiziet Ieva Brīviņa, bet Aelita Brīviņa apmācīs audzēkņus koklēšanā.

● TLB Sestdienas skolas skolotājas Silvijas Kampbelas mājā pulcējās skolotājas Benita Brence, Elizabete Pētersone un Renate Vusta, lai izstrādātu mācības vielu latviski vāji runājošo bērnu mācīšanai. To skaņu lentē ierakstīs A. Negrašis. Pašlaik latviešu skolām trūkst mācības grāmatu latviski nerunājošo bērnu mācīšanai.

● Toronto latviešu pensionāru apvienība atsāka savas ceturtdienu pēcpusdienu sanāksmes Latviešu Namā 5. septembrī, kad bija ieradušies ap 200 dalībnieku. Sanāksmē pirmo reizi piedalījās Sv. Jāņa draudzes jaunievēlētais mācītājs Fricis Kristbergs un vadīja svētbrīdi. Mācītājs aicināja vecāko paaudzi ar saviem vēsturiskajiem piedzīvojumiem dalīties ar jaunāko paaudzi, kas turpinās mūsu darbu. Apvienības koris nodziedāja vairākas mūsu oriģināldziesmas un tautasdziesmu sabalsojumus. Diriģents J. Beloglāzovs spēlēja arī klavierpavadījumus kopēji dziedātiem korāļiem. Priekšsēdis R. Bērziņš ziņoja, ka Kanadas veselības un labklājības ministrs Džeks Epps atsūtījis pateicības vēstuli sakarā ar Toronto latviešu pensionāru apvienības iesniegto petīciju ar 200 parakstiem, ko savācis Jānis Zvaigznīte ar dzīves dārdzības pielikuma nesamazināšanu pensionāriem. Priekšsēdis arī uzaicināja ar klusuma brīdi pieminēt 4. septembrī mirušo mākslinieku Jāni Zuntaku, kas lasījis apvienībai referātus par latviskiem ornamentiem un mākslu. Jauniete Uve Hodžina atsūtījusi pateicības vēstuli par apvienības biedru privāto atbalstu sakarā ar viņas piedalīšanos Brīvības kuģa braucienā. Londonas pensionāri pateikušies apvienības teātŗa kopai par viesizrādi. Klātesošie parakstīja kartītes apvienības ekskursiju vadītājam M. Prikulim un ādas apstrādāšanas grupas vadītājam J. Zālītim, vēlot drīzu izveseļošanos. Kanadas nacionālā baleta sabiedrība piedāvājusi pensionāriem 50 proc. atlaidi uz baleta izrādēm. Nākošais pensionāru apvienības izbraukums 17. septembrī uz St. Vasarāja bišu dravām Ērgļu ligzdu. Pieteikšanās pie Bertas Lamas, tālr. 292-8796. Sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis pastāstīja par kādas latviešu ekskursantu grupas apmeklējumu Parīzē. Viņš arī paziņoja turpmāko sanāksmju programmu: 19. septembrī Dr. L. Lukss demonstrēs pensionāriem video filmu ar paskaidrojumiem par latviešu un citu baltiešu pēdējā laika politiskajām aktīvitātēm; 26. septembrī A. Bencone stāstīs par Kr. Baronu; 3. oktobrī B. Komarovskas — Dzeja rudenī; 17. oktobrī Lielsarīkojums ar klātiem galdiem, kori un loteriju; 31. oktobrī T. Rozentāla referāts par Havaju salām; 7. novembrī lāčplēšu un kaŗavīru atceres sarīkojums, referēs St. Leimanis; 14. novembrī par 18. novembri runās Dr. Guntis Siliņš. Apvienības pārstāvis Kristus Dārzā E. Koks, kas ir arī valdes loceklis, informēja, kā Kristus Dārza ideja īstenojusies. Pensionāri rudens sezonas sākšanu atzīmēja pie rudenīgi klātiem kafijas galdiem.

● DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcijas vadītājs V. Īvāns ziņo, ka 5. oktobrī pl.11 Gosport līcī, Braitonā, sāksies makšķerēšanas sacensības un turpināsies līdz pl. 12. 6. oktobrī, kad notiks lomu izvērtēšana un apbalvošana, organizācijas ceļojošo balvu gan varēs saņemt tikai DV organizācijas biedrs, bet vispārējās balvas paredzētas ikvienam veiksmīgam makšķerniekam, neatkarīgi no vecuma, kārtas vai piederības kādai organizācijai. Par laivām un pārnākšņošanu gādās, tomēr laivu īpašnieki lūgti ņemt laivas līdz. Piedalīšanās sacensībās 5 dol. Visi latviešu izcelsmes makšķernieki(-ces) ar savām otrām pusēm un atvasītēm būs laipni gaidīti. Tuvākai informācijai sazināties ar sekcijas vadītāju V. Īvānu, 763-3374.

● Māc. A. Celms Sv. Jāņa baznīcā salaulājis Pēteri Visvaldi Goldi no Montrealas un Ilzi Elizabeti Villeri. Līgava ir Latviešu mākslinieku apvienības Latvis dalībniece un izstādījusies ar saviem darbiem Latvis izstādēs.

● Māc. Fr. Kristbergs salaulājis Eriku Gundaru Princi un Mišeli Luisi Perrier.

● 30. maijā, piedzīvojis tikai 55 gadus, mūžībā aizgājis Visvaldis Priednieks. Viņš slimoja jau ilgāku laiku. Aizgājējs dzimis Alūksnē Latvijas armijas virsnieka ģimenē. Viņu pēdējā gaitā izvadīja 2. septembrī anglikāņu mācītājs Džeks Veismans. No latviešiem atvadu vārdus teica Osv. Kļavenieks. Aizgājēju kremēja.

Par V. Priednieku sēro Anglijas gaisa spēku augstāks virsnieks dēls Pēteris, kas bija mērojis tālo ceļu uz tēva bērēm, kā arī māte Elvīra un māsa Ilga Vītola ar ģimeni Anglijā.

Nelaikis savā laikā aktīvi piedalījās DV organizācijā un latviešu mednieku un makšķernieku klubā.

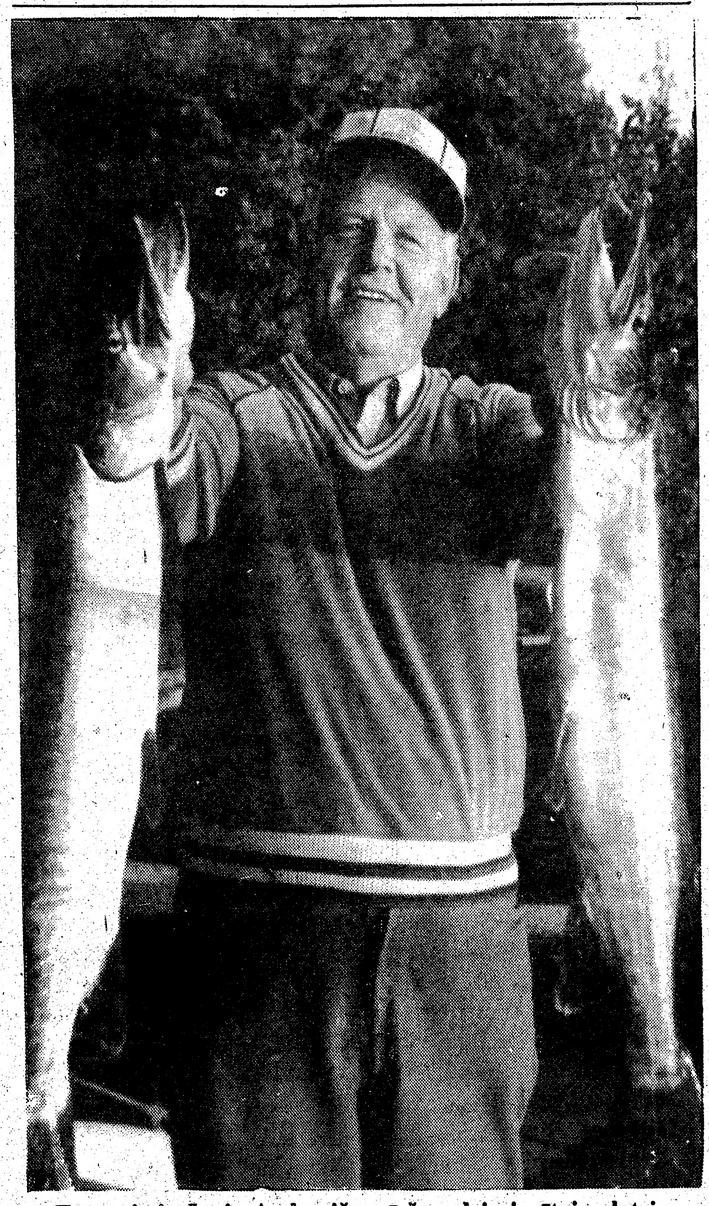

Torontietis Jānis Androvičs arī šogad iecienītajos latviešu makšķernieku ūdeņos Jongpointā pie Pīterboro veik varenus maskiju lomus. Foto J. Liģers.

Kaŗavīru sadraudzības diena

DV Toronto nodaļas namā Toronto 5. oktobrī pulcēsies bij. Latvijas armijas kaŗavīri ar viesiem, lai atcerētos mūsu armiju. Šim sadraudzības vakaram 5. Cēsu kājnieku pulka piemiņas komiteja Toronto, sadarbībā ar pārējo latviešu pulku komitejām, izraudzījusi īpašu programmu, slīdīšu skati, kuŗā redzami mūsu armijas kaŗavīri. Vienā no lielajām pulka parādēm būs redzama armijas vadība — parādi pieņem ģenerālis J. Balodis un ģenerālis K. Goppers — abi boļševiku varas upuri.

Redzēsim, kur dažādu virsnieku grupa stāda J. Baloža vārdā nosaukto birzi, to vidū 5. pulka bijušie komandieŗi ģen. Bachs un ģen. Virsaitis. Uzņēmumi skaņās un mūzikā rādīs mūsu armijas kopdarbību, veicot tēvzemes aizsardzības pienākumus. Pārējā sarīkojuma programmā piedalīsies komponists Imants Sakss, rakstniece un dzejniece Tonija Krūka, dziedātāja un koklētāja Ariana Liepiņa un humorists aktieris Stanis Butkēvics. Par viesu cienastu rūpēsies Toronto nod. vanadzes ķavas vadītājas A. Jakobsones vadībā, bet par vērtīgo loteriju gādās mūsu sabiedriskā darbiniece Monika Jonāne.

5. Cēsu pulks parādē 1933. gadā. To pieņem ģen. J. Balodis un ģen. K. Goppers.

5. Cēsu pulka komiteja sākusi vēl otru lielu darbu video filmas izgatavošanai un jau sakārtojusi pulka vēsturiskos materiālus brošūras izdošanai.

Pulka komiteja cer uz mūsu tautiešu atsaucību, kuŗa dos iespēju sākto darbu nobeigt.

J. Treijs.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(103. turpinājums)

Bet knaibles bija jāatrod! Stikli auga tik lieli kā nažu asmeņi un durstīja man kājas. Visus spēkus saņemdams, mēģināju ragā sasalušo tērpu atliekt un — pamodos.

Lejā pa kreisi reizēm pamirdzēja jūras plašums. Kādreiz šo pašu krastu redzēju no jūras, burājot ar Venēru no Seiskara uz mājām. Toreiz brālim sāpēja sirds, jo savu lielo mīlestību un papirosus bija atstājis uz Seiskara. Man toreiz nekas nesāpēja. Kas sešpadsmitgadniekam var sāpēt? Visa jūra, visa dzīve priekšā! Un tagad?

Priekšā ieraudzīju vācu mašīnu. Nepratu savējo laikā apturēt. Raustīju šoferi, lai pamostas. Iebraucu grāvī. Vācieši mūs izvilka uz ceļa. Nezināja, ka es biju tas stūrmanis. Nekas nesalūza. Šoferis man stūri vairs nedeva. Brauca atkal lielā ātrumā. Uzzināju, ka mēs braucot uz Narvu, un tur esot jātiek pirms tumsas. Tālumā sārtojās debesis. Šoferis rādīja ar pirkstu. Narva. Deg. Tai naktī pilsētā neiebraucām. Pārgulējām ceļa malā, mašīnu paslēpuši zem kupla koka. Manu palīgu segas labi noderēja.

Otrā rītā iebraucot pilsētā, cauri dūmiem saskatīju Igaunijas valsts karogu baznīcas torņa galā. Kas un pa kuŗu laiku to varēja tur piesiet? Velna puikas!

Šoferis mūs nodeva pret parakstu ,,Dienststellē'' un aizbrauca. Tālāk mūs veda sapieŗu mašīna. Galā arī uzzināju, kur un kādam darbam mūs ved.

Lugas upē krievi nogremdējuši sapieŗu taisīto pontonu tiltu, kas jāizceļ.

Lai gan Narvā biju dzīvojis, tomēr nevienas ielas vairs neatcerējos. Pāri tiltam braucot gan ieraudzīju kuģu piestātni, kur kādreiz tika pietauvots burenieks Ronis. Roņa borts bija izkrāsots melni baltos četrstūros. Bornholms, kas mūs aizveda uz Kronštati, bija viscaur balts un oda pēc ķilku sālījuma...

Viss pārējais izbiris atmiņu sietam cauri.

Tilta galā stāvēja pūlītis cilvēku un skatījās gaisā. Pie staba karājās cilvēks. Pie mums neviena pakārta netiku redzējis. Šoferis piedeva gāzi. Nepatika tāda izrāde.

Braucām pa līku loču ceļiem. Izbraucām krūmiem apaugušā līdzenumā. Nevienas ēkas, neviena cilvēka, tikai aplauzīti koki un izrakņāta zeme. Gar ceļa malu vietām redzēja mazus uzkalniņus ar krustiem un ķiverēm uz tiem. Vēl tālāk tikai svaigi uzbērtas kopiņas...

Ceļš izbeidzās upes tuvumā. Dziļas, granātu izrautas bedres sapieŗi piebēra, lai mašīna varētu piebraukt pie upes.

Bijām pienākuši pie Igaunijas un Krievijas robežas, un pie frontes. Otrā pusē Lugai esot krievi. Lai uzmanoties. Neviena krieva neredzēju, bet kaŗu jutu gaisā.

Ūdenslīdēja tērpu apvilku, krastā stāvēdams, kamēr sapieŗi uzkrāva gaisa sūkni, ķiveri un svinus uz pontona. Apāvis zābakus, iebridu līdz jostas vietai ūdenī un, rokām pie pontona turēdamies, stāvēju, kamēr man uzlika svinus un ķiveri. Pontonu atgrūda no krasta un, man iedoto trosi līdzi vilkdams, bridu dziļāk, kamēr ķiveres lodziņu aizklāja upes brūnganais ūdens. Upes dibens mīksts un dūņains. Dziļums ap 10—12 pēdu. Darbs ļoti vienkāršs: iekabināt sataustītos pontonus, lai tad velk ar tanku krastā.

Uz sapieŗiem paļāvos, jo redzēju, ka viņi nav pirmo reizi ar pīpi uz jumta. Savus pazaļos palīgus pieliku pie sūkņa grūšanas.

Ieštropējis pirmo pontonu, devu signālu mani izvilkt, lai nebūtu ceļā nogrimušajam pontonam.

Strādājām ātri. Stundas laikā lielā puse no tilta bija izvilkta. Lai izvilktu pārējās tilta daļas, vajadzēja strādāt no otra krasta. Pontonu pārstūma pāri upei, mani velkot līdz kā saitē piesietu roni. Sataustījis zem kājām dibenu, pakāpos augstāk un nodrošinājos pret slīdēšanu atpakaļ. Atskrūvēju ķiveres lodziņu. Gribējās ievilkt svaigu gaisu, atbrīvot vīrus no sūknēšanas un redzēt, kas notiek virsūdens pasaulē. Cerēju pēc stundas tikt ārā no tērpa, mašīnā iekšā un ceļā uz mājām. Bet gluži tā neizņāca.

Neapjēdzu, ka atrodos frontē, tilta gala pozicijā, kā to kaŗavīri saka, un maza saujiņa vāciešu atgaiņā krievus, kas gribētu mūsu darbu traucēt.

Rādot man izrautās bedres upes kreisajā krastā, vācieši bija uzlielījuši krievus kā labus šāvējus ar lielgabaliem. Noticēju vāciešu vārdiem un savām acīm, klusībā tomēr vēlēdamies, lai krievi būtu slikti šāvēji, jeb — nešautu nemaz!

Bet krievi šāva atkal un mērķēja labi. Tai vietā, kur tikko biju kā ronis aiz pontona peldējis, gaisā uzsitās ūdens šļakatas, ūdens novirmoja un pacēlās valnītī uz augšu kopā ar dubļiem un baltiem zivju vēderiem. Nepaspēju vēl izdomāt, vai zivis bija līņi vai karūsas, kad nezin' kur gadījušās kaijas jau metās tām virsū.

Mani dūšīgie palīgi ielēca ūdenī man blakus, norāva svinus un pavilka mani augstāk krastā, kur arī palikām mīkstajos dubļos guļot, kamēr vācieši kaŗoja ar krieviem. Ūdenī vēl iekrita arī citi lādiņi un arī kāda ar lielgabalu nošauta kaija. Patiešām, krievi šāva labi. Bet vācieši vēl labāk! No krūmiem upes kreisajā krastā izšāvās pa liesmiņai. Krūmi kūpēja un dārdēja, un gaiss džinkstēja, kad vācu granātas skrēja pāri mūsu galvām. Krievu lielgabali apklusa. Kas notika krastā man aiz muguras, nevarēju saredzēt krasta nogāzes dēļ, kas mūs aizsargāja no sīko ložu trāpījumiem. Tikai dzirdēju, ka mežs sprakšķēja, it kā tur degtu sausa egļu malka.

No kaŗa būšanām tik vien zināju, ko mēneša laikā paguvu iemācīties jaunkareivju rotā Liepājā. Tad manevros šāvām ar koka lodēm, vai tikai ar pulveri vien.

Mani palīgi gribēja skriet vāciešiem palīgā šaudīties, bet tuvumā gadījies unteroficieris uzkliedza, lai neceļot galvas augšā, un piemetināja mierīgāk, ka mēs te esot citā darbā.

Bija jāpiekrīt. Ko mēs, neprašas, varējām palīdzēt?

Man gulēt dubļos ūdenslīdēja tērpā bija daudz siltāk un drošāk nekā maniem palīgiem, kas, nīkstot slapjās, dubļainās drēbēs, varēja saķert iesnas. No ķiveres un smagajiem zābakiem gan atbrīvojos. Dubļu pilnie zābaki nejauki spieda kāju īkšķus.

Pretējā krastā bija sabraukušas mašīnas ar papildspēkiem, kas ar laivām un pontoniem airējās pāri upei, pa labi no manis. Laivām braucot atpakaļ pa kādam tajās sēdēja vai gulēja bezdarbībā. Laikam ievainotie. Nē! Kaŗš man nepatika. Staļins ar Hitleru varēja izkauties divatā, ja nu tā nagi niezēja. Un mēs trīs latvieši — guļam starp diviem pretiniekiem, kas abi ir arī mūsu ienaidnieki. Viens tāds resnāks, otrs patievs saķertos un vārtītos te pa dubļiem...

Sagaidījām, kamēr šaudīšanās apklusa un varējām atkal kustēties.

Zem ūdens mani tomēr vēl nesūtīja, jo vāciešiem bija jānodrošinās pret krievu uzbrukumu. Mums ierādīja pārnakšņošanai izcirtumu mežā. Lauku virtuve jau kūpēja un sapieŗi izvietoja mašīnas puslokā ap ugunskuru, pie kuŗa mani dubļainie palīgi varēja izžāvēt savas drēbes un sasildīties. Viņu vēlēšanās beidzot piepildījās — mēs bijām izbraukuši piknikā.

Vācieši aptīrījās, nomazgājās un pārsēja vienu otru skrambu, gaidīdami vakariņas un sildīdamies kopā ar mums ap ugunskuru.

(Turpinājums sekos)

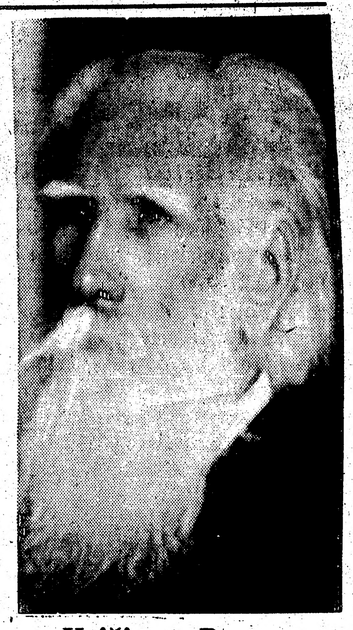

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

NO DAINU PŪRA

27. dainu virkne

Bez padoma tēva dēls,
Kur tu ņemsi padomiņu?
Lādzies gudru mātes meitu,
Padomiņa devējiņu.
11663 Lielvārdes Rg.

Kur, puisīti, tavas acis?
Vai apdzēri padomiņu?
Neredz meitu daiļumiņu,
Ne darbiņa čaklumiņu.
11975 Lielvārdes Rg.

Droši gāju pār upīti,
Zinu olas dibinā.
Droši gāju pie tā puiša,
Zinu gudru padomiņu.
11095 Kursīšu Kld.

Ej, māsiņa, drīz iedama,
Runā lēni runādama:
No drīzuma tautas rauga,
No lēnas valodiņas.
11761 Krustpils D.

Nenoraugi, bāleliņ,
Meitai daiļa augumiņa;
Raug' meitai glīta darba,
Laba, gudra padomiņa!
12170 Vecpiebalgas C.

Bēdz, māsiņ, ja tu vari,
No dzērāja tēva dēla;
Nes rokā vaska kurpes,
Galvā zīļu vainadziņu.
11660 Jumpravas Rg.

Kas no rudzu gar' auguma,
Kad nav laba briedumiņa?
Kas no daiļa tēva dēla,
Kad nav gudra padomiņa?
11917 Nītaures Rg.

Ko līdz alksnim smīdruminš,
Kad nevar lūkus plēst?
Ko līdz puiša daiļumiņš,
Kad nav gudra padomiņa?
11917 Lutriņu Kld.

Ai brālīti mīļu baltu,
Neņem dzedru līgaviņu;
Dzedra sieva cauru māžu
Tev asaras ritinās.
11594 Dzērves Azp.

Nem, bāliņ, niknu bargu,
Nenoņem netikušas:
Niknu bargu norāsim,
Kur liksim netikušu?
12153 Cesvaines Md.

Es to savu cepurīti
Uz acīm pabīdīju;
Zemu raugu, tāļu redzu,
Ciema meitas rotājās.
11175 Lubānas Md.

Es meitiņa tevi ņemtu,
Tev nav gudra padomiņa;
Man jāvalda tēva zeme,
Vajag gudras līgaviņas.
11134 Vērgaļu Lp.

Sarīkojumu Kalendārs

19. septembrī pl. 14 Latviešu Namā pensionāru sanāksme. J. Galejs izrādīs skaņu filmas par latviešu sarīkojumiem.

23. septembrī pl. 19 Latviešu Centrā Latviešu Daiļamatnieku savienības Kanadā kursu turpinājums visās nozarēs.

28. septembrī pl. 17 Latviešu Namā LU dibināšanas akts un tējas vakars, TKK un SKK kopējs sarīkojums.

5. oktobrī pl. 18 DV namā Toronto „Latviešu karavīru sadraudzība", sarīkojums ar izmeklētu interesantu programmu.

5. oktobrī pl. 11 un

6. oktobrī pl. 7 Braitonā, Gosport līcī, DV Toronto nodaļas makšķerēšanas sekcijas organizētās sacensības. Visi aicināti.

19. oktobrī pl. 19.00 Latviešu Namā DV Toronto nodaļas 35 g. svētki.

24. oktobrī pl. 20.00 DVTK lugas Pārsteiguma sainis pirmizrāde — Adelaide Court teātrī, 57 Adelaide St.E, Toronto (pie Yonge ielas)

25. oktobrī pl. 20.00 DVTK lugas Pārsteiguma sainis atkārtojums — turpat.

26. oktobrī Latviešu Nama gada svētki.

2. novembrī pl. 19.30 DV namā Karavīru daudzinājums.

17. novembrī (svētdien) pl. 16 Latvijas valsts 67 gadu atceres 18. novembŗa akts Toronto universitātes Convocation auditorium, King College Circle.

24. novembrī pl. 15.00 DV namā mūžībā aizgājušo DV biedru piemiņas pēcpusdiena.

30. novembrī un 1. decembrī DV namā tirdziņš.

8. decembrī pl. 15.00 DV namā bērnu eglīte.

14. decembrī pl. 19.00 DV namā DV biedru eglīte.

31. decembrī pl. 20.00 DV namā Jaungada sagaidīšanas balle.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

18. oktobrī, piektdien, vijolnieki Ruta Krumoviča un Alvaro Gomez no Čīles.

22. novembrī, piektdien, Aija Jirgensone, koloratūrsoprāns, no Klīvlandes, ASV. Pie klavierēm — Vilnis Ciemiņš.

1986. g.

14. martā, piektdien, duopianisti, Arianna Goldiņa un Remy Loumbrozo no Nujorkas ASV.

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

KESVIKA

21. septembrī pl. 18 Community centrā DV nodaļas gada svētki (sk. sludinājumu).

SIDRABENE

22. septembrī pl. 14 pusdienas Sidrabenes bērnu nometnes atbalstam. Draudzes dāmu komitejas sarīkojums.

28. septembrī pl. 19.00 Sidrabenes sarīkojumu zālē Miķeļi ar literāru un mūzikālu programmu. Saviesīgs vakars ar ēdieniem un dzērieniem. A. Grīnberga deju mūzika. Rīko Kanadas vanadzes.

TĀLAVA

21. septembrī pl. 16 Latviešu lauksaimniecības biedrības tradicionālie Pļaujas svētki Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā.

SAULAINE

21. septembrī paredzētais Saulkūņa **jubilejas vakars atcelts uz vēlāku laiku.**

SV. KATRĪNAS

14. septembrī pl. 19 Franču zālē, 111 Garnet St., DV ansambļa Senatne 20 gadu jubilejas sarīkojums. Uzvedums — Pa skaistās vidzemnieces pēdām. Kalvis, solisti un Senatne. Saviesīgs vakars. Dejas atskaņos I. Kipis.

Mākslinieka Jāņa Zuntaka piemiņai

Pēc īsas, bet smagas slimības Toronto 4. septembrī mūža mierā aizgāja viens no izcilākiem latviešu māksliniekiem Jānis Zuntaks.

Viņš dzimis 1906.g. 16.septembrī Liepājā. Pēc Liepājas lietiskās mākslas vidusskolas beigšanas 1932. gadā Zuntaks uzsāka studijas Latvijas Mākslas akadēmijā Rīgā. Studiju laikā viņš bija studentu pārstāvis mācības spēku padomē un arī stipendiju padomē. Viņš bija arī viens no jaundibinātās studentu vienības Zaļā Zeme dibinātājiem.

1939. gadā Zuntaks beidz prof. G. Eliasa figūrālo meistardarbnīcu ar diplomdarbu Zvejnieku osta. Atgriezies Liepājā, viņš uzņemas skolotāja pienākumus Čakstes pamatskolā un māca arī Liepājas lietiskās mākslas vidusskolā. Šajā laikā viņš nododas arī intensīvam radošam darbam. Vairāk nekā 150 akvarēļu un gleznu atrod ceļu uz daudzām reprezentāblām izstādēm.

Bēgļu gaitās Zuntaks nonāk Augsburgā, kur piedalās sabiedriskā dzīvē un turienes skolu darbā. Arī Vācijas posmā viņš ar saviem darbiem pārstāv latviešus vairākās starptautiskās izstādēs. 1948. gadā Zuntaks izceļo uz Argentīnu un paliek tur līdz 1958. gadam, kad pārceļas uz Kanadu.

Lai gan Jānis Zuntaks Kanadā ieceļo tikai 1958. gadā, jau piecdesmitā gadā viņš piedalās A. Ķundrata organizētā tēlotājas mākslas izstādē Edmontonas mākslas mūzejā. Šī izstāde, kurā bija reprezentēti arī V. Tones, A. Ogules, A. Dārziņas, E. Dajevska, M. Krūmiņa, J. Zvirbuļa, J. Soikāna, H. Mazīša un A. Krūkas darbi, liekas, bija pati pirmā latviešu tēlotājas mākslas izstāde pēckara Kanadā. Kritika šai izstādē ļoti atzinīgi vērtēja Zuntaka darbus.

Toronto Zuntaks aktīvi piedalījās latviešu mākslas un sabiedriskā dzīvē. Viņš pievienojās studentu vienības Līdums saimei. Ilgus gadus bija mākslinieku biedrības Latvis priekšnieks, bija skolotājs Latviešu ģimnazijā, piedalījās izstādēs Kanadā un ASV. Zuntaka meistariskās ainavas ir daudzu mākslas cienītāju kollekcijās visā Ziemeļamerikas kontinentā.

Neskatoties uz diviem smagiem triecieniem personīgā dzīvē — meitas Lolitas, vēlāk dzīvesbiedres Ellas nāve autokatastrofās, viņš nezaudēja darba spēku un līdz pat liktenīgās slimības atklāšanai bija rosmes pilns gan savā profesionālā, gan arī sabiedriskā laukā.

Jāņa Zuntaka aiziešana ir smags zaudējums visai Kanadas latviešu saimei.

Verners Plampe.

*

Sv. Andreja baznīca 7.septembrī bija bērinieku pilna, kas bija nākuši teikt pēdējās ardievas lielajam meistaram un krietnajam latvietim J.Zuntakam. To arī uzsvēra bēŗu atvadu vārdos aizgājēja tuvs paziņa māc. A. Čops. Sēru mūziku spēlēja brīvmāksliniece Edīte Timermane. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja akadēmiskās vienības Līdums saimes piederīgie.

Mt. Pleasant krematorijā izvadīšanas brīdi vadīja māc. J. Cālītis. No LNAK un Kultūras padomes atvadu vārdus teica Inta Purva. No mākslinieku vienības Latvis — Ērika Kronberga, no Toronto Latviešu Tautas augstskolas — A. Sudmalis, no ģimnazijas — J. Ruskis, no Dziesmusvētku biedrības — Žanis Šmits, bet no vienības Līdums saimes seniors Verners Plampe.

VIENOTI PASAULES TĀLĒS

DV organizācijas vadība savas Globālās dienas rīko jau kopš 1966. gada. Toreiz Čikagā tās izkārtoja DV ASV saime. Nākošās notika 1971. gadā Toronto, kur ciemiņus uzņēma Daugavas Vanagi Kanadā. Pāri zemēm, pāri jūrām 1976. gadā mūsu ļaudis pulcējās Eiropā, iekļaujoties Anglijas DVF sarīkojumu virknējumā Londonā. Lai atjaunotu un veidotu jaunas draudzības, 1981. gadā DV biedri no ASV, Kanadas un Eiropas viesojās tālajā Melburnā, Austrālijā.

Turpinot šāda veida satikšanos ik pa pieciem gadiem, šoreiz darbu uzņēmusies DV Rietumvācijas saime. DV 5. Globālās dienas notiks 1986. gadā no 17. līdz 23. jūnijam Freiburgā. Šajā skaistajā pilsētā, kuŗas vārds neškiŗami saistīts ar DV īpašumu Bērzaine, svētku dienas risināsies DV organizācijas 40 gadu pastāvēšanas zīmē ar mudi:„Kaut izkaisīti pasaules tālēs, Daugavas Vanagi ir vienota saime!"

DV 5. Globālo dienu rīcības komitejas priekšsēdis ir Oskars Baltputnis (adrese: Gen.-Oberst-Beck-Str. 10, 2080 Pinneberg, W.-Germany). Nozaŗu vadītāji: informācijai — I. Balodis, Globālo dienu vadoņa redaktors — O. Kalējs un par šī izdevuma sludinājumiem — K. Pīlāgers, sarīkojumiem — K. Bērziņš, kasieris — A. Tipsis, izstādes un vanadžu lietas — I. Nolle-Blumfelde, transports un izbraukumi — A. Burmeisters, bet par sarīkojumiem Bērzainē — S.Spurdziņš. Lai veiktu atbildīgos uzdevumus, nozaŗu vadītāji pieaicinās sev palīgus.

DV 5. Globālās dienas iesāksies ar krītušo varoņu piemineķļa iesvēti Bērzainē. Sekos atklāšanas sarīkojums ar Minsteres Latviešu ģimnazijas saimes priekšnesumiem. Nākošajās dienās paredzētas vairākas izstādes, kas parādīs DV organizācijas darbu aizvadītajos gados. Rītu un pēcpusdienu cēlienos notiks vanadžu salidojums, DV nozaŗu darba sanāksmes ar referātiem un DV Centrālās valdes sēdes. Netrūks arī jaunatnes saieta, sporta sacensības, izbraukumi pa Freiburgas apkārtni, jaunatnes un kopējā salidojuma balle. Dažādās interešu grupas kopā pulcinās teātŗa izrāde, koncerti un oikūmēniskais dievkalpojums.— Galvenā sarīkojumu vieta būs Kolpingmāja Freiburgas pilsētas centrā. Toties Jāņu sarīkojums un 5. Globālo dienu izskaņa notiks Bērzainē.

Kārtējās ziņas par 5. Globālo dienu sagatavošanas darbiem publicēsim mūsu laikrakstu slejās. Rīcības komiteja mēģinās tiešajā darbā atvērt mūsu atziņu pūru, kas liecinās, ka DV organizācija ir pieejama katram latvietim. Tādēļ darīsim iespējamo, lai DV biedru aktīvā saime ar piederīgajiem un draugiem piedzīvotu skaistas dienas Freiburgas pilsētā un latviskajā Bērzainē.

I. Balodis

Svētdienu referāti DV klubā pl. 15:
22. septembrī, 6. oktobrī, 27. oktobrī, 3. novembrī, 10. novembrī, 8. decembrī. Pusdienas pl. 13.00, sākot ar 15. septembri.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Jānis Zuntaks

dzimis 1906. gada 16. septembrī Liepājā,
miris 1985. gada 4. septembrī Toronto.

Dziļās sērās

sieva Kilija, meita Vija,
znots Juris, mazmeita Māra,
dēls Alvis un Edwige,
radi Kanadā, ASV, Latvijā un Austrālijā.

Tad nu paliek
ticība, cerība un mīlestība,
bet lielākā no tām ir mīlestība.
I.Korint. 13-13.

Mūžībā aizgājis

mākslinieks

Jānis Zuntaks

dzimis 1906. gada 16. septembrī Liepājā,
miris 1985. gada 4. septembrī Toronto.

Pateicībā mūsu skolotājam
Toronto Latviešu Tautas Augstskola
un Sestdienas ģimnazija

Garām gāju sila malu,
Āboliņu dēstīdams;
Es gribēju sila zemi
Par īrisku padarīt.
T.dz.

RAIBĀ NEDĒĻA

GORBAČOVA INTERVIJA

Visā pasaulē plaši izplatītais amerikāņu žurnāls Time pagājušajā nedēļā it sensacionālā veidā lasītājiem nodeva Gorbačova interviju, ko Padomju savienības komūnistu partijas ģenerālsekretārs divi stundu ilgā sesijā Maskavā bija devis Time redaktoriem un politiskiem komentātoriem. Ir tiesa, ka šī ir pirmā Gorbačova tik plaša apmēra intervija rietumu presei, un tieši tādēļ var rasties jautājums, kādēļ Gorbačovs pēkšņi kļuvis tik runīgs.

Gorbačovs pievienojas bruņošanās pārbaudei.

Izlasot Gorbačova teikto, ir jākonstatē, ka tas ir lielisks komūnistu propagandas meistardarbs, kuŗā tagadējais Padomju savienības faktiskais valdnieks ar rūpīgu jautājumu izlasi samulsina rietumu mentālitāti un noskaņo to savā labā. Visas Gorbačova atbildes lieliski pakalpo rietumu iemidzināšanai un rada iespaidu, ka vienīgais drauds pasaules mieram var nākt tikai no amerikāņu nepiekāpības novembŗa galotņu apspriedēs Ženēvā.

Gorbačovs tagad iet pat tik tālu, ka piedāvā piecos gados samazināt padomju atomarsenālu par 40 proc., bet tomēr patur spēkā katēgorisko prasību, lai Rēgens kā labas gribas pierādījumu tūlīt pārtrauc stratēģisko atvairīšanas ieroču pētījumus. Acīm redzot Padomju savienībai tā dēvētā Zvaigžņu kaŗa parādīšanās amerikāņu militārā arsenālā sagādā vislielākās galvassāpes. Gorbačovs tagad jau runā, ka nekas nestāvot ceļā abpusējai ieroču samazināšanas pārbaudīšanai uz vietas. Nav šaubu, ka pēkšņā Gorbačova piekāpība var izrādīties par priekšspēli liela vēriena Padomju savienības politiskai agresijai. Nav jāaizmirst, ka nākošā mēneša sākumā Gorbačovs dosies uz Parīzi, kur satiksies ar Francijas prezidentu Miteranu. Parīzē viņš vēlreiz mēģinās iedzīt kīli Vašingtonas un tās Eiropas sabiedroto starpā. Dānija, Beļģija, Francija un Norvēģija jau oficiāli paziņojušas, ka tās Zvaigžņu kaŗā savus pirkstus negrib apdedzināt. Ir jāapbrīno neticamā muļķība, kas atomieroču atvairīšanas sistēmu nespēj atšķirt no uzbrukuma ieročiem. Time intervijā Gorbačovs arī svēti deklarējis, ka Padomju savienība nekad un nekādos apstākļos pirmā nesāks uzbrukumu.

Interesanti atzīmēt, ka pēc ilgas mīņāšanās arī Kanadas valdība pagājušajā nedēļā deklarēja, ka tā nepiedalīsies Zvaigžņu kaŗa stratēģisko ieroču izveidošanā, bet reizē ministru prezidents Malrūnijs paziņoja, ka Kanadas rūpniecība un pētniecības iestādījumi to varēs darīt, ja pēdējie to vēlētos. Šis deklarējums neizklausās par pārāk ciešas un labas sadarbības aplieciņājumu ar lielo kaimiņzemi. Uzbrukuma gadījumā Kanada pilnam paļaujas tikai uz ASV militārās rokas varenību. Acīm redzot Malrūniju ietekmēja Kremļa organizētā propaganda, jo viņa paziņojumu ar gavilēm uzņēma ne tikai liberāļi un sociālisti, bet arī tā dēvētā miera organizāciju padome.

Pašu mājās Gorbačovs ar fabriku apmeklējumiem Ļeņingradā, Maskavā un citās lielākās pilsētās mēģina tautā radīt iespaidu, ka pie stūres tagad Kremlī atrodas vīrs, kam rūp mazā cilvēka ikdienas gaitas. Cita starpā, Gorbačovs šovasar dziesmu svētku laikā ieradās arī okupētajā Latvijā, kur tam bija vairākas nozīmīgas apspriedes ar komūnistu partijas funkcionāriem.

VAI SANKCIJAS IETEKMĒS BOTU?

Dienvidafrikā Botas valdībai vēl nav izdevies apturēt melno dumpinieku varasdarbus Kēptaunas pievārtē. Komūnistiski noskaņoto raktuvju arodbiedrību plānotais lielais streiks pajuka jau pašā sākumā, jo tikai daži tūkstoši no 70.000 zeltračiem pirmajā dienā neieradās darbā. Pāris dienas vēlāk raktuvēs darbs ritēja normālās sliedēs.

Dienvidafrikas valdība atklāti deklarējusi, ka aparteida politika jārevidē, bet to tā grib darīt pakāpeniski. Ne bez pamata viņi norāda uz to, kas noticis citās mazākās Afrikas valstīs — Ugandā, Angolā, Abesīnijā un arī Rodēzijā, kur vecās valdības noārdītas vienā dienā un uz viņu drupām radušās komūnistu diktatūras vai pat anarchija. Viņi norāda arī uz to, ka, neņemot vērā visu nosodīto aparteida politiku, Dienvidafrika vēl šodien ir saimnieciskā ziņā stabilākā valsts ar augstāko dzīves standartu visā kontinentā.

Botas valdība arī brīdinājusi, ka saimnieciskas sankcijas var tikai aizkavēt demokratisko reformu īstenošanu Dienvidafrikā.

Pagājušajā nedēļā pārsteigumu sagādāja prezidenta Rēgena parakstītais dekrets, ar kuŗu pret Dienvidafriku vērsti daži ierosinājumi kredita frontē un moderno kompjuteru piegādē. Domā, ka Rēgens šo dokumentu parakstījis tādēļ, lai aizkavētu amerikāņu liberālo likumdevēju plānotos drastiskākos soļus pret Botas valdību.

Pats jaunākais Dienvidafrikā ir valodas, ka Botas valdība apsveŗ radīt atsevišķu autonomu nēģeŗu pārvaldību apgabalu, kuŗā tad visas tiesības un teikšana būtu melno rokās.

SAUCIET MANI PAR LINKU

Kamēr Dienvidafrikā balto minoritāte spītīgi pretojas tūlītējai visu pilsoņu tiesību piešķiršanai nēģeŗiem, Kanadas ministru prezidents Malrūnijs par lielākās un bagātākās provinces Ontario gubernātoru pirmo reizi vēsturē iecēlis melnās rases bijušo konservātīvo partijas federālā parlamenta locekli Linkolnu Aleksandru. Gubernātora amats ir gan tikai ceremoniāls, jo tas simboliski katrā provincē reprezentē karalieni.

No strādnieka līdz gubernātoram.

Jaunais Ontario gubernātors preses pārstāvjiem izteicies, ka nekad nav sapņojis sasniegt tādu sabiedrisku stāvokli. Viņa tēvs bijis dzelzceļnieks un māte kalpone. Viņš pats strādājis dzelzs lietuvē un vakaros studējis tieslietas. Kad sešdesmito gadu beigās Linkolns kandidēja federālā parlamenta vēlēšanās, Hamiltonā viņu aktīvi atbalstīja turienes latvieši ar Ilgu Breikšu priekšgalā. Aleksandrs bija darba ministrs Klarka valdībā. Jautāts, kā lai viņu tagad dēvē, viņš preses pārstāvjiem atbildējis: „Sauciet mani tāpat par Linku."

Kēptaunā nēģeŗi uzbruka baltās rases apmetnēm.

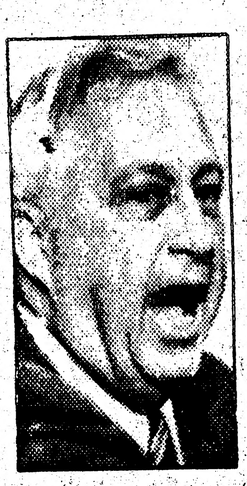

Šarons cer saņemt miljonu.

ŠARONS TURPINA TIESĀTIES

Izraēlas bij. aizsardzības ministra Šarona divu gadu ilgās tiesāšanās otrs cēliens ar Time izdevniecību sācies Telavīvā. Žurnāls Time bija ievietojis gaŗu rakstu par Šarona lomu palestīniešu apšaušanā Šatillas un Sabras bēgļu nometnēs 1982. gadā Beirutas tuvumā. Tiesas prāvā pierādījās, ka Šarons šajā kristīgo falangistu atriebības akcijā nav vainojams, bet nepierādīja to, ka Time būtu rakstu ievietojis ļaunā nolūkā, lai kaitētu Šaronam. Tā Šarons gan panāca gandarījumu, bet nesaņēma prasīto milj. dolaru lielo sāpju naudu. Pēc Izraēlas likumiem viņš sāpju naudu varētu saņemt, jo šie likumi neprasa žurnāla Time rīcības motivāciju.

BRĪVĪBAS KUĢA
DALĪBNIEKU
PIEREDZE UN IESPAIDI

I

1. **Vilnis Zaļkalns** (Stokholma) **3. Citi brauciena dalībnieki**
Kuģa idejas autors
2. **Organizāciju atbalstītie jaunieši** **4. Jautājumi un pārrunas**

II

Video filma (no Stokholmas) par kuģa braucienu

pirmdien, 1985.gada 7. oktobrī, pl. 19.30 Latviešu Centrā

Rīko

LNJAK
Centra pirmdienu vakaru ietvaros

*Ieeja pret ziedojumiem * Atspirdzinājumi*

Leonīda Ozolkalne

Brauciens zvaigznēs

Īpatnēju skaistumu dveš Britu Kolumbijas galvas pilsēta — Viktprija. Nelielā pilsētiņa atrodas okeāna malā uz Vankuveras salas. Jūras līcis te piebārstīts neskaitāmām mazām saliņām, kas gandrīz ik viena runā par šeit noslēpušos dzīvību, jo koku zaļumā redzamas, ieslēpušās mājiņas. Jābūt lielam vienpatim, lai, klausoties tikai jūras šalkšanā, varētu aizvadīt dienas. Tur krastmalā gan redz pa burai, pa nelielam kuģa mastam...

Pati pilsēta, kā klints sienai pieplacis dadzītis, elpo īpatnēju, pieticīgu skaistumu. Gar jūras krastu izkaisītās mājiņas ir kā mazas pasaciņas, sīksti pieķērušās savai klints sienai. Klintis cenšas pārsegt un aizvīt, nekur citur neredzēti ziedi un zaļumi. Vajag būt bezgalīgai mīlestībai, lai klajajai klintij dotu tādu dzīvības skaistumu. Bet daba ir saudzīga un dāsna.

Tur redz kādu stūrgalvīgi atsegtu klints pieri, tur kādu milzeņa plecu, vējam atsegtu spītīgu krūti. Bet zaļums to visu ietin maigumā un klints zied, zemes nabadzība negrib sevi parādīt, ieslēpjoties stādu kuplumā. Ir pats ziedu laiks — maijs, kad Viktorija ir visskaistākā. Vēl agrīnie japāņu ķirši nav beiguši ziedēt, kad ābeles jau veras saulei. Ik dārziņš pie mājas ir kā maza svētnīca, kur balti tēli notur aizlūgšanas. Ir laiks, kad gribas salikt rokas, iekūstot šai skaidrībā un ziedēt tai līdz.

Britu Kolumbijas simbols ir — dogwood's — manā valodā — zvaigžņu koks, kas sākot ar pavasari, zied lielām, starainām zvaigznēm. Meži un ceļmalas sacenšas skaistumā ar dārziem — zvaigžņu koks, ķirsis, ābele... tā vien liekas, ka brauciens šais dienās pa Viktoriju, ir kā brauciens zvaigznēs.

Ir valsts svētdiena, un pilsēta ir greznojusies sagaidīt ārzemniekus. Visa Parlamenta ēka staro spuldzēs, kas to ieslēdz lielā, varavīkšņainā vainagā. Pāri ielām stiepjas spuldžu virtenes un atkal liekas — tu brauc iekšā zvaigznēs. Tie ir gaismas goda vārti: esi sveicināts! Esi sveicināts!

Okeānam piegulošais pilsētas skaistulis — Bīkenchi'a parks, sīkiem strautiem un tērcēm bagāts, ir vienos ziedos. Narcises, dafodiles, koši zilas neaizmirstules un pāri galvai — zvaigžņu koks...

Nav tiesa, ka šai zemē tikai dolariem ir svars. Arī mīlestība te uzceļ sev pieminekli. Tas ir retais skaistums, kas pieder Viktorijai — Bučarda dārzs, kas ir privāt īpašums un apskatāms tikai samaksājot īpašu ieejas maksu. Dārza īstais īpašnieks ir miris, un viņa mantiniekiem dārza uzturēšana izmaksājot milzu sumas.

Reiz dzīvojis bagāts cilvēks — Bučards. Zaudējot savu iemīļoto dēlu, tas apceļojis gandrīz visu pasauli. Beidzot, apmēram 15 jūdzes no Viktorijas, izveidojis teiksmainu dārzu, par saviem līdzekļiem uzbūvējis arī ceļu uz to. No visām apceļotajām zemēm viņš atvedis sev skaistāko, īpatnējāko, milzu platību apstādīdams ar stādiem, augiem un kokiem. Gandrīz ik stūris dveš citu pasauli, stāstot par tās zemes īpatnībām, no kurienes tas nācis.

Jau pati vieta ir ļoti savdabīga — dziļa klinšu aiza. Galva jāatmet tālu atpakaļ, lai saredzētu debesis. Gar stāvo klints sienu klūsi čab papeles. Liekās, tu esi ienācis svētnīcā, kur pat koki skaita lūgšanas un tu drīksti sarunāties tikai pusčukstus, tāds pārpasaulīgs svinīgums te valda. Viss ir kā aizlauzts, sastindzis, apklusis tai mirklī, kad tēvs apklusa sava mīļotā dēla nāves priekšā. Tā varētu būt arī kapsēta, veltīta vienam vienīgajam... Strauti, terases, tiltiņi, lapenes, strūklakas, viss dzied kādu mēmu, augstākās mīlestības dziesmu, — diesmu bez vārdiem, tikai ar sirdi — sāpošu, ar ziedošu krūmu runājot pārpasaulīgus vārdus. Vakara stundā dārzā iedegas simtiem prožektoru un lampionu.

Savrūp, kāda bāli zila klints izkūst kā sudrabs, saplūstot ar vakara krēslu. Akmens raso lielām, retām asarām. Vai auss viļ? Jeb runā gari?— Klints dized... tik klusi, it kā čukstētu... Mikrofonu zaros nevarēju saskatīt.

Citā stūrī strauts, tiltiņš un krūmi ap to lāso sarkani. Vai rietošs mēnes nosēdies koku zaros? Dzeltenas, violētas gaismas vijas un kustas un lūk — zvaigžņu koks, fosforiski zaļgans, līdz zemei pārsedzies ar ziediem, kā māsiņa zvaigžņu sagšā...

Jaukie latvieši mūs kārdina un lutina ar savas pilsētas skaistumu, ar kuru tie dzīvo tik tuvos rados; viņu te ir tikai tik daudz, cik irbes mātei zem spārniem. Tas bija tikpat kā kāzu brauciens, kad garā latviešu mašīnu virkne traucās caur pilsētu, jaukāko vietu un uzkalnu apskatei. Un mēs sakām paldies par tām ziedu pārbagātajām dienām, kuras bija vēlēts tur pavadīt.

Oskara Perro grāmata

Vēstures veidotāji

iznāks 1985. gada rudenī

Autora pirmā grāmata Holmas cietoksnis, kuru divos izdevumos īsā laikā izpirka, atveda viņu Rīgā. VĒSTURES VEIDOTĀJI izseko autora gaitām Rīgā un hazarda spēlēm, ko frontē izcīna dzīvība un nāve. Krīt plkv. Veiss un Aperāts. Ģenerālfeldmaršals Manšteins norāj Hitleru. VI korpusa stābā vācieši dzied latviešu dziesmas. 15. div. dezertieri ,,kaulu zāģu'' stobru galā. Ķeizara Vilhelma II krustdēla sabiedrībā. Pavēle reiz pa 100 gadiem. Paavo Nurmi mazdēls. Kara noziedznieki iznīcina 12 ievainotus latviešus. SS-vīri spodrina latvieša zābakus. Koncerts baznīckalnā... Valoda viscaur raita un jautra — tāpat kā Holmas cietoksnī...

Grāmatā tuvu pie 300 lp. un ap 60 uzņēmumu no autora archīva. Grāmatas cena: ASV $15.00, Kanadā $20.00, pārējās zemēs pēc kursa. Pasūtinot grāmatu un iemaksājot naudu līdz 1985.g. 1. oktobrim — cena ASV $12, Kanadā $16. Grāmatnīcām un atkalpārdevējiem, pasūtinot vismaz 3 grāmatas un iemaksājot naudu — 20% atlaide.

Pasūtinājumi adresējami:

Oskars Perro,
491 College St.
Toronto, Ontario,
Canada, M6G 1A5

Ingrida A. Matckars

B.A., M.A., L L B.

ADVOKĀTE pie

DYSON & KACABA Barristers & Solicitors

100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

Ratas Optic

Igauņu uzņēmums.

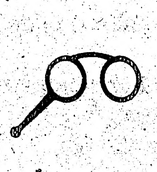

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Grāmatas dāvanām

Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
Z. Aistars — Ievainots zelts, stāsti	$13.50
A. Dziļums — Laila no Rīgas, rom.	$17.50
I. Viksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom.	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
E. Aistars — Sāksim vēlreiz, rom.	$16.00
Latvia	$75.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz	$30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājām	$ 8.00
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz.	$11.50
K. Siljakovs — Mana atbilde II	16.00
J. Labsvīrs — Atmiņas un pārdomas	$16.80
E. Blanks — Latvijas valsts pirmie gadi	$ 3.00
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki	$10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa	$ 9.00
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00
Latvian Cooking — Pavāru grāmata	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, ka arī citas mantas.

DV Grāmatīca, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās..... no pl. 12.00 līdz pl. 17.00
Otrdienās ..... no pl. 12.00 līdz pl. 19.00
No treš. līdz piektd., iesk. no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgta.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgts.

Laikraksta kantorim:

sludinājumi,
abonementa maksājumi,
laikraksta piegāde un adrešu maiņas

466 - 1514

Dr. A. Brumanis

Mīlestības izkopšana laulībā

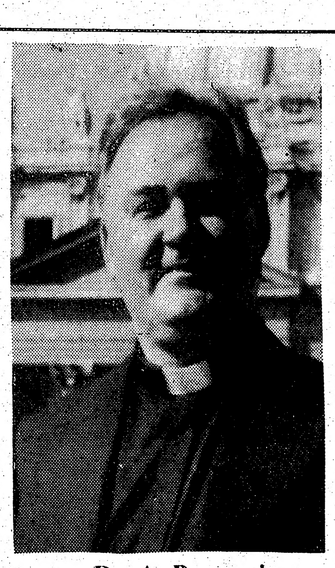

Dr. A. Brumanis

Ņemot vērā to, ka ģimenes pamats ir laulība, pāris izveido ģimenes dzīvi pēc savām spējām. Ja abu starpā nevalda ļaba sadzīve, tad visa ģimene ir nelaimīga un bērni tiek slikti audzināti. Neviens mājā nejūtas labi. Dzīve visiem ir nepanesama. Turpretim, ja dzīves biedru starpā valda pilnīga saticība un īsta mīlestība, arī visā mājā valda miers un aug mīlestība. Vecāku un bērnu starpā valda saskaņa.

Mīlestība skar visu personu. Kādā personā nemīl tikai dažus tikumus vai vērtības, bet gan mīl visu personu kā tādu. Tas ļoti svarīgi laulāto starpā. Tas ir jāievēro. Vienam otrs ir jāpieņem tāds, kāds tas ir un jārespektē otra personība ar visām tās raksturīgām īpašībām. Katram jāpieņem savs dzīves biedrs tāds, kāds tas ir. Nav jācenšas to pārveidot pēc sava prāta. Vēlēšanās citus labot un pārveidot, lai ar cik labiem nolūkiem tas nebūtu, rāda egoisma tieksmes. Tas nav nekas cits kā savas gribas uzspiešana citam. Ar to mīlētās personas cieņa netiek respektēta. Šāda izturēšanās ir nepieciešama otram laulības partnerim, jo tas izjūt tūlīt, ka viņš netiek mīlēts tā, kā tam būtu jābūt. Rodas spītība. Piemēram, ja sieva grib vīru, kas ir dzērājs, izārstēt no šī vai kāda cita netikuma, tā neko lielu nepanāks. Vīrs iespītēsies, noslēgsies sevī, turpinās piekopt savu netikumu un uz sievu dažreiz pat nemitīgi dusmosies.

Laulībā pārim ir jācenšas kopā iegūt pestīšanu. Abiem kopā jādodas Dieva virzienā. Ja uzskatos nav vienības, tad labāk neprecēties. Bez šaubām laulības partnerim vienam otrs ir jāatbalsta sasniegt kristīgo pilnību un pestīšanu. Bet tas jādara smalkjūtīgi, neaizskarot otra jūtas un respektējot otra personību. Viens otru iespaido ar labo piemēru, Svētajam Garam darbojoties.

Katrā ziņā laulības kandidātiem jācenšas vienam otru pazīt jau pirms salaulāšanas. Jāpazīst otra raksturs, dzīves veids, izturēšanās, lai negaidītu un vēlāk neprasītu no otra to, kā tas nav spējīgs dot. Jāzina otra iespējas un ar tām ir jāapmierinās. Bet kā pazīt savu nākošo pirms laulības? Cilvēka personība ir taču tik bagāta un reizē tik sarežģīta. Kādas personas pazīšanai parasti šķiro trīs pakāpes. Vispirms pēc iepazīšanās dažos gadījumos paliek iespaids,ka persona ir simpatiska, patīkama, energiska, pievilcīga un ar daudz labām īpašībām. Bet ja nāk tuvāk saskarē ar šo personu, izrādās, ka pirmais iespaids ir maldīgs. Šķietamo tikumu vietā tai patiesībā ir daudz trūkumu. Ja iepazīstas vēl tuvāk ar šo personu, var tanī atrast, ka svarīgās lietās šī persona ir tiešām vērtīga. Tāpēc arī laulātiem vienmēr ir jāiet līdz šai trešai pakāpei, lai atklātu savā partnerī viņā paslēptās rakstura vērtības. Īpaši grūtībās vai karā persona spēj parādīt savas dvēseles cēlumu un savu upurgatavību. Laulība dod iespēju iepazīties ar savu dzīvesbiedru visā pilnībā. Tikai nedrīkst apstāties pie otra trūkumiem, bet gan jācenšas atklāt tanī būtiskās vērtības. Laulātais pāris, kas tiešām mīl, viens otrā atrod vienmēr jaunus tikumus. Tāpēc ir jāmīl.

Laulības mīlestība pieprasa arī, lai dzīvesbiedri viens otru cenšas darīt laimīgu. Nepietiek ar vēlēšanos vien, ir kaut kas jādara. Tāpēc jāizdibina dzīves biedra vēlmes un jāpalīdz viņam šīs vēlmes īstenot. Jāprot arī iepriecināt ar labu vārdu, smaidu, skūpstu vai pat ar dāvanu. Jauniem saderinātiem tas nav jāatgādina. Tie cenšas viens otram būt patīkami. Bet laulības dzīvē, gadu ritumā, bieži smalkjūtība mīlestībā kļūst aizvien bālāka, jo aizmirst to, ka laulība ir tikai kopējas dzīves sākums. Mērķis vienmēr paliek nesasniegts, bet pēc tā nemitīgi jātiecas.

Mīlestība nav automats, ko iedarbina un tas tad darbojas pats. Mīlestība, kas ir cilvēka garīgā spēja, ir jāattīsta ar konkretas darbības palīdzību. Tāpēc arī ja dzīvesbiedri kaut ko dara katru dienu, lai mīlestība augtu, tad tā arī aug un attīstās, kļūstot aizvien stiprāka. Ar mīlestību ir tāpat kā ar sportu. Par čempionu kļūst tas, kas nemitīgi nododas treniņam. Turpretim, ja kāds savus muskuļus nemaz nedarbina, tie pamazām atrofējas. Ja vīrs un sieva savas garīgās spējas nemitīgi attīsta laulības mīlestības jomā, tad beidzot viņi arī sasniedz lielu gatavību, spējot uzupurēties arī visgrūtākos apstākļos. Pie tam nedrīkst vēl aizmirst, ka mīlestība ir visaugstākais tikums, kas mīlēto personu dara laimīgu. Laulātā pāra mīlestība ir līdzdalība dievišķajā mīlestībā. Baznīcā noslēgtā laulība ir kautkas augstāks un svētāks.

Tā aizritēja laiks Sidrabenē

Sešas nedēļas pagājušas nemanot kopš 30. jūnijā atklāja 1985. g. Sidrabenes nometni. Pirmās divas nedēļas, bija veltītas latviski nerunājošiem bērniem. Bērniem deva iespēju īpaši sagatavotās nodarbībās, dziesmās un rotaļās iegūt latviešu valodu.

Lielākais bērnu skaits bija divi nedēļas pirms Bērnu svētkiem (75). Cāļu Kalns, bērniem no 5—8 g. v. bija pārpildīts. Galvenā vadītāja, Dzintra Eglīte ar palīdzēm Sandru Ozolu, Andriju Ozolu, Saulīti neimani un Anitu Skombu, rūpīgi sagatavoja nodarbības.

Soļošanu ar vingrojumiem ar stīpām un kori apmācīja zēnu galvenā vad. Astrīda Kalna. Bērni sagatavoja uzvedumu Kaķu vasara, kam vārdus rakstīja galvenā meiteņu vadītāja Biruta Kvapisinska. Te bērni, ar prieku varēja izrādīt savas mākas diesmās, dejās un orķestrī.

Rasma Gaile rūpējās par ēdiena sagatavošanu. Šogad viņai palīdzēja Kristīne Pāvelstone, Daina Gulbe, Diana Loze un Laila Ozola. Judīte Vagnere vadija peldēšanas programmu un vasaras beigās bērni ieguva 55 peldēšanas pakāpes un 7 izturēja kanū laivu pārbaudijumus. Arī šovasar prievīšu aušanu un jostu pīšanu pasniedza Zīverte. Pirmdienās meitenēm bija ugunskuri, bet zēniem bumbu spēles. Otrdienās nometnieki gāja rotaļās, trešdienās bija svētbrīži vai svecīšu dievkalpojumi, ceturtdienās notika video filmu izrādes un piektdienās ilgi gaidītās balles. Ugunskuru vakars bija sestdienās.

Zēnu nometnē par palīgiem darbojās A. Kalns, Pēteris Eglītis un Kārlis Bergmanis. Meiteņu vadītājas bija Sandra Ezera, Māra Tērauda, Ingrīda Jansone un Linda Skomba. Financiālās lietas kārtoja administrātors Zigurds Krēsliņš un pa veselību rūpējās Veronika Grūbe, Baiba Bogis un Lillija Treimane.

Nemanot pienāca 10. augusts, kad pēc mācītāja J. Cālīša svētbrīža karogus nolaida beidzamo reizi. Māc. J. Cālītis un nometnes komandants Juris Eglītis pateicās vadītājiem par rūpīgi padarīto darbu, novēlēja bērniem sekmīgu skolas gadu un satikšanos nākamajā vasarā.

Pa sešām nedēļām nometni bija apmeklējuši 115 bērni. Trešā daļa no tiem Sidrabenē bija pirmo reizi un tikai uz vienu nedēļu. Tie solijās atgriezties nākamā gadā uz ilgāku laiku. **Juris Eglītis**

Vasarnīca

ezera krastā izīrējama Bankroftas tuvumā. Aiņu laiva lietošanā. Zvanīt pēc pl. 20

281-8224

TORONTO ZIŅAS

● 14. jūnija ziedojumu akcijā Toronto DV savākusi 10,000 dol. Līdzekļus izlietos palīdzības darbam un jaunatnes latviskai izglītībai. Valde savā, pēdējā sēdē Z. Akota vadībā piešķīra arī 200.- dol. pabalstu kādai saslimušai tautietei.

● DV nodaļas klubs ar š.g. 15. septembri būs atvērts katru svētdienu.

● Kanadas DV Ārējās informācijas daļas Darba kopas sanāksmē P. Vasariņa vadībā tās dalībnieki apsprieda turpmākās darbības ieceres. Saietā piedalījās Brīvības un Miera kuģa brauciena līdzgaitnieki — Elma Miniate, Dr. G. Siliņš, K. Zenaitis un Dace Veinberga. Viņa arī norādīja, ka LNJAK tuvākā laikā organizēs sarīkojumu, kurā Miera kuģa līdzgaitnieki pastāstīs par brauciena norisi.

Pārrunās arī izskanēja konstatējums, ka brauciens savedis kopā dažādas politiskas noslieces latv. jauniešus. Braucienā piedalījušies arī apm. 50 lietuvieši un līdzīgs skaits igauņu.

Atbildot uz žurnālista algošanas jautājumu P. Vasariņš atkārtoti norādīja, ka viss ir tikai tapšanas stādijā, sekos apraksti žurnālos, intervijas televīzijas u.c. raidījumos.

Kļūdas izlabojums

Atvainojos par **Gunāra Spoņas** vārda izlaišanu kļūmes dēļ LA 7. septembŗa numurā zem Toronto latviešu bridža kopas trofēju saņēmēju foto uzņēmuma (stāv pirmās rindas labajā malā). **A. Plampe, biedrzine**

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13.

14. septembrī pl. 11 dievkalpojums.
21. septembrī pl. 11 dievkalpojums.
29. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

15. septembrī pl. 15 dievkalpojums.
22. septembrī pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu; pl. 14 Sidrabenes pusdienas, rīko draudzes dāmu komiteja.
29. septembrī pl. 15 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

15. septembrī pl. 11 dievkalpojums Tālavā.
22. septembrī pl. 13 dievkalpojums Toronto.
29. septembrī pl. 11 Plaužas svētki Tālavā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Apt. 207 A, Toronto, Ontario, M6G 3B1. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

Nākošais dievkalpojums 15. septembrī pl. 13.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. J. Šmits, 30 McDairmid Rd., Scarborough, Ont. M1S 1Z6, tālr. 299-3780. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16.

Bībeles studijas—lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

15. septembrī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi; pl. 11 dievkalpojums latviešu valodā.

22. septembrī pl. 16 draudzes dievkalpojums.

29. septembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

22. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que. H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pētera baznīcā).

Septembrī paredzētas Celsmeņ dienas. Aicināta māc. Lauma Zušēvica no Milvokiem.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $5.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22.
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12.00 — 21.00.

KALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju klinģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozar
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
vasaras mēnešos atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 8.30—17, sestdienās no pl. 8.30—15. Gaŗās nedēļu nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
ietaupait ar ALCAN SIDING
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mīlenbahs
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6
534-2864

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Jāzeps Elsbergs

Pēdējā šķiršanās

Kad šķiroties no tēva mājas,
Sirds atvadoties sāpes jūt;
Nu tālam ceļam jāauj kājas,
Lai brīvību var latviet's gūt!

Tā mēs toreiz dziedājām, vēl dzīvodami savā zemē, kaut jau bijām ierauti Otrā pasaules kara viesulī. Toreiz mēs nevarējām vairs paklausīt sava augstākā virspavēlnieka dotajai pavēlei un palikt ,,katrs savā vietā'', jo arī pats šīs pavēles devējs vairs nebija palicis ,,savā vietā''. Toreiz mēs sajēmām svešu kungu dotās pavēles, un tām bija bez ierunām jāklausa. Tā mēs, kādu laiku griežoties šajā dažādu pārdzīvojumu virpulī, atjēdzamies, ka mūsu lolotās cerības atgūt savai tēvzemei nolaupīto brīvību ir veltas, jo mūsu iedomātie draugi un gaidītie palīgi apvienojās ar mūsu vislielāko ienaidnieku.

Mēs bijām nokavējuši savu īsto laiku, kad vajadzēja savu brīvību un zemi aizstāvēt un sargāt, — jau pirms baigās traģēdijas, kad no Litenes un citām līdzīgām vietām bariem aizgāja moku ceļos mūsu brašie virsnieki un apbrīnojamie karavīri. Tagad mēs nepārprotami redzējām savu lielo kļūdu, bet bija jau pārāk par vēlu, lai ar atlikušo cīnītāju saujiņu, kas bija nosaukta par Leģionu, šo liktenīgo kļūdu izlabotu...

*

Tā toreiz, pirms 40 gadiem, visu to vērojot, varēja labi saprast, ka drīz vien būs jāzaudē sava dārgā, mīļā un skaistā zeme, par kuru tik dārgi bija maksājušas mūsu tautas daudzās paaudzes ar saviem sviedriem, asinīm un dzīvībām...

Bezcerīgu skumju mākts, es vientuļš staigāju pa ziedošo pļavu, kur tik jauki sanēja bites, dūca kamenes un lidinājās dažādu krāsu un lielumu taurenīši. Es vēl gribēju piepildīt pilnāku savu sirdi un atmiņu krājumus savām tālākajām un nezināmajām mūža gaitām, jo labi zināju, ka šos dzimtenes dārgumus man nekur neatrast. Tur es smēlu spēkus, ar ko dzīvot tālāk, lai kādreiz ilgās un atmiņās man būtu vieglāk uz šejieni pārcelties un sasildīt svešumā sasalušo sirdi. Es šeit apskatīju visas vietiņas, kur paliks manas bērnības un agrās jaunības sākuma skaistie un laimīgie gadi, ar visiem priekiem un manas dzīves pirmo — gaišo posmu... Man visapkārt ziedēja, smaržoja un skanēja jaukā un pēdējā tēvzemes vasara, pašā krāšņajā plaukumā, solīdama sevišķi labu ražu...

Cik bezgala žēl bija atvadīties no tēva sētajām druvām, kuŗās tik daudzas paaudzes bija strādājušas un lējušas smagā darbā savus sviedrus, tāpat arī es pats un pārējie saimes ļaudis. Šajās druvās bija skanējušas priecīgas dziesmas no visādu talcinieku jautrajām balsīm, it sevišķi čaklajām mēslu ārdītājām un linu plūcējām. Tagad viss tas bija jāatstāj vislielākajiem un nežēlīgākajiem slepkavām, kādus tikai pazīst pasaule, kuŗi savā neapmierinājamā asins kārē pārspēj ikvienu plēsīgo meža zvēru. Jau daudz un dažādas briesmas mūsu tauta bija pieredzējusi, dzīvojot zem krievu cariem un vācu muižniekiem, bet tādu briesmoņu kā Staļins un Hitlers, kas pašreiz bija mūs sagrābuši no abām pusēm, pasaule vēl nepazina...

Tā es te vēl staigāju, apreibis no savas zemes skaistuma, mīļuma un no tuvējām briesmām. Neizsakāmi lielās sirdssāpes es glāstīju sudrabainās smilgas un, kā milzīgi smagu, neredzamu krustu nesdams, kāpu uzkalniņā, kur tik neskaitāmas reizes tika ēsts launags un līgoti Jāņi. No pagājušā gada Jāņiem te vēl redzama ugunskura vieta un sīkas oglītes kā liecinieki, ka te kādreiz ir valdījis bezrūpīgs prieks...

Bija atlikušas vēl tikai dažas dienas līdz Jāņiem, bet es jau to labi zināju, ka tos vairs nelīgosim, jo gaišā prieka vietā mums tuvojās no Austrumiem pērkonim līdzīgi grāvieni. Protams, es no šiem grāvieniem nebaidījos, jo vēl nesen tos biju klausījies tuvumā, bet es baidījos gan no tā, kas nāks pēc tam, kad šie grāvieni būs pārdārdējuši mūsu dārgo tēvzemi...

Skaudru sirdssāpju un mokošu skumju nomākts es gāju tālāk, pāri diviem laukiem nesen nopļauta āboliņa, kas smaržodams gaidīja, lai kāds to saliktu zārdos, — bet strādnieki nenāca, un tā šī lauku saimnieka dārgā manta ātri vien aizgāja bojā. Zāles pļāvējs piebraukts vēl gaidīja pie nākošā lauka, un turpat ganījās arī mana tēva audzētie skaistie zirgi, kuŗu slaidās muguras un kaklus mīļi noglāstījis, nobirdināju savas rūgtās asaras. Mani vismīļākie putniņi — cīrulīši un dzeguzes — kuŗi ik gadus dzimtenē iezvana jauko pavasari, šoreiz kā norunājuši kopā koncertēja man jauku un sērīgu atvadu simfoniju. Tā bija viņu pēdējā pateicība man par to, ka dzeguzes, dzīvodamas mana tēva skaistajā mežā, varēja savus sudraba zvanus skandināt arī dārza ābelēs un citos māju apstādījumu kokos, un kā likās, viņas nojauta, ka mēs visi viņas mīlam. Cīrulīšiem arī bija par ko man pateikties, jo es, tāpat kā mans tēvs un vectēvs, nekad neaparām viņu perekļīšus, un jau ar pirmajām pavasaŗa dienām mēs nodibinājām tik ļoti dziļi izjustu mīļu draudzību. Bet es zināju, ka viņiem, tāpat kā man, drīz vien izbeigsies šie gaišie prieki, jo pēc Jāņu un Pēteŗu dienām Radītāja likumi neļāva viņiem vairs dziedāt līdz nākošajam pavasarim. — Bet tad jau mēs būsim šķīrušies uz nekad, nekad neredzēšanos...

*

Un tad drīzi vien pienāca tā lielās nelaimes diena, melna savās bēdās un ciešanās un sarkana, izmirkusi nevainīgu mocekļu asinīs. Šai visbargākajai dienai cauri iet uz pagātni negribas pat atmiņās un domās, tikai vēl kā caur tumšu, baigu murgu nakti var mazliet saskatīt, kā toreiz mūsu ganāmpulks, pavadījis mūs līdz tīruma ceļa galam, sāka izklīst pa labības laukiem. Un tur pie mūsu skaistā meža, kur tēvs bija cirtis manam šūpolim līksti, — palika ,,ierāmētas'' uz mūžu, mīļās, dzimtās tēva mājas, kuŗās tik daudz jauku svētvakaru sagaidījām, un kuŗas grīda neskaitamas reizes bija dimdējusi no jautru, priecīgu ciemiņu soļiem.

Nekūpēja vairs skursteņi, un bija izdzisis pavards. Logi un durvis stāvēja atvērti, lai izvēdinātu istabas, jo nākošajam ,,saimniekam'' mūsu ,,saindētais'' gaiss bija nāvējošs. Bet mums pašiem bija ar steigu jābēg, jo otrreizi nevarēju savu un savas ģimenes dzīvības uzticēt šiem slepkavām, tāpēc bija jāatvadās un jāsaka: Ardievu, mana teiksmainā Latgale, mans dzimtais — krāšņais novads, jo man tā liekas, ka nekad es vairs šeit nespoguļošos tavos zilajos ezeros ar šķīsti baltajām ūdens rozēm. Nekad vairs es te nestaigāšu pa taviem baltajiem lielceļiem, smilgām apaugušajiem lauku kājceliņiem un manu senču iemītajām takām. Nekad vairs nedzirdēšu tavu stalto dievnamu zvanu jaukās skaņas, kas tik debešķīgi skaisti plūda pāri rāmajiem laukiem. Nekad man vairs nebūs lemts klaurīties, kā maija vakaros pie ceļmalu krustiem mārzemieši ar skanīgām dziesmām tur godina Svēto Kristus Māti un savu mīļo Karalieni. Nekad es vairs neapmeklēšu šeit savu dārgo aizgājēju atdusas vietas klusajā senču kapsētā, un uz viņu kapiņiem vairs nenolikšu nevienu ziediņu.

Un šeit, blakus viņiem, man pašam sev izraudzītā vietā apgulsies kāds cits, jo mana ir kaut kur — nezināmā pasaules malā. Ardievu, mans dziesmotais jautro radu un draugu pulks, nekad mēs vairs kopā vienā pulciņā nedziedāsim kā līdz šim. Un jūs, mani labie un mīļie kaimiņi, piedodiet man, ka ar lielo steigu neiznāca no jums pat atvadīties un sniegt jums pēdējo reizi roku...

Tad ceļš, apmetis mazu līkumiņu, iegriezās turpat blakus kaimiņu novadā, — skaistajā Vidzemē. Arī šeit man palika daudz dārgu un mīļu draugu, skaistu, jautru meiteņu un brašu zēnu, gan no skolas, gan dienesta laikiem, ar kuŗiem kopā līgojām Jāņus, svinējām visādas lieliskas godības un darbu talkas. Un tur tālāk, kur spīgo Alauksts un Inesis, man bija jāšķiŗas no savas daiļās ,,piebaldzietes'' ar skaisto zīļu vainagu un manis dāvāto, tik rūpīgi darināto ,,vaŗa gredzenu''. Jā, — nekad vairs mans ,,dūkanais'' nenesīs mani cauri silam pie tevis! Kad noguris pie Zilā kalna atpūtos, man prātā ienāca senā teika par apburto Imantu, kas šeit atdusoties...

Pēc atpūtas un ilgākas nogaidīšanas vēl uz brīnumiem, — kas tomēr nenotika, — ceļš pagriezās citā virzienā. Pēdējo reizi nosmaržoja skaistās Vidzemes bērzu birztalas un tur ganībās palika, trekno zāli plūkdami, tik skaistu brūnaļu ganāmpulki, nenojauzdami, kas viņus drīz vien pievāks.

Tad iemirdzējās mūsu dižās Rīgas toŗņi, un steidzīgā bēgļu straume, kopā ar bēgošo vācu karaspēku, pārnesa mani pēdējo reizi pāri ,,Daugaviņasmāmuliņas'' tiltam. Šeit man palika dārgie radi, labie draugi un manas nepiepildītās cerības, skaistie sapņi, daudzie nodomi un iespējas...

Mans rūgtais kauss piepildījās līdz malām, pie Ķemerēm, kur mūsu mazā un nevainīgā tauta, pamesta viena bez draugu palīdzības, atkal salika uz upuŗa altāŗa savas dzīvības, sāpes, asaras un neizsakāmi lielas ciešanas — kaudžu, kaudzēm...

Beidzot, pēc visādiem baigiem pārdzīvojumiem un vēl pēdējā brīdī dotā rīkojuma izšķirt mūsu ģimenes, — Dievs pieļāva, ka mēs tomēr visi kopā nokļuvām uz kuģa. Kā baidīdamies tik lielu ciešanu kravu panest, kuģis sadrebēja un nosvilpies ieslīdēja nakts apņemtajā jūŗā. Mēs visi, kas bijām uz klāja, skumīgi noskatījāmies cauri nakts tumsai, kā arvien tālāk paliek dārgās tēvzemes degošais krasts, kuŗu es savā dzīvē vairs neredzēšu nekad. Un tur, Kaiju ielā, palika mana tēva audzēti divi vareni zirgi, kuŗi bija mūs atvilkuši tik gaŗu ceļa gabalu. Turpat palika arī divas brūnaļas, kuŗas mums bēdīgajā ceļojumā palīdzēja izglābties no bada, jo pie tiem tautiešiem, kas bija nolēmuši palikt mājās un nekur nebēgt, pārtiku izlūgt bija gandrīz vai neiespējami. Tikai retais saprata mūsu bēdas un zināja, ka tās ir arī viņa bēdas, un nāca mums palīgā. No visiem šiem daudzajiem un drausmīgajiem pārdzīvojumiem sagrauta un sirdssāpēs satriekta mana mīļā māte, pieķērusies man pie rokas, ar saraudātām acīm jautā: Dēls, vai tu zini, kas tagad ar mums notiks? Protams, uz šādu mātes jautājumu man nebija atbildes, bet es viņu mierinādams teicu: Neraudi un neskumsti, mēs drīz vien atgriezīsimies atpakaļ savās mājās, jo mūsu varonīgie cīnītāji savu zemi nosargās un brīvību atgūs, bet mums ir jābēg tālāk, lai nenokļūtu otrreiz bezdievīgo slepkavu rokās. Un patiešām, mēs tādam brīnumam vēl ilgi ticējām...

Toreiz mums ne prātā neienāca, kāda būs mūsu turpmākā dzīve pa dažādām bēgļu nometnēm — kā vēlāk izceļosim un izklīdīsim pa visu pasauli. Pilnīgi nenojaušama bija mūsu tagadējā dzīve pilnīgā brīvībā un pārticībā, ar visādām iespējām, rosmēm, sasniegumiem un paaudžu maiņām...

Bet lai nu kāda un cik ilgi turpināsies mūsu dzīve svešumā, es vēl arvien droši un nešaubīgi ticu tam, ka mana dārga tēvzeme būs atkal kādreiz brīva un mirdzēs savā skaistumā, tikai tā gan liekas, ka tā būs cita paaudze, kas to piedzīvos un baudīs...

Bet, — Ja jau man un citiem līdzīgiem, dzīvojot brīvībā un pārticībā, vēl pēc 40 gadiem sirdī asiņo nedzīstošas brūces un deg nerimstošas ilgas par zaudēto tēvzemi un mūsu tautas brīvību, tad paklausīsimies, ko saka šīs rindiņas, kuŗas ir kaldinājusi kāda mūsu nelaimīgā tautiete, — saltajos, — tālajos ziemeļos, — izsūtījumā:

DZIMTENEI

Ļauj vēl reiz sapnī iziet mīļās takās
Un sküpstīt ziediņus un oļus ceļmalā.
Ļauj zvanus dzirdēt, zelta druvu šalkas
Un ieiet senā mīļā istabā...
Kaut tikai reizi acs vēl redzējusi
Tur mīļotos! (Lai saules dienas tiem!)
Tad iešu es — kā vēsma atnākusi —
Uz saviem tāliem saltiem ziemeļiem...
Ļauj sküpstīt zemi, tēvu sviedriem lieto,
Un karsti saraudāto galvu viņā glaust...,
Tad aizsteigšos pa sāpju ceļu ieto...,
Lai tevim gaiša saules diena aust!

Mēbelēts dzīvoklis
izdodams vieninieķam —
istaba, virtuve un kopīga vannas istaba. Zvanīt
463-6172.

DV KESVIKAS NODAĻAS
septiņu gadu darbības
Atceres sarīkojums
21. septembrī, pl. 18
North Willinbury Community centrā, Church Str.
Pēc jubilejas akta Ariānas Liepiņas mūzikāli priekšnesumi. Saviesīgā vakarā Girgensona deju mūzika. Beigas pl. 1.00. Vakariņas, atspirdzinājumi, loterija.
Ieja $7.-
IELŪDZ DV KESVIKAS NODAĻA

SARMĪTE BULTE, BA, LLB
ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretim City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

SAVIENOTĀS VALSTIS

NJUJORKA

● Trīsreiztrīs nometnē Ņujorkas draudzes īpašumā Katskilos no 18. līdz 25. augustam bija pulcējušies ap 160 dalībnieku. Tā bija labi noorganizēta ar interesantām lekcijām, raitu domu izmaiņu un labu uzņemšanu. Vairums bija jaunās latviešu ģimenes, bet tur piedalījās arī vecā paaudze. Dalībnieku vecums no 1 līdz 85 gadiem. Darbs no rīta iesākās ar karoga pacelšanu, kam sekoja brokastis un klusuma brīdis. Sabiedriski politisko ievirzi vadīja M. Mantinieks, apskatot Baltijas valstu lietas. Kāda igauniete angļu valodā videolentē stāstīja par Igauniju, no tās dibināšanas līdz neatkarības zaudēšanai. Runāja arī igauņu rakstnieks Arnolds Vīralds un divi jaunieši, kā Igaunijas vārdu atvietotu ar Latviju, tad varētu domāt, ka šie notikumi būtu norisinājušies Latvijā, jo abās zemēs notikumi līdzīgi. Vēlāk sagaidīja arī lietuviešu pārstāvi. Runāja arī par latviešu strēlniekiem un Baltijas valstu politisko aktīvitāti. Latviešu literātūras ievirzē I. Embrekte apcerēja M. Zīverta lugas, N. Valtere stāstīja par divām Latvijas lugām, bet I. Ziversa-Preisa par Aspazijas un Raiņa drāmām. Saslimušā Bruno Rozīša vietā fotografēšanas ievirzi vadīja Juris Mazutis no Kanadas. Liela interese bija par maizes cepšanu, stikla apdari (vitražu), ādas apdari, sakņu grozu pīšanu. M. Strausa vadīja latvisko ievirzi, runājot par latviskiem rakstiem. Viens no interesantākiem priekšnesumiem bija Bonnas universitātes profesora A. Graša slīdīšu izrāde par tautas tērpiem. Viņš ierosināja latviešiem saukties uz ,,tu'', telpās sēdēt ar cepuri galvā, Latvijas sūtņiem 18. novembŗa pieņemšanā piedalīties latviešu tautas tērpos (kā to dara arabi) un citus jauninājumus. Lielu piekrišanu guva seno latviešu tautas dziesmu dziedāšana.

Otrdienas vakarā notika svecīšu gājiens, kas tumsā virzījās no kalna uz ezeru. No neizdegušajām svecītēm izveidoja plostu, ko iestūma ezerā. Tas mirdzēdams peldēja pa ezera ūdeni. Pēc tam gājiena dalībnieki ezermalā dziedāja nopietnas latviešu tautas dziesmas. Reliģiskā ievirzē virstemats bija latviešu ģimene -- tautas brīvā spēka avots, par ko runāja prāv. A. Ozols. Māc. R. Zariņš stāstīja par Mārtiņu Luteru, bet Kornelija Zariņa no Toronto par pāvesta Jāņa Paula II encikliku ģimenes lietās. Paneļa diskusijas bija par latviešu ģimenes dienām un par politiku. Priekšnesumu daļā bija ugunskura priekšnesumi, dzeju un teātŗa vakari, bet paredzētais koris no nometņotājiem neiznāca, dziedātāju trūkuma dēļ.

● Kāds Ņudžersijas vēsturnieks noskaidrojis, ka Brīvības statuja Ņujorkas ostā neatrodas vis Ņujorkas pavalstī, bet gan kaimiņu Ņudžersijā. Trentonas archīvos atrasts dokuments no 1889. gada 23. decembŗa, kas norāda, ka robežu attieksmes esot nokārtotas un Brīvības sala (Liberty Island) atrodas Ņudžersijā. To parakstījusi kopēja robežu komisija un dokumentam pievienota karte. Līdz šim gandrīz 100 gadus Brīvības statuja ir Ņujorkas pavalsts pārziņā, tā iekasē arī pārdošanas nodokļus. Pagājušā gada novembrī Ņudžersija iesniedza sūdzību federālā tiesā, lai tai atļauj iekasēt pārdošanas nodokli uz Brīvības salas. Sākot ar nākamā gada 1. jūliju, Ņujorkas pavalsts izsniegs jaunus automašīnu braukšanas numurus ar Brīvības statujas attēlu vidū, kas stāvokli var tikai sarežģīt.

● Kapu svētku dievkalpojumā Brāļu kapos Katskiļos 18. augustā iesvētīja 30 urnas un 11 piemiņas plāksnes, dievlūdzēju bija ap 600. Dievkalpojumu vadīja māc. R. Zariņš, spredikoja māc. K. Kronis no Vilimantikas, piedalījās māc. V. Līventāls no Detroitas, soliste Astrīde Nelsone-Cepure, M. Kristapsona mūzikālais pavadījums. Korporācijai Fr. Academica iesvētīja piemiņas plāksni. Mākslinieka G. Straumēna veidoto plāksni atklāja Akselis Mangulis. Fr. Academica šogad atzīmē 60 pastāvēšanas gadus. Iesvētīja arī Latvijas kara ordeņu kavalieŗu piemiņas plāksni. To atklāja A. Lauris, runāja A.Jurka. Plāksni gatavojis H. Gricēvičs. Brāļu kapos dokumentēti 57 mirušo lāčplēšu vārdi. Iepriekšējā vakarā Brāļu kapos notika svecīšu dievkalpojums, kas vakara klusumā radīja svinīgu noskaņu.

● Arnolds Golds no Sirakūzām ir sagatavojis slīdītes par Brāļu kapiem, sākot ar pirmajiem gadiem līdz šai dienai, kuŗas tas slēgtai sabiedrībai rādīja 17. augustā Rotā. Sakārtojums labi un rūpīgi sagatavots,parādot daudzus Brāļu kapu skatus. Redzamas pazīstamāko aizgājēju plāksnes, daudzas parādītas tuvumā ar labi saskatāmiem ierakstiem. Ieskaņota arī sinchronizēta mūzika. Iecerētas izrādes lielākos latviešu centros.

● Pēc ilggadējās draudzes darbinieces Annas Lauces sagatavotiem datiem Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bibliotēkā, draudzes namā Brooklinā, atrodas 3520 grāmatu, no tām 535 veco izdevumu grāmatas, 422 okupētajā Latvijā izdotās un 2563 trimdā izdotās. Bibliotēka saņem daudz grāmatu ziedojumu. Dubultniekus izmaina vai nodod skolu vai citu organizāciju bibliotēkām.

● Ņujorkas draudzes mācītāja R. Zariņa dēls Kristaps Mičigenā trenējas trialtona (trīscīņas) sacensībām. Viņš piedalījās sacensībās 18. augustā Čikagas vienas jūdzes (1,6 km) peldēšanā, 25 jūdžu (40 km) riteņbraukšanā un 6,5 jūdžu (10 km) skriešanā. Kristaps Zariņš šo sacensību paveica.

V. K.

ASV DV šaušanas meistarsacīkšu sekmīgākie dalībnieki ar sarīkojuma talciniekiem. 1. rindā no kr.: V. Zālītis, V. Rinkušs, A. Kalmanis, A. Grava, I. Kēlers; 2.r. no kr.: M. Kalniņš, I. Švānfelds, L. Kalmane, E. Zālīte, O. Liepiņa, A. Kēlere un A.Krauklis.

MILVOKI

● 25. augustā Viskonsinas Piemiņas Parka kapsētas kapellā, kur atdusas vairums latviešu mirušo, visi trīs Milvoku ev. lut. draudžu mācītāji— K. Valters, V.Rumpēteris un Lauma Zušēvica noturēja kapu svētku aizlūgumu.

Izmantojot šo izdevību, Milvoku DV apvienības valde kopā ar vanagiem un vanadzēm bija rīkojusi piemiņas svētbrīdi savam bijušajam ilggadējam priekšniekam Voldemāram Aparjodam, kas atdusas šo kapu latviešu nodalījumā. Klāt esot prāvam Daugavas vanagu skaitam, mācītāji pie Aparjoda kapa kopiņas vadīja svētbrīdi. Voldemārs Aparjods 32 gadus sekmīgi bija Milvoku DV apvienības priekšnieks, bija DV vīru koŗa un vanadžu dubultkvarteta ilggadējs diriģents un DV ASV zemes valdes loceklis vairāk nekā 20 gadu. Pie aizgājēja kapa kopiņas apvienības vārdā ziedus nolika vanadžu priekšniece Mirdza Cukura un V. Aparjoda krustmeita Maija Peniķe.

1984.g. mirušajam DV ilggadējam valdes loceklim un bijušam leģionāram Imantam Burģelim kapa plāksni iesvētīja māc. K. Valters.

1982.g. mirušajam Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībniekam 2. Ventspils kājn. pulka virsniekvietniekam Jānim Bitītim kapa plāksni iesvētīja māc. Lauma Zušēvica.

● Milvoku vanadžu kopa rīko sestdien, 14. septembrī, pl. 19 Latviešu Nama lielajā zālē raibu vakaru, ko ievadīs tālais viesis Kuraž Krišs. Ikdienā viņš pazīstams kā Dr. M. Kārlis Zvejnieks. Daudzi tautieši rakstos un runās iepazinušies ar veicīgā humorista atjautībām, bet šoreiz dzirdēsim viņa tāmnieku izloksnes stāstus.— Ieeja sarīkojumā 3.50 dol. Sarīkojumā būs arī vanadžu sarūpēts kafijas galds. Pēc priekšnesumiem mantu izloze Patiesības Fonda atbalstam.

ep.

GRAND RAPIDI

● Oktobra mēnesī Grand Rapidos notiek divas teātra izrādes: 12. okt. viesojas Toronto DV teātris, uzvedot tikumīgais uzdzīvotājs,. bet 19. okt. Toronto latv. b-bas teātris, uzvedot Raķete uz mēnesi. Abas izrādes latviešu biedrības namā. Jau 20. septembrī pl. 8 v. ,,St. Cecily'' auditorijā Rasmas Lielmanes vijoles koncerts, atbildīgais rīkotājs Dr. F. Valdmanis.

● No neredzīgo kopas Vācijā DV apvienības vanadze Elvīra Brūna saņēmusi pateicības rakstu par izcilu atbalstu kopas skaņu lenšu bibliotēkai, ko viņa tai devusi, ierunājot skaņu lentā darbus neredzīgo vajadzībām.

● 24. augustā jau agri no rīta Grand Rapidos un apkaimē lija kā pa Jāņiem, brīžiem gan pārstājot, gan atsākot no jauna. Tas radija lielas bažas DV apvienības kopas vanadzēm, kas bija iecerējušas šinī dienā rīkot Bērtuļu tirgu Skaidrītes Pogas saimniecībā pie Lovēles, pie tam zem klajas debess. Tā riskējot,galu galā tomēr radās laimīgs atrisinājums, jo mājas saimniece pārcēla tirgu viņas plašajā mājas pagrabā. Tas noritēja visiem pa prātam, kā rīkotājiem, tā apmeklētājiem. Darbojās dažādi stendi, bija loterija un uzvedums. Uzvedumu Talka, no G. Janovska stāstijuma bija iestudējusi Olga Jansone un tajā darbojās A. Balodis, M. Jansons un V. Riepnieks. Apmeklētāju bija ap 40, kas pakavējās pie vanadžu gatavotām pusdienām.

V.Z.

ASV DV meistarsacīkstēs šaušanā ar mazkalibra šauteni komandām — 1.v. Milvoki — A. Krauklis, A. Grava, V. Zālītis, M. Kalniņš (1929 p.)

V. Jaunkalnietis.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Anšlavs Eglītis

Kairo purpura roze

The Purple Rose of Cairo

Orion Pict.

Vairāk nekā dekādi Vudija Allena filmas, kuŗām viņš pats rakstīja scenārijus, vadīja režiju un tēloja galveno lomu, varēja lepoties ar jo plašu cienītāju pulku un arī sajūsminātu kritiku, intelektuāļu un tā devētās ,,cēlās pieres'' aprindās. Allens prata interesanti un atjautīgi satirizēt moderno sadzīvi no īpatnēja, absurdi sirreāla viedokļa, allaž ar āķīgiem psiholoģiskiem manevriem un asprātīgiem dialogiem. Viņa filmas bija tik sekmīgas, ka studijas atļāva Allenam pilnīgi brīvas rokas īstenot savas visdīvainākās iedomas. Bet pēdējos gados Allena cienītāju sajūsma sāk manāmi atdzist. Pa daļai vainojama Allena apsēstība ar filmas vēsturi. Vairākas filmas viņš darinājis melnbaltas, kas mūsu krāsainības laikos šķiet diezgan nepievilcīgas. Piem. filmā ,,Selig'', viņš iekopēja sevi dažādās veco laiku kinochronikās kopā ar prezidentiem, slaveniem sportistiem, gangsteŗiem u.c. Tas bija ievērojams tīri tehnisks sasniegums, bet arī tikai sava veida — privāts joks.

Arī laba daļa no aplūkojamās filmas ir balt-melna, bet krāsainā daļa tēlo tik drūmus dzīves apstākļus, ka arī liekas tikpat kā melnbalta. Allens izvēlējies 30 — gadu lielās depresijas laikus Savienotajās valstīs. Kāda nelaimīgas laulības, trūcīgas, neveiksmīgas dzīves nomākta sieviete meklē aizmiršanos kīno teātrī un daudzas reizes skatās salona un dēku filmu ,,Kairo purpura roze.'' Viņa tik ļoti iedzīvojas izrādē, ka pēdīgi galvenais varonis, tipisks veco laiku kino skaistulis, izkāpj no ekrāna un iejaucas reālajā dzīve kā skatītājas draugs. Tā nav sevišķi oriģināla doma. Tēli ir kāpuši gan no gleznām laukā, gan tajās iekšā kā modernajos, tā arī senajos laikos. Legendas vēsta, ka jau pirms vairākiem tūkstošiem gadu daži ķīniešu gleznotāji pratuši tik pārliecinoši uzgleznot ainavas, ka varējuši tajās ieiet un — pazust. —

Pazib pa dialoga atjautībai, bet fantastiskā situācija neizrādās neko auglīga, lai gan, to atdzīvinot, ņemts palīgā pat filmas scenārists, rakstnieks, kinotēla izgudrotājs, kas ierodas, lai pierunātu savu veidojumu atgriezties uz ekrāna. — Labākais izrādē ir meistariskais seno dienu melnbaltās filmas atdarinājums ar mūsu dienu aktieŗiem — ironizējot par novecotajām spēles manierībām, grimu u.c. Veiksmīgi ekrāna varonis (Džefs Daniels) notur savu skaistuļa tipu un stāju arī jaukdamies reālajā dzīvē. Ticamu, pat aizkustinošu samocītas skatītājas tēlu sniedz Mija Farova (Farrow), aktrise, ko Allens nodarbinājis jau vairākās savās filmās. Tomēr izrāde lāga neatdzīvojas un beigās skatītājs paliek neziņā, ko īsti Allens vēlējies ar šo filmu teikt.

ASV DV meistarsacīkstes šaušanā

ASV DV meistarsacīkstēs šaušanā ar mazkalibra ieročiem 24. augustā Gaŗezerā piedalījās Čikagas, Kalamazū un Milvoku apvienības šāvēji. Lielā attāluma dēļ Demoinas un Linkolnas šāvēji šāva atsevišķi 10. augustā, bet viņu rezultātus vērtēja kopā ar Gaŗezerā sasniegtajiem.

Meistarklasē ar šauteni: 1.v. M.Kalniņš (Milvoki) — 545 (no iesp. 600), 2.v. A. Eglīte (Linkolna) — 496, 3.v. I. Švānfelds (Čikaga) — 489.

Vispārējā klasē ar šauteni: 1.v. A. Grava (Milvoki) — 438, 2.v. I. Mucenieks (Linkolna) — 407, 3.v. A. Minka (Kalamazū) — 374.

Dāmu klasē vienīgā šāvēja S. Lubava — 202 (no iesp. 400).

Meistarklasē ar pistoli: 1.v. M.Kalniņš (Milvoki) — 550, 2.v. A. Kalmanis (Kalamazū) — 489, 3.v. I. Kēlers (Čikaga) — 480.

Vispārējā klasē ar pistoli: 1.v. A. Lubavs (Demoina) — 439, 2.v.I.Mucenieks (Linkolna) — 391, 3.v. I. Švānfelds (Čikaga) — 389.

M. Kalniņš (Milvoki) izcīnīja ceļojošās balvas kā ar šauteni, tā ar pistoli trešo gadu pēc kārtas, līdz ar to abas iegūstot savā īpašumā.

M. Kalniņam bija arī labākais kopējais rezultāts ar šauteni un pistoli — 1095, 2.v. A. Eglīte (Linkolna) — 968, 3.v. A. Kalmanis (Kalamazū) — 939.

Vienībām ar šauteni 1.v. ieguva Milvoki (Kalniņš, Krauklis, Zālītis, Grava) — 1929, 2.v. Kalamazū (Kalmanis, Minka, Rinkušs, Rollis) — 1387.

Sacīkstes Gaŗezerā notika Milvoku DV apvienības izkārtojumā, un tās vadīja A.Krauklis. Par šāvēju paēdināšanu gādāja Milvoku vanadzes O. Liepiņa un E. Zālīte. V. J.

SAULAINES
pārvalde meklē
pārvaldnieku

Lūdz pieteikties, rakstot
A. Brencim, 7 Tewsley Place, Weston, Ont., M9P 1N6, tel. (416) 244-3389.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO. ONTARIO
466-1514 465-7902

Dieva mierā aizgājusi
mana mīļā sieva, 50 mūža gadu līdzgaitniece,
un mūsu ģimenes māte

Mirdza N. Zēbauers,

dzimusi Kāpostiņa

dzimusi 1908. gada 28. februārī Aizkrauklē,
mirusi 1985. gada 31. augustā Denverā.

Vīrs Valdis,
meita Baiba ar vīru,
dēls Valdis ar ģimeni,
meita Līga

Dieva mierā aizgājis

Eduards Rutkis

dzimis 1910. gada 28. martā Salaspils pagastā,
miris 1985. gada 16. augustā Toronto.

Tumšzaļo efeju ēnā,
Vējš pakaŗ kokli un klus,
Gājējam čukst, bija nemiers,
Atpūta nu būs, lai dus.

Par viņu sēro
piederīgie Kanadā un Latvijā

Pēkšņi no mums šķīries mūsu vienības priekšsēdis

gleznotājs

Jānis Zuntaks

dzimis 1906. gada 16. septembrī Liepājā,
miris 1985. gada 4. septembrī Toronto.

Par viņu sēro
Mākslinieku vienības Latvis saime

Miris mūsu filistrs dzejnieks

iur. Augusts Smagars

dzimis Kārsavas pagastā,
apglabāts 1985. gada 29. jūlijā Siguldas kapos.

Par viņu sēro
Lacuanias konvents

Eduards Rutkis

dzimis 1910. gada 28. martā Salaspils pagastā,
miris 1985. gada 16. augustā Toronto.

Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes
Palīdzības fonds

Vai viņi...

(Turpinājums no 3. lp.)

gandrīz kā brīdinājums: turēties no tādas Māras un viņas veltēm (pārliecīga tautiskuma?) pa gabalu.

Glezniecībā īsumā aplūkoti divi mākslinieki, kas kaut kā atraduši iespēju darboties ārpus oficiālā socialistiskā reālisma, pētīt stilizāciju, kolorita problēmas un eksperimentēt — Jānis Pauluks un Boriss Bērziņš. Vēl ir raksti par turienes mākslas fotogrāfiju, popmūziku, sportu, grāmatām u.c.

Visai informātīvi ir Andra Trapāna, Viktora Kalniņa un Arvīda Meliņā raksti par Latvijas saimniecību. Atklājas, piemēram, īpata padomju nodokļu iekasēšanas metode. Kamēr ASV uztraucas par jau 6,5 proc. apgrozības nodevu, kas, izņemot pārtiku, jāpiemaksā pērkamo preču cenai, Krievijā, kur visas cenas pēc patikas diktē valdība, iekalkulēts daudz iespaidīgāks uzcenojums: piemēram, sviestam, ziepēm, alum 60—70 proc., sālij un cukuram 70 proc., kinoteātru biļetēm pat 200 proc. u.t.t. Krājumā ievietoti plaši materiāli par pašlaik vajātiem un apcietinātiem disidentiem, informācija par lietuviešu pagrīdes literatūru (kādas latviešiem nav). Nepagurdams Dr. Ulafs Jansons turpina savus satiriskos ,,piebildumus'' padomju sadzīves aktualitātēm. Interesants ir Helēnas Celmiņas vēstījums par padomju viesnīcām. Autore tikai pirms 6 gadiem izlaista no Latvijas. Savā laikā ar uzdevumu iekārtot kādu izstādi, viņa komandēta uz Maskavu, kur apmetusies viesnīcā. Tikai ārzemju tūristiem un valdošās šķiras pārstāvjiem ir iespēja apmesties atsevišķās istabās. Vienkāršajiem darba ļaudīm paredzētas istabas ar 4, 6 un 8 gultām. Jādzīvo kopā ar gadījuma svešniekiem. Arī šajās viesnīcās var iekļūt tikai ar piekritīgo iestāžu atļaujām vai komandējuma apliecībām. Lai viesi viens otru neapzagtu, visas mantas, pat mēteļi (!), jāatstāj īpašā apsargātā glabātuvē. Līdzi ņemt drīkst tikai ,,kosmētiskos piederumus'' (dvieli un ziepes) un pārtiku. Par postu, pārtikā ieskaita arī degvīnu, un tas nozīmē, ka kopistabās notiek nepārtraukta dzeršana un trokšņošana. Celmiņa nomocījusies šādā viesnīcā veselu mēnesi un ar visu piesardzību viņai nozagtas kurpes, zeķes un dažādi sīkumi. Viņa atzīmē arī viesnīcas ,,šveicara'' un citu kalpotāju neganto rupjību un pastāvīgo lamāšanos.

Jācildina interesantā krājuma bagātais, saistīgais ilustrātīvais materiāls. Krājuma apgāda adrese: Federation of Free Latvians, P.O. Box 16, Rockville, MD, 20850, U.S.A.

KALAMAZŪ

● Zemgales skautu novada un Dzinteres gaidu novada nometne notika no 14.—16. jūnijam ,,Rota Kivan'' skautu nometnē.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Režisors

TLTA ģimnazijai tūliņ vajadzīgs režisors un drāmatiskā pulciņa vadītājs.
Lūdz pieteikties pie V. Slaviešas 483-4258.

RM NSM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ērgļu ligzdas medus
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs
ERGĻU LIGZDAS

Laimonis
labo
automašīnas
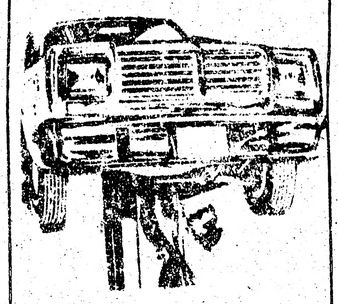
labāk
lētāk
ātrāk
603 Gerrard St. E.
Tālr. 466—0540

Discover the Coleman Difference
Coleman Understands You
Beidzot ir krāsns, kas apmierinās jūsu prasības, un nebūs jāņem hipotēka, lai to financētu.
Pretēji citām krāsnīm, Coleman ir konstruējis speciālus radiātorus, kas dod ērti un efektīgi līdz 92 % no iespējamā karstuma jūsu mājai.
Tas dos jums lielu ietaupījumu. Jau dažās īsās apkures sezonās jūs iespējami ietaupīsit uz apkuri tik daudz, lai segtu savas vecās, neefektīvās krāsns apmaiņu.
Tādēļ runājiet ar Coleman pārstāvi jau šodien.

Sabiedrībai ir gāzes krāsnis, un tā saprot jūs un jūsu mājas apkures vajadzības.
Coleman HEATING & AIR CONDITIONING
Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja jūs maiņu izdarāt jau tagad.
KRĀSNIS, SILTA ŪDENS APKURES —
REGULĀRĀS UN ĻOTI EFEKTĪVĀS.
Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal
Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

THE KRISTUS DĀRZS
Incorporated: No. 428787 - Reg. Charity No. 0567610-10-13
HOME FOR THE AGED
11 Yorkville Ave., Suite 801, Toronto, Ontario M4W 1L3 **532-9546**
Darbu piedāvājumi
Kristus Dārza administrātore Māra Zariņa uzaicina ieinteresētās personas iesūtīt lūgumu zemāk minētiem darbiem līdz š.g. 1. oktobrim vai ātrāk —
Kristus Darzs Home for the Aged
11 Yorkville Ave., Suite 801
Toronto, Ontario M4W 1L3
Tel. 532-9546
Vajadzīgi:
- pus darba laika auto vadītājs ar šofera licenci;
- pavārs — kvalificēts, ar slimnīcu, veco ļaužu vai viesnīcu pieredzi;
- pavāra palīgs;
- ēdamistabu apkopējas pilnam un daļējam laikam;
- ēdamzāles direktrise ar pieredzi diētu plānošanā slimnīcās vai veco ļaužu mājā;
- žēlsirdīgās māsas un to palīdzes ar Ontario reģistrāciju;
- slimnieku kopējas;
- tīrības pārraugs ar pieredzi slimnīcās, veco ļaužu mājā vai viesnīcā;
- istabu kopējas;
- kvalificēts mēchaniķis ar pieredzi apsildīšanā, elektrības instalācijā, ūdens apgādē un vispārējā ēkas uzturēšanā;
- dārznieks un sētnieks;
- administrātīva palīdze ar grāmatvedības un biroja darba pieredzi;
- daļēja laika biroja darbiniece.

Administrātores ziņas:
Ēdamistabas un sanāksmju telpas mēbeles ir pasūtinātas, ar saņemšanas laiku oktobŗa beigās.
Virtuves iekārta (plītis un trauku mazgājamā mašīna) un lielie ledusskapji ir jau Kristus Dārza virtuvē.
Starpsienas starp istabām jau iebūvētas.
Istabas atzīmētas numuriem un vārdiem. Var apskatīt nedēļu nogalēs.
Ja kāds nav saņēmis informācijas grāmatu vai jaunās aptaujas lapas, lūgts zvanīt mūsu birojam **532-9546**, jo vairāki ir mainījuši adreses, un viņiem izsūtītās vēstules ar aptaujām saņemtas atpakaļ.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23,
tālr. 924-7095.

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, eļļas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

Dienas, tās dienas — neaizmirstamās

Alberta Eglīša

impresija

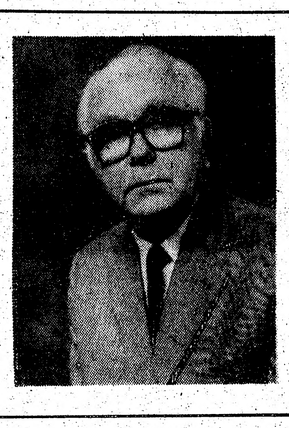

Mūsu zemniekiem sākās sējas laiks, kad Aiviekstes, Gaujas, Susējas līkumos lakstīgalas ievās sapņoja savu skanīgo pavasara sapni. Un, visi cilvēki toreiz bija laimīgi, pārtikdami no darba mīlestības, tēvzemes gaismas, rudzu maizes, un bezgalīgas intereses par dzīvi. Ja mums šodien pieminētā netrūkst, tāpat kā aršanai, sēšanai, pļaušanai vajadzīgā spēka, vajadzīgās nopietnības, tad arī neapskaužamajos apstākļos tagadējā likteņa pārdzīvošana nevienu vairs nepārsteigs tik tāli, ka sāktu aizmirst, kas mēs esam, un — pārtrauktu meklēt sev paši savam mūžam mirdzošo pusi. Tādās zīmēs, un dvēselēs klausīdamies sējas putnu — lakstīgalu, sākām šogad savu ceļu uz Romu, kas ir jāpiedzīvo, lai dzīvotu tālāk, un — nūpat atkal jūnija vidū ieradāmies Kaiserslauternā pieminēt mūžīgi mūžos neaizmirstamo nelaimi — deportācijas pirms, un tūlīt — pēc Otrā pasaules kara okupētajā Latvijā.

Kaiserslauternā, šai Reinzemes — Falcas pavalsts pilsētā, kurā vairākas universitātes un ievērojama rūpniecība, starp 105,000 iedzīvotājiem vēl vienmēr dzīvo apm. kādi 200 tautieši, kas vairumā pelna sev iztiku Amerikas armijas palīgvienībās, dažiem pat laimējies sasniegt augstākus administrātīvus posteņus. Bet tuvāk satiekoties ārpus ikdienas, tāpat kā citur, arī viņos varēja saklausīt neapmierinātas piezīmes, klusas rūpes par turpmāko: Trūkst jaunatnes sabiedriskam darbam. Organizējot vietējās aktīvitātes, nepieciešama izdoma un kvalitāte. Reizē, pašiem arī visiem dzīvāk jāinteresējas par lielāku kopā turēšanos, satikšanos.

Un Mēlingenā atkal Oļģerta Mazarkēviča baltajā mājā, aiz kuras ir dārzs ar bērziem, paiet nemanot viena vasaras nakts. Mūsu cilvēku centība, pieķeršanās savam stūrītim, un nodrošinātas eksistences sasniegšana arī trimdā daudzos gadījumos ir vienkārši apbrīnojams, brīnišķīgs notikums.

Pirmdienas priekšpusdiena. Skan tālrunis, sarunas, pārrunas. Fotografēšanās. Vēl brīdis stacijā. Atvadīšanās no Egona, un tad sākas mūsu vilciena skrējiens caur saules mirdzuma pielietiem Falcas tīrumiem, virzienā uz Rietumvācijas politiskā lielmeistara Franča, Josefa Štrausa mētropoli — Mincheni. Vilcienā interesanta iepazīšanās ar tādiem pašiem ceļotājiem kā mēs, kas braucam kultūras nolūkos, jeb, kā to tīri sirsnīgi saka runīgais vāciešu pāris no Dortmundas: ,,...iepumpēt kultūru, atjaunot baterijas, izrauties no pierastajām sienām, druscin ieskatīties citos laukos, citos apvāršņos...'' Viņi apmeklēšot teātri, izstādes, draugus pie Tegernsee, un operu spēles brīvdabā — Veronā. Garīgajām izpriecām esot trīs nedēļas laika, mums tikai — viena. Operā noklausīsimies gadu simteņa tenora Luciano Pavarotti koncertu. Valsts teātrī piedzīvosim izraēliešu muzikāla uzveduma ,,Alleluja Broadway'' viesizrādi. Vesela diena paies starp pilīm Neuschwanstein, Hohenschwangau, un, skaistāko rokoko baznīcu Eiropā — Wieskirche. Katrā ziņā izskrējienā caur Alpiem, Bavārijā satiksimies arī ar saviem draugiem Irēnu Grotiņu, Ignatu Blažēvicu, un priecāsimies par Eibsee dzidro zilo dziļumu, kādu citur vēl nekur neesam kalnos redzējuši.

Bet pirms dosimies apskatīties Garmišpartenkirchenu, Ilzītei jāparāda Grand hotels ,,Sonnenbichl'' un hotels ,,Partenkirchner Hof'', vietas, kurās veseļoju Kurzemes kaujās gūtos ievainojumus, un, kur vēl guļot ar vaļējām rētām 27. aprīlī 1945. gadā amerikāņi saņēma mani gūstā, kas ilga līdz 1946. gada septembrim, kad beidzot varēju atgriezties pie mīļajiem tuviniekiem Geesthachtā, Saules nometnē . Mēs gribam vēl tuvāk iepazīt Mincheni — pasaules pilsētu ar sirdi, kur dievbijība turas draudzīgi blakus dzīves priekam, un — viens otru nenoliedz.

Jāpiezīmē, meklējot piedzīvojumus, tāpat jaunus skatus bezgalīgajā Minchenes kabarejā, kurā nav starpbrīža ne nakti ne dienu, daudz jāklaiņo, jābrauc krustām šķērsām, gari gabali arī jānostaigā, un neviens sevi nedrīkst taupīt, ja grib kļūt mazliet ar skaistiem sapņiem bagātāks, ja grib kautko dzirdēt, pieredzēt, paturēt neaizmirstamu. Piemēram, ieskatīties, ieklausīties universitātes gaiteņos, kuros dun, pludo jaunība, apstāties kādā mūzejā, sevišķi vecajā Pinakothek'ā, pastaigāšanās Izāras krastā, vai arī gar ūdeņiem Angļu dārzā, jeb izejot vienā krēslainā vakarā caur Švābingu, arī ir — sajust un ieelpot sajūsminātu dzejošanu pilsētas vidū, kuŗā visi grib dzīvot, dzīvē mākslinieki būt. Bet tāpat vērts iemest ziņkārīgu skatu garām braucot Terēzes pļavā, Viktuālijas pasakaini bagātajā tirgū, kuŗā reizēm iepērkoties arī tautieši, un bezrūpīgi apstāties skaņās vilņojošos alus dārzos zem kastaņu zaļiem zaru vainagiem. Kas viss kopā griežoties zibošā karuselī rāda bavāriešu simpatisko vienreizību Bundesrepublikas daudzveidīgajā panaromā. No Michenes neaizmirstams vēl paliks arī cits notikums 17. jūnijā, kad bija jāsteidzas ierasties Pavarotti koncertā. Viesnīca no operas nav tāli. Braucam taksī, jo tieši tai brīdī gāžas lietus. Ielas pludo. Ieejā mežonīga drūzmēšanās. Taisni neticami, kā kungi smokingos un dāmas elegantās modēs tik pēkšņi pārvēršas primitīvā pūlī. Ilzītei laimējas, toties mani atkal masa paceļ, rauj sev līdzi, piespiež pie sienas, līdzi paņemtais lietus sargs ar blīkšķi pārlūst divās daļās, aizķeras vienai jaunavai garā, puķainā bruncī, un tā viņš tur palika zem neskaitamām kājām. Pavarotti piedzīvošana bija sākusies, un tieši kā spaidos tas sākās mums, būs vienmēr ko atcerēties. Izslavētais, daļēji varbūt arī pārslavētais gadusimteņa tenors, kāds bez šaubām viņš reiz ir bijis, tovakar nebija debesīs ieslējusies virsotne. Slavaš labākie gadi, liekas, jau aizslīdējuši apvārksnī. Un tomēr, arī tāds, kāds viņš bija, to vēl bija vērts dzirdēt. Nav žēl ne tālā ceļa, ne ceļa noguruma šīm divām stundām. Un, soļojot atpakaļ līdz pat viesnīcai mēs netiekam prom no tikko dzirdētās dziesmu varas un milzīgās aplausu jūras skanēšanas.

Sākot ceļu caur vasaru jau pavasarī vajag sākt sapņot, iecerēt klusas vēlēšanās: Savos ceļojumos, caur lidmašīnas logu esam vērojuši saules rietu tuvojoties Ņujorkai, citreiz virs bezgalīgos sniegos sasalušās Grēnlandes, tāpat kā virs bieziem mākoņiem atgriežoties Diseldorfā, un neskaitamas reizes redzējuši gaismas nogrimšanu apvārsnī aiz Vidusjūras, piedzīvojuši tās izdzišanu Baltijas jūrā no Visbijas krasta Gotlandē. 1939. gada Jāņos no Ormaņa kalna virsotnes esmu redzējis, kā saule sapņodama aizbrida aiz Saukas ezera. Bet abi kopā mēs vēl nekad neesam piedzīvojuši dienas izdzišanu Alpos. Beidzot nu arī tur mēs esam. 1985. gada 21. jūnijā mums ir istaba 2650 m. augstumā, viesnīcā — ,,Schneeferner Haus'', tikai 316 metri zem augstākās vietas Cugšpicē, kalna dienvidpuses kritumā. Silta istaba. Klausāmies klusumā, un acis caur platu logu vēro klinšu sienas, virsotnes ēnainas kalnu renes. Ceļas zaļganas zilas violetas fantazijas. Zib Alpi, gaisma spēlējas, nav neviena mākoņa, un tāli varam redzēt ieleju, kas aizliecas uz Grainau'as pusi. Majestātisks skats. Aiz fantastiskās krāsās pazudušās dienas, vakarā meklējam trīs zelta zvaigznes, kuŗās kā divu riteņu ratos pa sidrabainu Piena ceļu brauc mūsu Jāņu leģenda mirdzēdama kalnā. Parādās tumst sākušajās smailēs, slīd lejup, debess spīdekļu gaisma šūpojas apkārt, un Ērgļa, Gulbja, Liras zvaigznāji maigi rotā visu saulgriežu nakti, kamēr kautkur birzīs silos, pusnaktī vizēdamas teiksmainas papardes zied, un — skan visskaistākais vārds latviešu valodā — Līgo! Sirds šinī burvībā brīdi aizjoņo arī citās atmiņās: Jāņi 1944. gadā aiz Opočkas — Nāves kalnā; Jāņi 1948. gadā Sūpes purvā, kuŗā zem dūņām celtā bunkurā dzīvoja mani bērnības draugi — partizāni, un viņu eņģelis — meitene Saulīte.

Noslēgumā, kad visiem ceļiem reiz pienāk beigas, jākonstatē, cik gan pasaule maza un tautiešu vēl daudz, kad mums pretī nāk Māra ar savām meitenēm no Lejasreinzemes. Viņi arī atrodoties izskrējienā. Bet 22. jūnija rītā Cugšpicē pamostamies vētrainā sniegputenī un dzīvā, baltā sienā. Ulmā pārtraucam ceļu uz mājām. Auciemā jāapciemo Siljakovi, jo ar Kārli, tā sakot, nākam no vienas skolas Jelgavā. Tur mums toreiz radās abiem pirmie sapņi — kļūt lidotājiem. Viņam kā vecākam, pāris agrākus gadus izlaistam tas daļēji arī laimējas īstenot, manu gaitu atkal Jelgavas būru lidotāju skolā pārtrauca Padomju savienības iebrukums Latvijā. Un nu tās dienas, dienas — neaizmirstamās mums ir spīdēdamas aizviļņojušas. Esam beidzot paši savās istabās, un kaut arī tanīs nav paliekošu māju, mēs jūtamies kā no jauna iesvētīti, kad atmiņu akmenī iekaļam visu ceļā satikto, sajusto, skatīto. Ko dos, nesīs nākotne, tas slēpjas, nav zināms. Bet, kas reiz bijis, tas paliks, pie kuŗa šad, tad atgriezīsimies pakavēties dažreiz jaukās pašsarunās, citreiz vientuļās stundās.

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00

☐ 6 mēnešiem $21.00

☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Anna Strauta

Mājas mātei

Saldētais citrona ēdiens (mūss)
(6 pers.)

1 ēdamk. augu eļļas
2—3 ēdamk. samalto mandeļu
4 olu dzeltenumi
1/2 tases svaigas citrona sulas
1/4 tases cukura
1 1/2 ēdamk. noberztas citrona mizas
4 olu baltumi
1/8 tējk. tartara pulvera
1/8 tējk. sāls
3/4 tases cukura
1 1/2 tases putu krējuma, saputota
svaigi augļi, piem. kivi augļi un zemenes greznošanai.

Mērce —
1 paciņa saldēto aveņu bez cukura, atsaldētu
2/3 tases cukura
ķiršu vai kontro liķieris

8 collu kūku formas pamatu izsmērē ar eļļu un izkaisa ar mandeļu pulveri, uzmanoties, lai arī visas pannas malas būtu apklātas.

Blodā sakuļ olu dzeltenumus, citrona sulu, 1/4 tases cukura un citrona miziņu. Sakuļ olu baltumus, pieliekot tartara pulveri un sāli, līdz veidojas putas. Pamazām pieliek 3/4 tases cukura, kamēr putas kļūst spīdīgas un stingras. Uzmanīgi iecilā olu baltumus un saputoto putu krējumu olu dzeltenumos. Iecilā formā, kuŗu apklāj ar alumīnija papīru un sasaldē vismaz 8 stundas.

Mērce. Izspiež ogas caur sietiņu, ielej elektriskā kūlējā (blender), pievieno cukuru un liķieri un kuļ, kamēr bieza. Atdzesē. Liekot galdā, sasaldēto saldēdienu novieto uz šķīvja un grezno ar sagrieztiem augļiem. Mērci pārlej katrai porcijai.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Zinātnei un tēvzemei

Septītais Latviešu tehnisko zinātņu kongress Katskiļos, ASV

Ar dažu gadu atstarpi latviešu inženieri, architekti, ķīmiķi, fiziķi un agronomi tiekas dažādās vietās (Ņujorkā, Toronto, Montrealā, Minsterē, Gotlandē), lai savstarpēji izmainītos ar informāciju, nostiprinātu veco draudzību vai dibinātu jaunas draudzības saites. Šogad, no 30. augusta līdz 2. septembrim, tā bija septītā reize. Kongress notika 180 km ziemeļos no Ņujorkas pilsētas latv. ev. lut. draudzes īpašumā Katskiļos. Kongresā piedalījās pāri par 70 tehnisko zinātnieku no ASV un Kanadas. Techniskie organizētāji bija ņujorkieši K. Kitners, I. Bošs, u.c.

Četru dienu kongresu ievadīja ceļojums uz IBM skaitļotāju ražošanas uzņēmumu Pokipsijā (apm. 70 km uz dienvidiem no Katskiļiem vai tikpat daudz uz ziemeļiem no Ņujorkas).

Pēc K. Kitnera apsveikuma un ievadvārdiem ar svētvārdiem kongresu ievadīja māc. R. Zariņš, pakavējoties pie Katskiļu slavenības Rippa van Vinkela stāsta par viņa 20 gadu miegu, kad daudz kas nokavēts, nogulēts. Latviešu zinātnieki šos 20 gadus, kopš 1. kongresa Ņujorkā, nav gulējuši.

Rakstiski kongresu sveica Latvijas sūtnis Vašingtonā Dr. A. Dinbergs, archibīskaps A. Lūsis, PBLA priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis, ALA viceprieksšsēdis U. Klauss, Latvijas Akadēmisko mācības spēku apvienības viceprieksšsēdis Dr. P. Norvilis u.d.c.

Priekšlasījumu seriju iesāka prof. Sigurds Arājs, stāstot par jaunatradumu — metalliskiem stikliem un iespējām tos pielietot praktiski. Leopolda Reitera temats bija Deformāciju mērītāji. Nikolajs Upenieks stāstīja par Atomu pētīšanas ierīcēm Brukhavenas laboratorijā, Longailendā pie Ņujorkas. To sāka prez. D. Eizenhauera laikā. Tagad tur nodarbināti 3.000 darbinieki un 1.500 viesi zinātnieki.

Aizrautīgs bija prof. Dr. G. Šubiņa nacionālpolitiskais referāts — Ko latviešu inženieri varētu darīt latvietības labā. Tālākie dalībnieki šajā seminārā bija PBLA viceprieksšsēdis Dr. L. Lukss, inž. J. Mieriņš un tautsaimnieks Al. Sprūdžs.

Par Ņujorkas (pāri par 7 milj. iedzīv.) satiksmes problēmām referēja prof. Sigurds Grava, to illustrējot ar slīdītēm.

Tikpat interesants bija Dr. arch. E. Janiša referāts par Skulptūrālo architektūru. Sava veida analize-pētījums bija architekta A. Rozes referāts par pilsētām, kā katrs tās atceras pēc īsākas vai ilgākas redzēšanas. Jo intelligentāks skatītājs, jo vairāk viņš saredz un atceras.

Par skaitļotāju — atmiņas aizstājēju referēja Dr. Aivars Celmiņš, bet par skaitļotāju—datoru latviskošanas problēmām runāja Dr. Andris Padegs. Te daudz kas darīts, tikai latviešu pircēju šiem skaitļotājiem pagaidām ir maz.

Inž. A. Palejs deva labu ieskatu, kā ar automatizāciju būvdarbus projektējot, var iegūt laiku un ietaupīt līdzekļus.

Par jaunajām degvielām un to izgatavošanas un lietošanas problēmām stāstīja Dr. J. Auns. Dr. J. Robiņš referēja par savu patenti smilšu saistvielu ražošanā. Dr. Ilgvars Spilners referēja par ķīmisko (ultravioleto) gaismu un tās izmantošanu.

Par papīra ražošanu un ķīmiskām problēmām referēja inž. Ed. Strazdiņš, iepazīstinot klausītājus ar gaŗo ražošanas procesu — no koka līdz gatavam papīram.

Prof. E. Žubeckis, nogurušo smadzeņu atvieglošanai, stāstīja viņa vēsturi un to, kurš ir labākais vīns. Viņa atzinums ir nevis dārgākais vīns ir labākais, bet gan tas, kas pašam labāk garšo. Lielo cenu par viņa pudelēm (pat 31 tūkst. dol.) maksā snobi. Ir vīni, kam ir apšaubāmas kvalitātes piejaukumi. Tie ātri var pārvērsties etiķī.

Kongresa darba kārtību pabeidza divās dienās, pēdējo dienu atstājot personīgām pārrunām.

Parallēli, pareizāki sakot, pirmās dienas noslēgumā Latviešu Akadēmisko mācības spēku apvienība atzīmēja 35 gadu darbību, ko pēc apsveikumiem un runām noslēdza Ilgas Zentas Paupes un Anatola Bērzkalna koncerts. Par jauno LAMZAS priekšsēdi ievēlēts pataloģijas prof. Dr. Jānis Kļaviņš Ņujorkā.

L. Rumaks.

Kristus Dārza būvdarbus cer pabeigt novembrī. **Foto J. Liģers.**

Vienu partiju...

(Turpinājums no 1. lp.)

tora lomu Eiropā uzņēmās viceprieksšsēdis Dr. L. Lukss, un, kā redzams, viņš ugunskristības ir godam izturējis.

Pagājušajā nedēļā Dr. L. Lukss Latviešu Namā Toronto rādīja viņa uzņemtās lentes, tādējādi dodot iespēju ikvienam būt klāt kopējo pasākumu norisē tālajā Vecajā kontinentā.

Dr. Luksa komentāri nav superlatīvi, un tieši tādēļ viņa lentes, šķiet, vislabāk dokumentē kā Otavas, tā arī Kopenhagenas tribūnāla un Brīvības un Miera kuģa braucienu pa Baltijas jūru.

Neaizmirstama bijusi somu sirsnība. Viszīmīgākā bija somu jauniešu pievienošanās Helsinku ielās baltiešu demonstrācijai, saucot kopā ar baltiešiem: „Sovjet, ņet, ņet!" Tas tikai liecina, ka somi, dzīvojot savā brīvā valstī, bet lielā lāča drauda ēnā,ir saglabājuši pretestības un apņēmības gribu varbūtējiem draudiem no austrumiem.

Pēc Dr. Luksa interesantā snieguma drīzumā Toronto paredzēta LNJAK rīkotā Brīvības brauciena atcere Toronto Latviešu Centrā. Tur kā galvenais runātājs no Zviedrijas aicināts Vilnis Zaļkalns, ko dēvē par brauciena idejas autoru. Pret to nebūtu ko iebilst, bet jājautā, kādēļ Kanadā jāslēpj Zaļkalna sakari ar marksistiem resp. latviešu sociāldemokratu partiju. Viņš pats to Zviedrijā neslēpj, un pie katras izdevības pat uzsver.

Runājot par tā dēvēto latviešu sociāldemokratu partiju, ir jāievēro, ka tā reprezentē gauži niecīgu latviešu saujiņu. Es jau Zaļkalna sponseriem esmu ieteicis apliecināt jaunpiedzimušo patriotismu, deklarējot, ka latviešu sociāldemokratu partija ir nolēmusi likvidēties. Paldies Dievam, trimdā nav ne zemnieku savienības, ne demokratiskā centra, ne jaunsaimnieku, ne namsaimnieku, nedz citas latviešu politiskās partijas. Arī dīvainā patriotu līga tālāk par mēģinājumu uznākt skatuvē netika jo acīm redzot mēs nevēlamies sašķelties politiskās partijās, lai radītu vēl lielākas pretišķības mūsu sabiedriskā dzīvē. Šodien mēs taču esam tikai viena partija — Latvijas brīvības atgūšanas partija ar saukli LATVIJU LATVIEŠIEM!

Sociāldemokratu nopelni šīs vasaras politiskās aktīvitātēs varbūt nav noliedzami, bet būtu neattaisnojami, ja daži šīs partijas biedri šos notikumus izmantotu lētu lauru plūkšanai un savas sīkās grupiņas popularitātes akciju kāpināšanai. Mums nevajaga tik daudz skatīties atpakaļ, bet vairāk vērst skatu nākotnē. Mums jau šodien ir jāsāk kopā domāt, ko mēs darīsim Latvijas lietai tuvākā un tālākā nākotnē bez partiju piederības, bez godkāres un nopelnu bungu rībināšanas godīgā pieticībā, roku rokā.

Kā gan lai izskaidro, kādēļ pēc Zaļkalna uz Toronto kājas auj arī LATA tribūni ar J. Spilneru priekšgalā?

* * *

Latviešu sabiedrībā satraukumu radījis Ņujorkā nezināmu ļaundaŗu izdarītais terrora uzbrukums Elmāra Sproģa dzīves vietai.

Naktī uz svētdienu Sproģi pamodinājis kaimiņš, norādot, ka Sproģa mājai pielaista uguns.

Elmārs Sproģis skrējis uz guļamistabu modināt savu dzīvesbiedri. Šajā brīdī noticis liels sprādziens, kas izpostījis daļu no mājas. Laimīgā kārtā ne Sproģis, nedz viņa dzīvesbiedre nav ievainoti. Kaimiņš, kas steidzies latviešu pāri brīdināt, ievainots un nogādāts slimnīcā.

Piekritīgās amerikāņu uzraudzības iestādes iesākušas izmeklēšanu, bet vainīgie vēl nav atrasti.

Atzīmējams, ka Elmārs Sproģis ir bijušais Latvijas virsnieks, ko Vīzentāla komiteja mēģināja apsūdzēt kaŗa noziegumos. Tiesā apvainojumi izrādījās aplami un Sproģi attaisnoja.

A. Ķegumnieks.

Meklēju savu tēvu,
tālbraucēju jūrnieku
Jāni Alfredu Gulbi
70 gadus vecu.
Dzīvojis Anglijā. Lūgts ziņot Latvijai Amerikā.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
kā arī spiestuvē.

Toronto ziņas

● Jorkas kapsētas latviešu kapu nodalījumā ik gadu, vasaras beigās rīkotie kapu svētki pulcinājuši savus pāris tūkstošus latviešu no Toronto un apkārtnes. Šogad šis skaits bija vēl lielāks. Pēc iepriekšējās dienas tveices un pērkona lietus naktī 8. septembŗa rīts atausa apmācies un lietains, bet kad sākās dievkalpojums, izrādījās, ka līdzi paņemtie lietussargi un mēteļi nebija vairs vajadzīgi. Pirmās auto mašīnas sāka ierasties jau ap brokastlaiku, un kad tuvojās sākšanas stunda, kapsētā vairs nebija vietas, kur mašīnas novietot. Tās rindojās blakus ielas abās pusēs un pāri ielai, kapsētas jaunajā daļā, kur vēl latvieši nav apbedīti. Dievkalpojumā ieradās arī archibīskaps A. Lūsis, kas teica svētīšanas vārdus. Piedalījās arī visu triju Toronto latviešu ev. lut. draudžu mācītāji — Fr. Kristbergs (Sv. Jāņa draudze), J. Cālītis (Sv. Andreja draudze) un A. Celms (Toronto Austrumu draudze). Spredikī teica Sv. Andreja draudzes mācītājs J. Cālītis, runājot par dzīvību un nāvi, kas neizbeidz tuvību un mīlestību, bet to vēl pavairo. Kapi mums atgādina šo piederību un to mēs apliecinām ar ziediem, ko nesam saviem aizgājušajiem. Dievkalpojumā dziedāja Sv. Andreja draudzes koris A. Purva vadībā, un to kuplināja Jorkas tauŗu orkestris, ko diriģēja P. Trauels (Trowell). Dievkalpojuma norisei varēja sekot skaļruņos, kuŗus bez atlīdzības bija uzstādījusi Rosar-Morrison apbedīšanas firma. Archibīskaps A. Lūsis iesvētīja kapa pieminekli Andrejam Attekam, mācītājs J. Cālītis 8 piemineklus — Ernai Krēsliņai, Jānim Grāvlejam, Justinam Reinbergam, Austrai un Voldemāram Skultēm, Andrejam Rozem, Jānim Fogelim, Kārlim Graudiņam un Jānim Strelēvicam, māc. A. Celms — Augustam Rocem, Sprukulim, Ziedaram un Bušam un māc. Fr. Kristbergs — Marijai Jansonei, Kupšem, Pīpiņai, Pīlaģim un Līzei Poškus. Pēc dievkalpojuma un piemineklu iesvētes ļaudis vēl labu brīdi uzkavējās pie savu piederīgo atdusas vietām, kas bija bagātīgi rotātas ziediem un glīti uzpostas.Ziedi bija nolikti arī pie Kārļa Ulmaņa pieminekļa, ko atklāja pagājušā gada kapu svētkos. Latviešu Centrs pēc kapu svētku dievkalpojuma savās telpās bija rīkojis īpašu svētku azaidu, kas arī bija labi apmeklēts.

● Turpinot iepriekšējo referātu pasākumu, DV klubā šinī sezonā paredzēti vairāk nekā ducis dažādu referātu svētdienās, pēc pusdienu ieturēšanas klubā. Šiem referātiem bijusi laba piekrišana. Pirmais referāts šoruden būs 22. septembrī pl. 15, kad runās LA red. A. Kundrats, 6. oktobrī V. Upeslāča referāts par Brīvības kuģi, 27. okt. Jānis Paliepa runās par dievturību un 3. novembrī LNAK priekšsēdis T. Kronbergs par vispārējo politiku.

KESVIKA

● Kanadas jaunākās DV nodaļas Kesvikas 7 g.darbības atceres sarīkojums notiks 21.septembrī pl.18 North Willinbury Community centrā. Pēc akta Ariānas Liepiņas mūzikāli priekšnesumi. Par deju mūziku rūpēsies J. Girgensons.